ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิทยานิพนธ์
ของ
อภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

อภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL ERA AFFECTING THE LEARNING ECOSYSTEM DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

BY

APISIT MAUNGRAK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

The Master of Education Degree in Educational Adminitration

at Sakon Nakhon Rajabhat University

May 2026

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ อภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ	..... กรรมการสอบและประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)	(ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ)
..... กรรมการสอบแต่งตั้งเพิ่มเติม	..... กรรมการสอบและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์)	(ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา)
..... กรรมการสอบผู้ทรงคุณวุฒิ	
(ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ)	

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

ประธานหลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 25 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ ดร.สท้าน วารี ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ ดร.ภานุพงษ์ คำภูษา นางจินตนา หลานเศรษฐา นางมะราตรี พันธุ์สีเลา นายพลภัทร มหาวงศ์ และนางปาริชาติ ชินโณ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการยกระดับ ตลอดจนให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจึงขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัยที่ส่งเสริม สนับสนุนเป็นกำลังใจสำคัญให้แก่ผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 25/3 ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

อภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

ชื่อเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัย อภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

กรรมการที่ปรึกษา ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ
ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์ ศึกษาอำนาจพยากรณ์ และหาแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 250 คน รวมจำนวน 315 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 65 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้การสุ่มแบบหลาย ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.922 และแบบสอบถามการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.846 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.919 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t – test) ชนิด Independent Samples ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน และแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน แล้วทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง (r_{xtyt} = 0.626**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 42.00

7. แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน มีจำนวน 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรพัฒนาทักษะดิจิทัลใช้สารสนเทศในการบริหารและสร้างภาวะผู้นำดิจิทัล 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมวัฒนธรรมสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมและสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน และ 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

TITLE Administrative Skills of School Administrators in the Digital Era Affecting the Learning Ecosystem Development in Educational Opportunity Expansion Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1

AUTHOR Apisit Maungrak

ADVISORS Dr. Penphaka Panjana

Dr. Rapeepan Roypila

DEGREE M.Ed. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2026

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, and investigate the relationship, to explore the predictive power, and to propose guidelines for enhancing the administrative skills of school administrators in the digital era that affected the learning ecosystem development (LES) in educational opportunity expansion schools (EOES) under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 315 participants, including 65 school administrators and 250 teachers from 65 EOES, during the 2025 academic year. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, and multistage random sampling was employed. The research instrument comprised 5 – point rating scale questionnaires assessing the administrative skills of school administrators in the digital era and the LES development in schools, with discrimination values ranging from 0.246 to 0.802 and from 0.238 to 0.846, with reliability coefficient of 0.922, and 0.919, respectively. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t–test, Pearson's product–moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis. The interviews with ten experts were conducted to establish guidelines for enhancing the administrative skills of school administrators in the digital era

affecting the LES development in schools. The qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings were as follows:

1. The administrative skills of school administrators in the digital era were overall at the highest level.

2. The LES development in schools was overall at the highest level.

3. The administrative skills of school administrators in the digital era, classified by positions, showed statistically significant differences at the 0.05 level overall. However, when classified by school sizes, no overall differences were found.

4. The LES development in schools, classified by positions, showed no overall differences. However, when classified by school sizes, statistically significant differences were found at the 0.05 level overall.

5. The administrative skills of school administrators in the digital era and the LES development in schools were moderately positively correlated (r_{xtyt} = 0.626**) with statistical significance at the 0.01 level.

6. The administrative skills of school administrators in the digital era that significantly predicted the overall LES development in schools at the 0.01 level included digital technology utilization skills in school administration, creative thinking skills and innovative schools, and visioning skills aligned with change. These variables jointly accounted for 42.00 percent of the variance.

7. The guidelines for enhancing the administrative skills of school administrators in the digital era affecting the LES development in schools involve three skills: 1) digital technology utilization skills in school administration, in which administrators should develop digital skills by utilizing information systems for administration, and strengthening digital leadership; 2) creative thinking skills and innovative schools, in which administrators should promote a creative culture to improve innovations, and support collaborative learning; and 3) visioning skills aligned with change, in which administrators should formulate visions consistent with changing contexts and continuously drive implementation into practice.

Keywords: Administrative Skills of School Administrators, Digital Era, Learning Ecosystem Development

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามของการวิจัย	6
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
	สมมติฐานของการวิจัย	8
	ความสำคัญของการวิจัย	9
	ขอบเขตของการวิจัย	9
	กรอบแนวคิดของการวิจัย	13
	นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
	ยุคดิจิทัล	22
	ความหมายของยุคดิจิทัล	22
	ความสำคัญของยุคดิจิทัล	24
	แนวคิดของยุคดิจิทัล	27
	การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	31
	ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	31
	ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	33
	ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	34
	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	39
	ความหมายของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	39
	แนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	41
	แนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	44
	ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	44

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	46
	องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	48
	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	86
	ความหมายของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	86
	แนวคิดของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	88
	องค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	90
	บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	143
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	151
	งานวิจัยในประเทศ	151
	งานวิจัยต่างประเทศ	159
3	วิธีดำเนินการวิจัย	165
	ตอนที่ 1 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	166
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	166
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	173
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	175
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	179
	การวิเคราะห์ข้อมูล	181
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	183

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ตอนที่ 2 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 183
คุณสมบัติและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 184
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 185
การวิเคราะห์ข้อมูล 185

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 187
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 187
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 188
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 190
ตอนที่ 1 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 190
ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 236

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 255
ความมุ่งหมายของการวิจัย 255
สมมติฐานของการวิจัย 256
วิธีดำเนินการวิจัย 257

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

สรุปผลการวิจัย 259
อภิปรายผลการวิจัย 263
ข้อเสนอแนะ 275

บรรณานุกรม 279

ภาคผนวก 301

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 303
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย 309
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 327
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ 341
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น 359
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป 365
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 375
ภาคผนวก ซ ภาพประกอบการสัมภาษณ์ 383

ประวัติย่อของผู้วิจัย 391

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ตัวบ่งชี้ยุคดิจิทัล 30
2 ตัวชี้วัดของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 37
3 ตัวชี้วัดของยุคดิจิทัลและตัวบ่งชี้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 38
4 การวิเคราะห์ตัวแปรทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล 52
5 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 56
6 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการจัดกลุ่มองค์ประกอบ จากการ สังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารศึกษาในยุคดิจิทัล 58
7 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพ 63
8 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการคิด สร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม 69
9 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 75
10 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม 80
11 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา 85
12 การวิเคราะห์ตัวแปรการศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ 95
13 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการ พัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ 99
14 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ 106
15 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของยุทธศาสตร์ การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 112

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

16 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 121
17 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ 128
18 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ 135
19 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ 141
20 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 166
21 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 167
22 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 5 โรงเรียน 168
23 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 60 โรงเรียน 169
24 จำนวนกลุ่มที่ทดลองใช้เครื่องมือ (Try – out) 177
25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน 191
26 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวม 192
27 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการสื่อสาร 193
28 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม 194
29 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 195
30 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 196

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

31 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา 197
32 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยรวม 198
33 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ 199
34 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงาน
ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 200
35 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและ
สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 201
36 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
ในการเรียนรู้ 203
37 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรม
การเรียนรู้ใหม่ 204
38 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่าย
การเรียนรู้ 205
39 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน 206
40 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน 208
41 การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้
จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน 209
42 การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน 210
43 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ จากตัวแปรทั้งหมด 212

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

44 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยรวม ... 214
45 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) 215
46 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) 216
47 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) 217
48 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) 218
49 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) 219
50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) 220
51 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ 222
52 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวม 225

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

53 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) 226
54 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การ ดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) 228
55 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) 229
56 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) 231
57 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) 233
58 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) 233

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

59 สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 235
60 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) 240
61 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) 245
62 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) 250
63 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 343
64 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 344

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

65 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน 339
66 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 361
67 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 363

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย 13

2 สัมภาษณ์ ดร.ภานุพงษ์ คำภูษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 26 เมษายน 2569 385

3 สัมภาษณ์ ดร.สท้าน วารี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 26 เมษายน 2569 385

4 สัมภาษณ์ นางปาริชาติ ชินโณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน บ้านโพนวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 26 เมษายน 2569 386

5 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์ วันที่ 27 เมษายน 2569 386

6 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์ วันที่ 27 เมษายน 2569 387

7 สัมภาษณ์ ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569 387

8 สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569 388

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

9 สัมภาษณ์ นางจินตนา หลานเศรษฐา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569 388

10 สัมภาษณ์ นายพลภัทร มหาวงศ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569 389

11 สัมภาษณ์ นางมะราตรี พันธุ์สีเลา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569 389

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการศึกษา พ.ศ. 2568 – 2569 ภายใต้แนวคิด เรียนดี มีความสุข โดยมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567, หน้า 1) การศึกษาไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งสังคมดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้รูปแบบการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการทำงานของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตและปรับตัวได้ในโลกยุคใหม่ โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567, หน้า 1 – 3)

ยุคดิจิทัลคือ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดน พลโลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และกระแสโลกาภิวัตน์นำเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบทางเศษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศใหม่ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ทุกชาติทุกภาษา (จิณณวัตร ปะโคทัง, 2561, หน้า 215) โลกในปัจจุบันกำลังเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งเทคโนโลยีไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเป็นเครื่องมือช่วยงานอีกต่อไป แต่ได้หลอมรวมเข้ากับวิถี

ชีวิตและกระบวนการทางเศรษฐกิจ สังคม และการสื่อสารของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง ส่งผลให้รูปแบบกิจกรรม การผลิต การบริการ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง และทำให้ประเทศจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของประชากรให้รู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยีได้อย่างชาญฉลาด (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559, หน้า 14) ความก้าวหน้าเหล่านี้ยังเข้ามาเปลี่ยนแปลงมิติของการจัดการศึกษาโดยเทคโนโลยีการศึกษาที่พัฒนาอย่างรวดเร็วช่วยเสริมศักยภาพการสอน การเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมรูปแบบใหม่ที่ตอบสนองต่อบริบทสังคมยุคดิจิทัล (Sheninger, 2014, p. 48) ในขณะเดียวกันความท้าทายสำคัญคือการที่ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต ทักษะการเรียนรู้และทักษะดิจิทัลที่เหมาะสมกับโลกที่เชื่อมโยงอย่างไร้ขีดจำกัด (ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา, 2564, หน้า 29 – 34) ส่งผลให้ยุคดิจิทัลไม่ได้เป็นเพียงปรากฏการณ์ทางเทคโนโลยีแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาทุนมนุษย์และระบบการศึกษาโดยรวม

ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในทุกมิติขององค์กร เนื่องจากเป็นผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ทางการศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมหลักของโรงเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายการศึกษาชาติและแนวโน้มโลกยุคดิจิทัล บทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการบริหารจัดการภายในโรงเรียน แต่ยังหมายถึงการเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถขับเคลื่อนบุคลากร ครู นักเรียน และชุมชนให้ก้าวสู่การเรียนรู้เชิงนวัตกรรมร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่แท้จริงต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์แห่งการบริหาร มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาเชิงระบบ สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และพัฒนาองค์กรให้มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ผู้นำที่มีคุณภาพจะสร้างแรงบันดาลใจให้ครูและบุคลากรเกิดความศรัทธาในเป้าหมายร่วมกัน นำไปสู่การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559, หน้า 102)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวใจของความสำเร็จในการจัดการศึกษาเพราะเป็นตัวชี้วัดสมรรถนะของผู้นำที่สามารถวางแผน ตัดสินใจและจัดการทรัพยากรของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงคุณภาพและประสิทธิผล

โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายและยืดหยุ่น เพื่อรับมือกับบริบทใหม่ของการบริหารสถานศึกษาที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกมิติ ในเชิงทฤษฎีทักษะการบริหารได้รับการอธิบายไว้โดย Katz (2005, p. 14) ว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางความคิดเชิงมโนทัศน์ ซึ่งแต่ละด้านล้วนมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สมดุล ทักษะทางเทคนิค คือ ความรู้และความสามารถในการใช้เครื่องมือ วิธีการ และเทคนิคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ การประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนและครูให้เป็นระบบ ผู้บริหารที่มีทักษะทางเทคนิคสูงจะสามารถใช้เทคโนโลยีในการตัดสินใจและติดตามผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ คือ ความสามารถในการสร้างความเข้าใจอันดี การสื่อสารที่มีประสิทธิผล และการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในองค์กร ผู้บริหารต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างกลมกลืน มีความเข้าใจในอารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Goleman (2011, p. 78) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ในการบริหารบุคลากร ผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะสามารถสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือในองค์กร ทำให้ครูและบุคลากรมีแรงจูงใจและความผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้น ทักษะทางความคิดเชิงมโนทัศน์ คือ ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์กร เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของระบบ และสามารถกำหนดทิศทางการบริหารอย่างมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารที่มีทักษะด้านนี้จะมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย ระเบียบและการปฏิบัติ สามารถคิดเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อเป้าหมายทางการศึกษาของชาติได้อย่างเหมาะสม

ในยุคดิจิทัลซึ่งเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกกระบวนการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหารเพิ่มเติมจากเดิมให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน โดยต้องเสริมสร้างทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อถ่ายทอดนโยบาย สร้างความเข้าใจร่วมและประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ควบคู่กับทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม เพื่อออกแบบแนวทางการบริหารและการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความซับซ้อนของระบบการศึกษา (พิกุล นามฮุง,

2561, หน้า 43) นอกจากนี้ ผู้บริหารยังต้องมีทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจน และยืดหยุ่นต่อพลวัตของสังคมดิจิทัล รวมถึงทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานเชิงบวกส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาทีมงาน ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พร้อมกันนี้ยังต้องพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจบนฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้ ทักษะการบริหารของผู้บริหารยุคดิจิทัลจึงมิได้เน้นเฉพาะเทคโนโลยี หรือมนุษยสัมพันธ์เพียงด้านใดด้านหนึ่ง หากแต่ต้องบูรณาการทั้งสองมิติอย่างสมดุล เพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิผลสูงสุด และนำพาองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืนในโลกดิจิทัล (ปทุมรัตน์ สีธูป, 2560, หน้า 124)

ปัจจุบันโรงเรียนต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทุกองค์ประกอบของโรงเรียนเชื่อมโยง และเกื้อหนุนกันอย่างเป็นระบบ ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน แนวคิดดังกล่าวมีรากฐานจากทฤษฎีระบบนิเวศของ Bronfenbrenner (1979, อ้างถึงใน นิสสรณ์ กัณฑษา และคณะ, 2567, หน้า 1031 – 1047) ที่อธิบายการพัฒนามนุษย์ในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมหลายระดับ ซึ่งหากนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาจะกลายเป็นระบบสิ่งมีชีวิตทางสังคม ที่ทุกหน่วยสัมพันธ์กันและส่งผลต่อคุณภาพของการเรียนรู้ การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ยังสอดคล้องกับแนวคิดสังคมแห่งการเรียนรู้ของ UNESCO (2016, p. 34 อ้างถึงใน สุรัตน์ แท่นประเสริฐกุล และคณะ, 2565, หน้า 16) ที่มุ่งส่งเสริมให้การเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดชีวิตและขยายขอบเขตของการเรียนรู้จากห้องเรียนสู่ชุมชน โดยให้โรงเรียนทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่าย อย่างเช่นหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่น เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรมุ่งพัฒนาทั้งด้านโครงสร้างทางกายภาพ เช่น ห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) และโครงสร้างทางดิจิทัล เช่น ระบบจัดการเรียนรู้ออนไลน์ควบคู่กับการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กร จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ออกแบบระบบนิเวศการเรียนรู้โดยต้องมีทักษะในการวิเคราะห์ระบบ วางแผนกลยุทธ์ และใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้

ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารโรงเรียนในลักษณะนี้ส่งเสริมให้เกิดความยืดหยุ่นและความยั่งยืนทางการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ หากโรงเรียนสามารถพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนในด้านความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นของผู้ปกครองและชุมชนต่อคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของชุมชนอย่างแท้จริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของจังหวัดสกลนคร โดยมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมและกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้วิสัยทัศน์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสมรรถนะตามหลักสูตร ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานคุณธรรมและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2568, ออนไลน์) สำนักงานเขตพื้นการศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ถือเป็นหนึ่งในพื้นที่นำร่องสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ให้ความสำคัญต่อการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการบริหารการศึกษาอย่างเป็นระบบ ปัจจุบันมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดจำนวน 65 โรงเรียน ครอบคลุมพื้นที่ 7 อำเภอ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชนบท โรงเรียนเหล่านี้ต้องเผชิญกับความเหลื่อมล้ำด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้ โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานและสื่อดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้การบูรณาการเทคโนโลยีเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง แนวทางการพัฒนาโรงเรียนในสังกัดจึงมุ่งสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะที่บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับการบริหารงานและการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้บริหารมีสมรรถนะดิจิทัลสูง สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการตัดสินใจวางแผนและติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนครและแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อให้การบริหารแผนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริหารทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1, 2568, ออนไลน์)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนทักษะการบริหารที่จำเป็น ของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย ด้านการบริหารสถานศึกษา การวางแผนพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษา รวมทั้งการสร้างต้นแบบระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในอนาคตต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

2. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

6. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

7. แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

2. เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

7. เพื่อหาแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

2. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. ผลการวิจัยทำให้ทราบข้อแตกต่างของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ระหว่างสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป

3. ผลการวิจัยเป็นแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของสุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 139 – 141); ไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 9 – 10); สงบ อินทรมณี (2562, หน้า 356); สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 12); ขวัญหล้า น้อยนวล (2564, หน้า 182); สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564, หน้า 333); สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2565, หน้า 5 – 6); ณัฐกานต์ แย้มชื่น และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2565, หน้า 338); Hoyle, English and Steffy (2005, p. 58) และ Weigel (2012, p. 306) โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ระดับ 5 ขึ้นไป จะได้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.1.1 ทักษะการสื่อสาร

1.1.2 ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

1.1.3 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

1.1.4 ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

1.1.5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

1.2 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของอัจฉรา จุ้ยเจริญ (2562, หน้า 47); สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 21); วุฒิชัย ไกรวิเศษ, พงษ์ลิขิต เพชรผล และสุกัญญา แช่มช้อย (2566, หน้า 67); โสภนา สุดสมบูรณ์ (2566, หน้า 321); ปาณิศา สัทธศรี (2566, หน้า 69); อานนท์ ปานะจำนงค์ (2566, หน้า 17); ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567, หน้า 7); ผาณิตา เมฆเคลื่อน และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ (2567, หน้า 187); ฉัตรชัย ธารพล (2568, หน้า 36 – 39); Eudy (2018, p. 7); Dalto (2019, pp. 1 – 17) และ Jackson & Barnet (2020, pp. 20 – 35) โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ระดับ 7 ขึ้นไป จะได้การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1.2.1 การจัดการเรียนรู้

1.2.2 การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1.2.3 การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

1.2.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

1.2.5 การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

1.2.6 การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,024 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน และครูผู้สอน จำนวน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

933 คน จากทั้งหมด 65 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2568, ออนไลน์)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 250 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 65 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 49)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

3.2.1.1 ทักษะการสื่อสาร

3.2.1.2 ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

3.2.1.3 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

3.2.1.4 ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

3.2.1.5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2.2 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

3.2.2.1 การจัดการเรียนรู้

3.2.2.2 การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้

3.2.2.3 การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

3.2.2.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

3.2.2.5 การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

3.2.2.6 การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

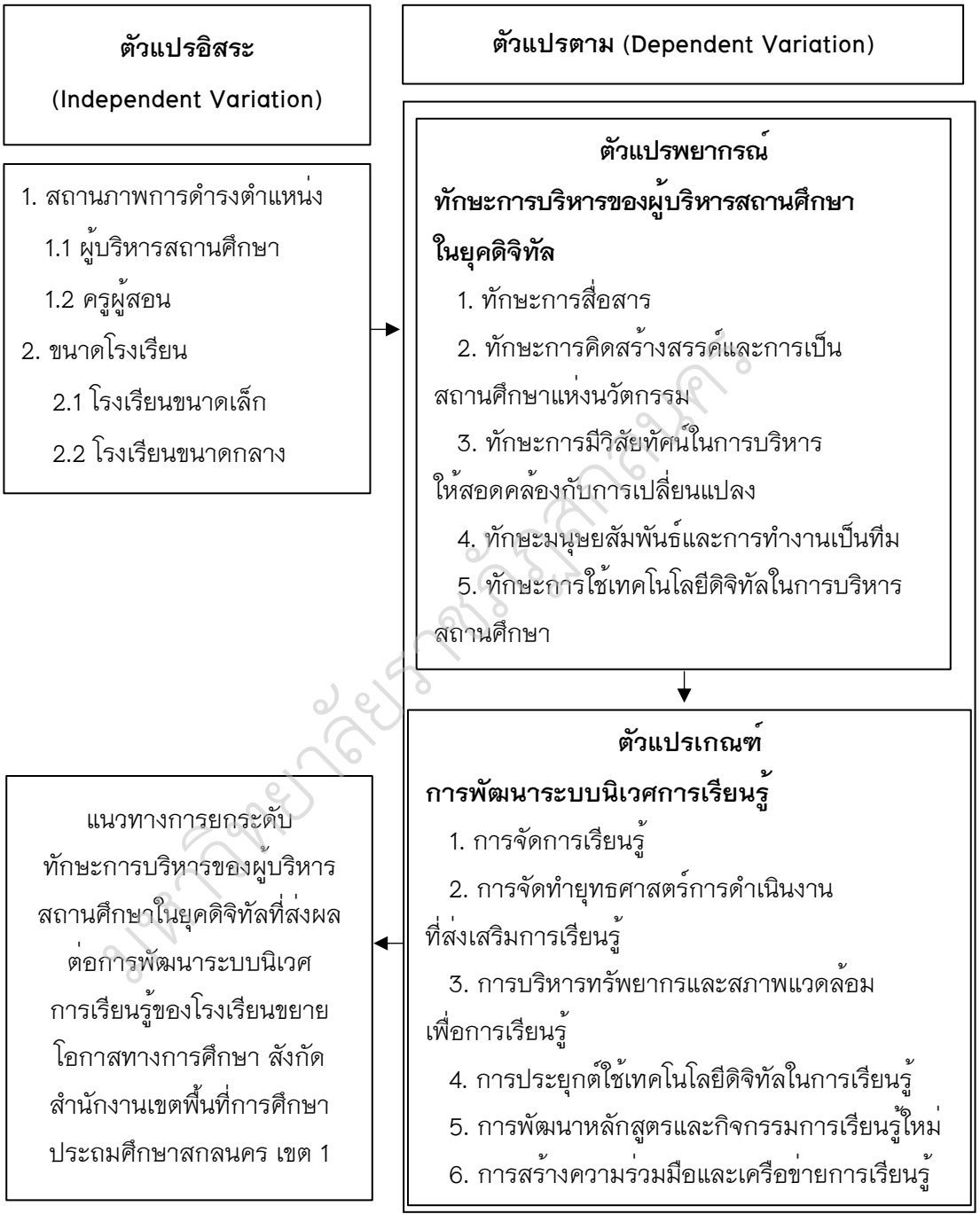

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคแห่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่อุปกรณ์และระบบต่าง ๆ สามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้อย่างอัตโนมัติ ส่งผลให้การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วไร้ขอบเขต และมีอิทธิพลต่อทุกมิติของชีวิตมนุษย์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในด้านการศึกษา ยุคดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา เน้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และโปร่งใส ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอนและการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลโดยผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูและผู้เรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

3.1 ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและน่าเชื่อถือ โดยใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองและเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับบริบทและผู้รับสาร รวมทั้งสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน

มีความสามารถในการเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็นและสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร

3.2 ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการริเริ่ม พัฒนา และประยุกต์ความสามารถของผู้บริหารในการริเริ่ม พัฒนา และประยุกต์แนวคิดใหม่ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ มุ่งแก้ปัญหา ยกระดับคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม และพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล

3.3 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองการณ์ไกล วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนดภาพอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจน พร้อมแปลงวิสัยทัศน์สู่ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่สอดรับกับบริบทสังคม เทคโนโลยี และการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้องค์กรปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

3.4 ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการประสานงานและร่วมมือกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และเป้าหมายขององค์กร โดยแสดงพฤติกรรมการให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น เข้าใจความแตกต่างของบุคคลมีความยืดหยุ่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อนำศักยภาพของสมาชิกมาผสานกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง เพิ่มคุณภาพการทำงาน และก่อให้เกิดความสามัคคี ความไว้วางใจ ความพึงพอใจในการทำงาน และบรรยากาศที่เอื้อต่อการประสานงาน การแก้ปัญหา และการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืนทั้งในบริบทปกติและยุคดิจิทัล

3.5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผน การจัดการข้อมูล การสื่อสาร การนิเทศ กำกับติดตามและการประเมินผล รวมถึงการบริหารงานวิชาการและงานธุรการอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหาร สร้างนวัตกรรมการทำงาน และเสริมศักยภาพองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้จากแบบสอบถามตามแนวคิดของเรนซิสไลเคอร์ท ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงปัจจัยด้านผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และบริบททางสังคมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบให้ดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาศักยภาพในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะดิจิทัล และคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาในลักษณะนี้มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น เหมาะสมกับการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกห้องเรียน และสังคม ตลอดจนสนับสนุนการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพและการทำงานในอนาคต โดยให้ผู้เรียนมีเส้นทางการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและตลาดแรงงานอย่างยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

4.1 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการออกแบบและดำเนินการสอนของผู้สอนอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน ผู้สอนเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน รวมทั้งจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนมีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4.2 การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการกำหนดทิศทาง วางแผน และบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยบูรณาการการเรียนรู้จากงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบาย พร้อมจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีระบบติดตามประเมินผลบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.3 การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการวางแผนจัดระบบดำเนินงานและประเมินผลการจัดการทรัพยากรทางกายภาพ ทางสังคมวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งความต้องการและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยมุ่งเปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมแรงจูงใจการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน

4.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการสื่อดิจิทัล เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เสริมปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและสอดคล้องกับยุคดิจิทัล พร้อมทั้งสนับสนุนพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเทคโนโลยีทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้เรียน ครูโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนให้เป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม

4.5 การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการออกแบบ ปรับปรุง และจัดโครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการวิเคราะห์ความต้องการผู้เรียนและสังคม การกำหนดเป้าหมาย เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และวิธีประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและตอบสนองต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเรียนรู้เชิงปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสอดคล้องกับโลกยุคดิจิทัลและสังคมฐานความรู้

4.6 การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเชื่อมโยงและทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน เพิ่มความต่อเนื่องในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาในทุกบริบทสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนและองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และนำไปสู่ความยั่งยืนทางการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนได้จากแบบสอบถามตามแนวคิดของเรนซิสไลเคอร์ท ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง หมายถึง การที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แบ่งเป็น

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูประจำการที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจำนวนนักเรียนตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 2 ขนาด ดังนี้

6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 119 คน ลงมา

6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 120 – 719 คน

7. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กระทรวงศึกษาธิการ โดยเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 65 โรงเรียน

8. แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง การที่ผู้วิจัยหาวิธีการในการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน โดยผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจพยากรณ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยรวมมาพิจารณา ถ้าพบว่าทักษะการบริหาร

ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดมีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยรวมแล้ว ผู้วิจัยจะนำด้านดังกล่าวไปสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒินำเสนอวิธีหรือแนวทางในการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้สูงขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. ยุคดิจิทัล
    1.1 ความหมายของยุคดิจิทัล
    1.2 ความสำคัญของยุคดิจิทัล
    1.3 แนวคิดของยุคดิจิทัล
2. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
    2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
    2.2 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
    2.3 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
    3.1 ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
    3.2 แนวคิดของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
4. แนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
    4.1 ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
    4.2 ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
    4.3 องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
5. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้
    5.1 ความหมายของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้
    5.2 แนวคิดการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้
    5.3 องค์ประกอบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

6. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   7.1 งานวิจัยในประเทศ
   7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัลเกิดขึ้นภายใต้บริบทของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ ค.ศ. 2001 – 2100 อันเป็นห้วงเวลาที่โลกเผชิญการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอย่างรวดเร็วและซับซ้อนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การสื่อสารและการจัดการศึกษา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนสังคม ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตการทำงานและการเรียนรู้ของมนุษย์เปลี่ยนไปจากศตวรรษก่อนหน้าอย่างมีนัยสำคัญ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการเห็นตรงกันว่าศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ความรู้และข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนระบบการศึกษาและการบริหารจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ และได้อธิบายความหมาย ความสำคัญ รวมถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัลในหลากหลายทัศนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของยุคดิจิทัล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัลในทิศทางที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมองว่ายุคดิจิทัลมิใช่เพียงยุคของเทคโนโลยีเท่านั้น หากแต่เป็นยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้าไปเปลี่ยนโครงสร้างของสังคม การเรียนรู้และการบริหารจัดการในทุกระดับ ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้อธิบายความหมายไว้หลากหลายมิติ ดังนี้

สมคิด บางโม (2558, หน้า 44 – 46) กล่าวว่า ยุคดิจิทัลคือส่วนหนึ่งของศตวรรษที่ 21 ที่ทำให้องค์กรและสังคมต้องปรับเปลี่ยนระบบการดำเนินงานจากรูปแบบดั้งเดิมไปสู่การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเป็นฐาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความคล่องตัว และความสามารถในการตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่เชื่อมโยงการบริหารในยุคดิจิทัลเข้ากับบริบทของศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560, หน้า 10) ระบุว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่มีความฉลาดของเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ สื่อสาร และทำงานกันเองได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งเทคโนโลยีในอดีตเปรียบเสมือนเป็นแขนขาให้แก่มนุษย์ เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวก หยิบจับ คำนวณ ประมวลผล ให้มนุษย์และเพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิด เพื่อข้ามขีดสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ โดยจะใช้ชื่อว่าเป็นยุค Machine to Machine

สุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 18) กล่าวไว้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวิดิโอ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา

จิณณวัตร ปะโคทัง (2561, หน้า 215) กล่าวไว้ว่า ยุคดิจิทัล คือ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดน พลโลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และกระแสโลกาภิวัตน์นำเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบทางเศษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศใหม่ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ทุกชาติทุกภาษา

รุ่งรัตน์ พลชัย (2563, หน้า 56) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคแห่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เป็นยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านธุรกิจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการศึกษา เป็นต้น ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตและตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 29 – 34) กล่าวไว้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี การจัดการศึกษาในรูปแบบที่ผ่านมาอาจจะไม่เหมาะสมกับการสร้างพลเมืองยุคดิจิทัลความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และจะได้ประโยชน์จากเทคโนลีเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไร เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีความรู้แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม

ใหม่ ๆ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีทำให้มีการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีขีดจำกัด โดยด้านการจัดการศึกษามีการเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการใช้ชีวิตและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล ปัจจุบันผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในยุคดิจิทัลจึงต้องสามารถใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ได้

Sheninger (2014, p. 48) กล่าวไว้ว่า ยุคดิจิทัล คือ ยุคที่มนุษย์จะได้สัมผัสประสบการณ์ที่น่าตื่นตาตื่นใจของความก้าวหน้าในเทคโนโลยีการศึกษาที่มีศักยภาพในการส่งเสริมกระบวนการสอนและการเรียนรู้ เช่นเดียวกันกับการเชื่อมโยงที่เข้มแข็งกับชุมชนระหว่างกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความก้าวหน้าเหล่านี้จะปลดล็อคศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลิตภาพ นวัตกรรม รูแบบการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนรูปแบบการดำเนินชีวิต และธุรกิจต่าง ๆ อย่างที่คาดไม่ถึงมาก่อน

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคแห่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่อุปกรณ์และระบบต่าง ๆ สามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้อย่างอัตโนมัติ ส่งผลให้การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไร้ขอบเขต และมีอิทธิพลต่อทุกมิติของชีวิตมนุษย์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในด้านการศึกษา ยุคดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2. ความสำคัญของยุคดิจิทัล

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสำคัญของยุคดิจิทัล ไว้ในหลากหลายมิติ ดังนี้

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559, หน้า 14) ระบุไว้ว่า ปัจจุบันโลกเริ่มเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเช่นที่ผ่านมาอีกต่อไป หากแต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริงและจะเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจกระบวนการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง การพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศทั้งบุคคลกร ด้านเทคโนโลยี

บุคลากรที่ทำงานในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการรวมถึงคนทั่วไปที่จะต้องชาญฉลาดรู้เท่าทันโลก จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเร่งพัฒนาให้มีคุณภาพ

เสาวลักษณ์ พันธบุตร (2560, หน้า 16) กล่าวไว้ว่า โลกถูกทำให้เล็กลงสำหรับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล เพราะเป็นสังคมที่สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมสู้ผลต่อวิธีคิดของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงคนสูงวัย เกิดการเปลี่ยนแปลงของประชากรโลกและสิ่งแวดล้อมทัศนคติด้านการบริโภคของมนุษย์เปลี่ยนแปลงเป็นยุคที่ผู้บริโภคร่วมเข้ามามีบทบาทกำหนดทิศทางของสินค้าอันเป็นผลมาจากการเกิดขึ้นของวัฒนธรรมอินเตอร์เน็ตในช่วงศตวรรษที่ 21 ที่กระแสความคิดเป็นกระแสแห่งการวิพากษ์และการตั้งคำถามต่อปรากฏการณ์รวมถึงสังคมแห่งข้อมูลไม่จำกัดที่ส่งผลให้การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษา การทำธุรกิจเพื่อสุขภาพหรือแม้แต่การท่องเที่ยว สามารถทำการค้นหาได้ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์และหน้าจอของสมาร์ตโฟนในโลกยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วข้อมูลข่าวสารถูกแลกเปลี่ยนไม่เพียงแต่หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารองค์กรของตนเอง ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ปัจเจกบุคคลผู้บริโภคมีบทบาทสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การกำหนดทิศทางหรือแม้แต่การจัดสรรทรัพยากรเกิดความหลากหลายของการผสมผสานทั้งแนวคิดกระบวนการในการทำงานรวมถึงการข้ามวัฒนธรรม

ศศิวิมล ม่วงกล่ำ (2562, หน้า 19) กล่าวไว้ว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา สังคมยุคดิจิทัลเป็นสังคมสื่อ และเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตคนในยุคดิจิทัลจึงต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันเทคโนโลยี ต้องพัฒนาความรู้และการคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งรู้จักเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ไม่หยุดนิ่ง สามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานวัตกรรมข้อมูล ทุนมนุษย์ และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนพัฒนาเศษฐกิจ และสังคมไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ภัทราพร เยาวรัตน์ (2565, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง ซึ่งเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ส่งผลต่อการ

เติบโตของเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเทคโนโลยียังมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เทคโนโลยีช่วยให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ง่ายขึ้น ดังนั้น หน่วยงานและองค์กรจึงจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เท่าทันกับเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาให้ประชาชนมีทักษะความรู้ ตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี เพื่อขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีความเจริญก้าวหน้าและมีคุณภาพ

มนัญชยา พัฒนประดิษฐ์ (2565, หน้า 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของยุคดิจิทัลว่า เป็นยุคที่วิธีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่รวดเร็ว โดยเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การสื่อสาร การส่งผ่านหรือเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้ทุกที่ทุกเวลา เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ ดังนั้นการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด รู้เท่าทันสื่อเท่าทันโลกจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพัฒนาให้มีคุณภาพ

พิมพ์ทอง พัฒนาประพันธ์ และสุทธิพงศ์ บุญผดุง (2566, หน้า 943 – 944) กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถานศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ครูและบุคลากรในสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจที่จะพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะและภาวะผู้นำดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาเพื่อที่จะนาพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จมุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

สรุปได้ว่า ความสำคัญของยุคดิจิทัลเป็นการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมที่เทคโนโลยีดิจิทัลหลอมรวมเข้ากับวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้การสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูล และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วไร้ขอบเขต และเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก เทคโนโลยีดิจิทัลจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างนวัตกรรม และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะและความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

3. แนวคิดของยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา แนวคิดเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่ายุคดิจิทัลไม่เพียงเป็นช่วงเวลาของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แต่ยังเป็นปรากฏการณ์ที่ส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ และสังคมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาจำนวนมากได้อธิบายและนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัลในหลากหลายมิติ ดังนี้

สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ (2561, หน้า 3) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ยุคดิจิทัลได้ คือ เทคโนโลยี ปัจจุบันเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานเป็นอย่างมาก มิใช่เพียงด้านเศรษฐกิจเพียงเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบในด้านการศึกษาก็ได้รับผลกระทบอย่างมากเช่นเดียวกัน การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีได้ก้าวเข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การติดต่อสื่อสาร การศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีได้เข้ามาช่วยให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี โดยระบุไว้ในหมวด 9 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่มาตรา 63 ถึง มาตรา 69 เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาโดยตลอด จะเห็นได้ว่าการที่จะพัฒนาคนในชาติให้ทันการเปลี่ยนแปลงนั้น ต้องอาศัยระบบการศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพอย่างรีบด่วน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูเป็นองค์ประกอบสำคัญ สำหรับการจัดการเรียนรู้ในอนาคต

สุกัญญา แช่มช้อย (2562, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียงหรือคลิปวิดีโอ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วในทุกที่และตลอดเวลา รวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลปริมาณมหาศาลผ่านโลกออนไลน์มากขึ้น

เป็นโลกที่อินเทอร์เน็ตเป็นทุกสรรพสิ่ง (Internet of things) อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จำนวนมหาศาล (Big data) ผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน ความเป็นยุคดิจิทัลนี้จึงเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ไปได้อย่างมากมายโดยสภาพดังกล่าวนำไปสู่โอกาสอย่างมหาศาล แต่ในทางตรงกันข้ามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อีกมากมายด้วยเช่นกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และทำให้เกิดสภาวะการแข่งขันสูงขึ้นในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ที่สำคัญคือส่งผลให้คุณลักษณะของเด็กเปลี่ยนไป

ลลิตา สมใจ (2565, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมีความก้าวหน้า และเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการศึกษา เป็นเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต และตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่

Castells (2010, pp. 31 – 34) อธิบายว่า สังคมในศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่ยุคดิจิทัลทำหน้าที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักของการดำรงชีวิต การทำงาน และการเรียนรู้ โดยเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายสารสนเทศเป็นกลไกสำคัญที่หล่อหลอมรูปแบบความสัมพันธ์และการพัฒนาของสังคมยุคใหม่

LEAD Research Series (2015, p. 4) ได้กล่าวว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ธุรกิจ และข้อมูลข่าวสารกระจายไปอย่างรวดเร็ว มีการเชื่อมต่อของโลกเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและชัดเจน มีรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้น และธุรกิจบางอย่างได้หมดไป กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสร้างข้อเรียกร้องและแสดงความต้องการขึ้นในองค์กร หมายความว่าผู้นำ จะต้องวางแผนมีกลยุทธ์มากกว่าเดิมเพื่อเตรียมความพร้อมในอนาคตขององค์กร และผู้นำต้องทำการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กรด้วย ในขณะเดียวกันผู้นำก็จะตกอยู่ในสภาวะภายใต้แรงกดดันเช่นกัน

Bank Alfalah (2017, p. 1) ได้กล่าวว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นสิ่งใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจุบัน เช่น อินเทอร์เน็ต (Internet) อีเมล์ (Email) แอปพลิเคชันมือถือ (Mobile Apps) การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Communication) การส่งข้อความ (Texting) การเรียนรู้ด้วยตนเองของคอมพิวเตอร์

(Machine Learning) ซึ่งเป็นการรวมของศาสตร์ หลายแขนงและวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิศวกรรม สถิติ เป็นต้น การแฮกข้อมูล (Hacking) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E – Commerce) การบริหารจัดการภาครัฐผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E – Governance) และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น ซึ่งเป็นยุคที่มีลักษณะการเชื่อมโยงที่กว้างขวางขึ้น มีข้อมูลข่าวสารมากขึ้นและกระจายได้รวดเร็วขึ้น ลดลำดับชั้นในการติดต่อสื่อสาร ทำให้การทำงานใช้เวลาน้อยลง และลดข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ด้วย

Tracey Wilen (2018, p. 32) ได้กล่าวว่า ยุคดิจิทัล เป็นยุคที่ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนไปอย่างสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การทำงาน การศึกษา ธุรกิจในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตและความต้องการของผู้บริโภค อุปกรณ์อิเล็กทรอนิคต่าง ๆ สามารถสื่อสารและทำงานได้อย่างอัตโนมัติผ่านการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเรียกว่า อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things) ซึ่งทำให้ผู้คนสามารถ ควบคุม สั่งการใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเตอร์เน็ต นอกจากนี้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ควบคู่มากับการทำงานของ อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง คือ เทคโนโลยีที่เรียกว่า ปัญญาประดิษฐ์หรือที่เรียกว่า เอไอ (Artificial Intelligence) เอไอคือเทคโนโลยีดิจิทัลที่ออกแบบให้มีระบบการทำงานเสมือนสมองของมนุษย์ ที่สามารถคิด วิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจจากบิ๊กดาต้า เอไอจึงมีการประมวลผลที่รวดเร็วและแม่นยำ

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัลเป็นบริบทใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ไม่เพียงเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมแต่ยังส่งผลโดยตรงต่อการศึกษาและวิถีชีวิตของมนุษย์ เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน นำไปสู่โอกาสใหม่ ๆ ควบคู่กับความท้าทายด้านการแข่งขันและการปรับตัว ผู้บริหารและครูจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ขณะที่ผู้นำองค์กรต้องกำหนดกลยุทธ์และปรับเปลี่ยนโครงสร้างวัฒนธรรมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สังคมยุคดิจิทัลจึงมิใช่เพียงยุคแห่งความสะดวกสบายแต่เป็นการปฏิรูปโครงสร้าง ความคิด และการจัดการศึกษา เพื่อสร้างพลเมืองที่มีสมรรถนะดิจิทัลและพร้อมเผชิญความท้าทายในโลกที่ไม่หยุดนิ่ง

จากความหมาย ความสำคัญและแนวคิดของยุคดิจิทัล ผู้วิจัยสรุปผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดของยุคดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตัวชี้วัดยุคดิจิทัล

ความหมาย ความสำคัญ และแนวคิดยุคดิจิทัล	ตัวชี้วัดยุคดิจิทัล
ยุคแห่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความฉลาดและสามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้แบบอัตโนมัติ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต เป็นยุคที่การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลมีความสะดวกรวดเร็วและไร้ขอบเขต จนทำให้โลกถูกทำให้เล็กลงด้วยอิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม และวิธีคิดของผู้คน เป็นสังคมที่ผู้คนต้องปรับตัวให้เท่าทันเทคโนโลยีและใช้ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณเพื่อสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนโดยเฉพาะด้านการศึกษา ยุคดิจิทัลนำมาซึ่งความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ขณะที่ผู้นำองค์กรต้องกำหนดกลยุทธ์และปรับเปลี่ยนโครงสร้างวัฒนธรรมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สังคมยุคดิจิทัลจึงมิใช่เพียงยุคแห่งความสะดวกสบายแต่เป็นการปฏิรูปโครงสร้าง ความคิด และการจัดการศึกษา เพื่อสร้างพลเมืองที่มีสมรรถนะดิจิทัลและพร้อมเผชิญความท้าทายในโลกที่ไม่หยุดนิ่ง	1. การพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน 2. ความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันดิจิทัล 3. การพัฒนาและการปรับตัวทางการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองดิจิทัล ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลและมีภาวะผู้นำในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4. มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนและพัฒนาการบริหารงาน 5. วางกลยุทธ์ ปรับโครงสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล และแนวคิดการบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลในหลากหลายทัศนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการ นักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์ (2565, หน้า 41) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นการดำเนินการต่าง ๆ ตามพันธกิจหรือภารกิจของสถานศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหลักหรือให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญของสถานศึกษาควรตระหนักในประเด็นนี้ให้มาก อีกทั้งผู้บริหารควรบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษายุคดิจิทัลโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นสำคัญ ทั้งนี้ การบริหารจัดการที่ดีต้องเกิดจากการรับรู้และร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทั้งหมด เพื่อสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียนผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด

มลฤดี เพ็งสง่า และมัทนา วังถนอมศักดิ (2565, หน้า 167) กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล คือ การพัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อมุ่งเน้นยกระดับให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ผู้เรียน ผู้ปกครองรวมถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร สื่อการเรียนรู้และบริการของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

สุปรีดา โกษาแสง, กฤษดา ผ่องพิทยา และสมชาย เทพแสง (2565, หน้า 244 – 245) กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง การจัดการสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งเสริมให้ครู

ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร สื่อการเรียนรู้ และบริการของสถานศึกษา โดยมีการวางแผนและดำเนินการพัฒนาระบบดิจิทัลให้พร้อม ไปสู่การดำเนินให้บริการผู้เกี่ยวข้องต่อไปผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเป็นผู้นำ ที่มีประสิทธิภาพสร้างความเข้าใจให้แก่ครูทุกคน และต้องมีเป้าหมายของการนำไปใช้กับ ผู้เรียนจะทำให้งานง่ายขึ้นและสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เองเพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการการเรียนรู้หลากหลาย

อภินันท์ จันตะนี และประพันธ์ แสงทองดี (2565, หน้า 60) กล่าวไว้ว่า การจะก้าวสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลได้อย่างยั่งยืนนั้นวัฒนธรรมการทำงาน แบบดิจิทัลมีส่วนสำคัญอย่างมากหากองค์กรขับเคลื่อนความเป็นดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการ ทำงานในแบบเชิงลึกปัญหาและอุปสรรคแบบเดิม ๆ ขององค์กรก็จะลดน้อยลงตามไปด้วย รวมถึงการเปลี่ยนรูปแบบการทำงานขององค์กรให้ก้าวไปในทิศทางที่สอดคล้องกับ สถานการณ์ความเป็นโลกาภิวัตน์ในโลกยุคปัจจุบันได้คือ มีทั้งความเชื่อมโยง คล่องตัว สะดวก ไม่จำกัดเวลาและสถานที่และตอบโจทย์ความต้องการได้อย่างรวดเร็ว

Swansburg (1996, pp. 391 – 393) ได้แบ่งองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การไว้วางใจ (Trust) ผู้ร่วมงานหรือ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ ได้รับการยอมรับไว้วางใจ จากผู้บริหาร 2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานต้องการ ความผูกพัน ผู้บริหารควรที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือและฝึกอบรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหาร การที่ผู้ปฏิบัติได้เข้ามา มีส่วนร่วมจะทำให้ผลผลิตในการทำงานมากขึ้น 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของงาน (Goals and objectives) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึง การร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ย่อมขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นถ้าทุกคนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานร่วมกัน มีการทำงานในทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน (Autonomy) ผู้ปฏิบัติงานต้องการความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน มีอิสระในการตัดสินใจ ในงานของตน ซึ่งจะทำให้มีความทุ่มเทและเต็มใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เต็ม ความรับผิดชอบที่ตนได้รับ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา เน้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง รวดเร็วและโปร่งใส ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

2. ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการ นักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

กรณัฏฐ์ ตาแปง (2563, หน้า 51) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง ผู้นำทางการศึกษาสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ และสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในสถานศึกษา โดยการจัดหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึง การตรวจสอบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการเรียนรู้ยุคดิจิทัล การส่งเสริมการมีประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางพร้อมกับเทคโนโลยี การเรียนรู้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อตอบสนองแต่ละความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและชุมชนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์และดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ขนิษฐา แก้วละมุล (2564, หน้า 21) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถด้านดิจิทัล มีความถนัดในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานทั้งหมดในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะสนับสนุนเป้าหมายองค์กร มีวิสัยทัศน์ คิดกว้าง มองไกล ใฝ่สูง มุ่งความสำเร็จความสามารถในการจัดการกับงานประจำวัน มีความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีความเป็นมืออาชีพ และสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 29) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอจนเกิดวัฒนธรรมรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล สามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างประสทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถใช้และบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ สามารถสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัล ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและความเป็นเลิศของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

3. ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการ นักวิจัยหลายท่านได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

กัญญารัตน์ สุขแสน (2563, หน้า 55) กล่าวถึง ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลนั้น คือ ต้องสามารถปรับเปลี่ยนองค์การให้สามารถรองรับการทดลองให้ได้มากขึ้น องค์การจำเป็นที่จะต้องปรับวัฒนธรรมและวิธีการบริหาร โดยสามารถใช้กระบวนการหลาย ๆ อย่างเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา และพิจารณาว่ากระบวนการมีความเหมาะสมอย่างไรและผู้นำองค์การต้องสนับสนุนให้พนักงานสามารถจะทำอะไรที่แตกต่าง และใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ทุกส่วนขององค์การสามารถถูกทดลอง เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการผลักดันให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เพิ่มขึ้น

ปาณัสม์ ชุมภูยาละ (2564, หน้า 58) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีภาวะผู้นำที่มีลักษณะเชื่อมโยงกับการนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้งในการจัดการเรียนรู้ของครู และการจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้

ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาคือปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัล ปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

จันทิมา อำมโภช (2565, หน้า 30) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะบทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

Sheninger (2014, p. 83) กล่าวถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้สำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลายและไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายไม่มีค่าใช้จ่ายและเป็นช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. การประชาสัมพันธ์ ข้อเท็จจริงประการหนึ่งเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ คือ หากเราไม่ดำเนินการบอกเล่าเรื่องราวของเราเอง คนอื่นก็จะทำการบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้เรา และบ่อยครั้งมักจะเล่าเรื่องราวที่ไม่ตรงกับสิ่งที่เราต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นแกนนำในการนำเสนอหรือประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาโดยใช้เครื่องสื่อสังคมออนไลน์

3. การสร้างภาพลักษณ์ ในโลกธุรกิจมีความเข้าใจถึงคุณค่าของภาพลักษณ์หรือแบรนด์และผลกระทบต่อผู้บริโภคสำหรับสถานศึกษาแล้วภาพลักษณ์หรือแบรนด์ คือ ความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ในเชิงบวกที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรมในสถานศึกษาเพิ่มความภาคภูมิใจให้กับชุมชนและช่วยดึงดูดความเชื่อหรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง

4. การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการเรียนรู้ ความสำเร็จของการจัดการศึกษา คือ การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมคือแนวทางการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาควรจะสะท้อนถึงชีวิตจริงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประยุกต์ใช้สิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้กลายมาเป็นความจำเป็นที่ครูต้องเปลี่ยนแปลงวีการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างชุดทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและโลกอนาคต

5. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เองเพื่อตอบสนองความต้องการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากรการเข้าถึงความรู้ การรับฟังความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งนักการศึกษาและนักปฏิบัติ โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาความเป็นครูผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

6. การปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อม เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบทบาทหลักของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้ว การเริ่มต้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมดโดยการจัดกาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ต้องมีวิสัยทัศน์ ความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี และความสามารถในการปรับวัฒนธรรมและกระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทดลอง และการสร้างนวัตกรรม โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษา ควบคู่กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและผู้เรียน การพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

จากความหมายการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ความหมายและความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังตาราง 2

ตาราง 2 ตัวชี้วัดของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ความหมายและความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ตัวชี้วัดของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลเป็นกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากรและงานทั่วไป โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา เน้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง รวดเร็วและโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถใช้และบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ สามารถสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัล ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและความเป็นเลิศของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก	1. มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสนับสนุนเป้าหมายของสถานศึกษา 2. บริหารจัดการโดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศในการบริหารงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3. สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัลภายในสถานศึกษา สนับสนุนการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูและผู้เรียน 4. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การยกระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้เรียน และการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศและแข่งขันได้ในระดับสากล

ผู้วิจัยขอนำเสนอตัวชี้วัดของยุคดิจิทัลและการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยดังตาราง 3

ตาราง 3 ตัวชี้วัดของยุคดิจิทัลและตัวบ่งชี้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัล และการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ตัวชี้วัดของยุคดิจิทัลและการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
ยุคดิจิทัลเป็นยุคแห่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เชื่อมโยงกันได้อย่างอัตโนมัติ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกในการดำเนินชีวิต การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลรวดเร็วไร้ขอบเขต ส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ผู้คนจึงต้องปรับตัวใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณเพื่อสร้างความมั่นคงและความยั่งยืน การบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลเป็นกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากรและงานทั่วไป โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา เน้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง รวดเร็วและโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถใช้และบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ สามารถสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัล ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครูผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและความเป็นเลิศของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก	1. มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ แสดงภาวะผู้นำดิจิทัล และสามารถปรับโครงสร้างกับวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี 2. มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ บูรณาการสู่การเรียนการสอนและส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ที่เท่าเทียมและทันสมัย 3. มีความสามารถในการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้และทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และไร้ข้อจำกัด 4. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะดิจิทัล สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลอย่างยั่งยืน 5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างความเป็นเลิศของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้กล่าวถึง ความหมาย แนวคิด และของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การทำความเข้าใจความหมายของทักษะดังกล่าวจึงมีความสำคัญ เนื่องจากมิได้เป็นเพียงคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการเสริมสร้างศักยภาพของครูและผู้เรียนให้พร้อมต่อการปรับตัวในยุคดิจิทัล ซึ่งนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้ให้ความหมายและอธิบายถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ในหลายมิติ ดังนี้

ไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีทั้งศาสตร์และศิลปะ มีความรู้ความชำนาญ มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมบริหารเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

ดำเนิน เพียรค้า (2561, หน้า 4) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารที่ใช้ศาสตร์และศิลปะทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียวแต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในดด้านสติปัญญาความสามารถความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สงบ อินทรมณี (2562, หน้า 356) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ

ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำงานวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันให้ครูและผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการใช้ประโยชน์จากความรู้ความเชี่ยวชาญและศักยภาพของครู ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

มลฤดี สวนดี (2565, หน้า 15) กล่าวไว้ว่า ความหมายของทักษะทางการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง การบริหารต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์มีทักษะกระบวนการบริหารเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายต้องมีความรู้ความสามารถมีทักษะและประสบการณ์ทั้งในงานหน้าที่มีเทคนิควิธีตลอดจนความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการจัดการทรัพยากรมีมนุษยสัมพันธ์มีความคิดกว้างไกลสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีภาวะผู้นำการจัดการทำงานเป็นทีมมีความคิดรวบยอดรู้และเข้าใจแก้ไขปัญหาสามารถบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ภัทรา จรรยาธรรม (2564, หน้า 15) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาตามภาระหน้าที่ให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาในช่วงเวลาหนึ่งที่วิวัฒนาการของเทคโนโลยีเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันของมีความสะดวกสบายมากขึ้นจนส่งผลให้วิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ธุรกิจ และการศึกษาเปลี่ยนไป

Katz (2005, p. 91) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านความคิดรวบยอด

สรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการบูรณาการระหว่างความรู้ความสามารถ ภาวะผู้นำและเจตคติที่ส่งเสริมให้การบริหารจัดการสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลและสามารถปรับตัวได้ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลอย่างยั่งยืน

2. แนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาของชาติ มีความมุ่งหมายเพื่อให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีและมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้มีเอกภาพด้านโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามมาตรา 39 ทั้งงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป อันจะก่อให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระด้านการบริหารจัดการในระดับปฏิบัติการ มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ชาลีนา กอและ (2561, หน้า 31) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารงานมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อผู้บริหารทุกระดับและทุกองค์การ เพราะการที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้นั้น ต้องมีทักษะชั้นพื้นฐาน 3 ประการ คือ ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคนิค และทักษะความคิดรวบยอด ซึ่งต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับตนเอง แต่โรงเรียนเป็นองค์การทางการศึกษาซึ่งแตกต่างจากองค์การอื่น ๆ การบริหารโรงเรียนมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นหลัก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นจะต้องมีทักษะการบริหารงานทั้ง 5 ประการ ตามแนวคิดของเดรคและโรว์ คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการเรียนการสอน ทักษะทางมนุษย์และทักษะทางความคิดรวบยอด ซึ่งผู้บริหารจำเป็นจะต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 5 ประการนี้ให้เกิดความชำนาญจึงจะบริหารงานได้ดีมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้วิจัยยึด 5 ทักษะนี้ ตามแนวคิดของเดรคและโรว์เป็นตัวแปรด้านทักษะการบริหารงาน

อิศรา หาญรักษ์ (2563, หน้า 22) กล่าวว่า การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีทักษะในการบริหาร เพราะการที่จะบริหารงานให้สำเร็จตามที่มุ่งหวัง จะต้องมีทักษะขั้นตอนพื้นฐาน 3 ประการ คือ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค และทักษะทางความคิดรวบยอด และต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับตัวเอง โรงเรียนซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษา ซึ่งแตกต่างไปจากองค์การอื่น การบริหารโรงเรียนมีจุดประสงค์ เพื่อพัฒนา 5 ตามแนวคิดของ Drake and Roe คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษา

และการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 5 ประการนี้ ให้เกิดความชำนาญ จึงจะบริหารงานได้ดีมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

Robert L. Katz (2009, pp. 5 – 21) ได้ศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ สรุปได้ว่า นักบริหารที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐาน 3 ประการ ซึ่งอาจจะฝึกฝนขึ้นมาได้ มิใช่บุคลิกภาพเฉพาะตน หรือโดยชาติกำเนิด ทักษะพื้นฐานทั้ง 3 ประการ ได้แก่

1. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) หมายถึง ความสามารถในการประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถมองเห็นองค์กรในภาพรวมเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านต่าง ๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน และการที่มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของงานจะมีผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ได้อย่างไรบ้างรวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่น ๆ

2. ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านมนุษย์ช่วยให้ผู้บริหารทำงานกับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิผล ด้วยการสร้างความร่วมมือของทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและความชำนาญในกิจกรรมเฉพาะอย่าง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จนั้นผู้บริหารจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจในหลักการบริหารโดยเฉพาะทักษะพื้นฐาน 3 ทักษะ 1) ด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) เป็นความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่สามารถนำไปเชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ และนำไปสู่การต่อยอดองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) เป็นเรื่องที่พูดถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ การสร้างความเข้าใจอันดีเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ รักใคร่ การที่คนเราจะทำงานด้วยกันได้ต้องอาศัยพื้นฐานของความรัก และความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อมีความรู้สึกเหล่านี้เกิดขึ้นแล้วก็จะเกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือ สนับสนุนให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจและจริงใจ มนุษยสัมพันธ์เน้นในเรื่องการศึกษาระหว่างมนุษย์ ซึ่งต้องทำความรู้จักคนอื่นและเข้าใจ

คนอื่น มีการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับคนอื่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น พึ่งพาซึ่งกันและกัน ซื่อสัตย์อดทน และรู้จักให้อภัย 3) ด้านเทคนิค (Technical Skills) เป็นทักษะทางด้านการวางแผนงาน และทักษะการใช้กระบวนการกลุ่ม ทักษะทางด้านการจัดการ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การให้คำแนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความรอบรู้ในงานที่ปฏิบัติ ความเป็นผู้นำ และการศึกษาค้นคว้า ซึ่งต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้เกิดความชำนาญจึงบริหารงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ เพราะโรงเรียนเป็นองค์การทางการศึกษา ซึ่งแตกต่างจากองค์การอื่น การบริหารงานโรงเรียนมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นหลัก และเพิ่มเติมอีก 2 ด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพได้ คือ 1) ด้านการสอน และ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพได้ และการที่ผู้บริหารจะสามารถบริหารงานให้สำเร็จผลนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องฝึกฝนทักษะให้เกิดความชำนาญ

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำและความสามารถรอบด้าน ทั้งนี้ จากแนวคิดของนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด และควรพัฒนาเพิ่มเติมอีก 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนการสอน และทักษะด้านความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน นำพาองค์กร พัฒนาบุคลากร และสร้างระบบการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืนและตอบโจทย์เป้าหมายของการศึกษาไทยในอนาคต

แนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้กล่าวถึง ความหมายความสำคัญ และองค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลหลากหลายทัศนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 139) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องมีทักษะที่สำคัญเพิ่มเติมจากทักษะทั่วไปที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่ผ่านมาเนื่องจากเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล คือ การมุ่งสู่การเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่ง

สงบ อินทรมณี (2562, หน้า 356) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำงานวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผลักดันให้ครู และผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง มีการใช้ประโยชน์จากความรู้ความเชี่ยวชาญและศักยภาพของครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

พิมพ์วิมล วงษ์ขันธ์ (2564, หน้า 43) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำองค์กรต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาระบบงานในสถานศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งเป็นผู้ที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในองค์กรได้พัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนเทคโนโลยีให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 30) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ความสามารถใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นวัฒนธรรม รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจ สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล สามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา โดยการใช้แหล่งข้อมูลข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2565, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำ ICT มาใช้อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าอย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถเลือกและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมในการบริหารงานของสถาบันการศึกษา คุ้มค่าและเพียงพอต่อการใช้งาน

กาญจนา นามวงศ์ (2566, หน้า 20) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล การบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัล และการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัล

Celland (2011, p. 1) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง สิ่งที่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเกิดจากพื้นฐานความรู้และเป็นความสามารถที่ปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอนและการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลโดยผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูและผู้เรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

2. ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลหลากหลายทัศนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัทมพร พงษ์เพชร (2561, หน้า 46) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล คือ ทักษะของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพเพื่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ มีความเป็นมืออาชีพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชาลีนา กอและ (2561, หน้า 31) กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารงานมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อผู้บริหารทุกระดับและทุกองค์การ เพราะการที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้นั้น ต้องมีทักษะชั้นพื้นฐาน 3 ประการคือ ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคนิค และทักษะความคิดรวบยอด ซึ่งต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับตนเอง แต่โรงเรียนเป็นองค์การทางการศึกษาซึ่งแตกต่างจากองค์การอื่น ๆ การบริหารโรงเรียนมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นหลัก

อิศรา หาญรักษ์ (2563, หน้า 22) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล คือ การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีทักษะในการบริหารเพราะการที่จะบริหารงานให้สำเร็จตามที่มุ่งหวัง จะต้องมีทักษะขั้นตอนพื้นฐาน 3 ประการ คือ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค และทักษะทางความคิดรวบยอด และต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับตัวเอง

โรงเรียนซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษา ซึ่งแตกต่างไปจากองค์การอื่นการบริหารโรงเรียน มีจุดประสงค์ เพื่อพัฒนา 5 ตามแนวคิดของ Drake and Roe คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 5 ประการนี้ ให้เกิดความชำนาญ จึงจะบริหารงานได้ดีมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ

Katz (2005, p. 33 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา, หน้า 40 – 41) ได้อธิบาย ทักษะการบริหารสถานศึกษาเป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเป็นทักษะ 3 ด้าน ไว้ดังนี้ 1) ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิค และเครื่องมือที่จำเป็น เพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจากประสบการณ์การศึกษา และการฝึกอบรมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) หมายถึง เป็นทักษะที่ผู้บริหารต้องเกี่ยวข้องกับคนและไม่ใช่ทักษะด้านมนุษย์ แต่เป็นทักษะที่ผู้บริหารสามารถทำงานกับบุคคลหรือกลุ่มคน โดยผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการส้รางแรงจูงใจ การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน รู้วิธี สร้างทีมงานเพื่อให้บริการสำเร็จตามจุดประสงค์ ทักษะเทคนิคเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับวัตถุสิ่งของส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับคนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองตนเอง จะต้องรู้จักตนเอง มีความมั่นใจ มั่นคงในอารมณ์ จะต้องรู้จัก และพยายามเข้าใจผู้อื่น และต้องรู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงานให้ตรงกับความสามรถและความสนใจของบุคคลเหล่านั้น 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) หมายถึง ความสามารถในการมององค์การได้อย่างทะลุปรุโปร่งเพื่อทำให้องค์การมีความสมบูรณ์โดยส่วนรวม ด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกบองค์กร ทักษะด้านความรู้ความสามารถเป็นการยอมรับ วัตถุประสงค์ขององค์กร มากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคลโดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์กร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาความสามารถเชิงกลยุทธ์และทักษะรอบด้าน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการองค์กรการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ทักษะเหล่านี้ประกอบด้วยทักษะทางเทคนิคในการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในการสร้างแรงจูงใจและความร่วมมือภายในองค์กร และทักษะด้านความคิดรวบยอดในการวางแผน

มองภาพรวม และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารที่มีทักษะเหล่านี้จะสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ สร้างนวัตกรรม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและยั่งยืนในยุคดิจิทัลได้อย่างแท้จริง

3. องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย ได้ทำการสังเคราะห์ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังนี้

สุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 139 – 141) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. ทักษะการใส่ใจในรายละเอียด
2. ทักษะการจินตนาการและถ่ายทอดจินตนาการ
3. ทักษะการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง
4. ทักษะการร่วมมือในการสืบค้น
5. ทักษะการสร้างแบบจำลองทางความคิดหรือนวัตกรรม

ไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 9 – 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี
2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
4. ทักษะด้านเทคนิค
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม
6. ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม

สงบ อินทรมณี (2562, หน้า 356) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การยอมรับเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลง
2. การเข้าถึงเทคโนโลยี
3. การสร้างการยอมรับแก่องค์กร
4. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร
5. การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 12) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ประกอบด้วย

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์
3. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล
4. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์
5 ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์

ขวัญหล้า น้อยนวล (2564, หน้า 182) กล่าวว่า ทักษะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา
2. วิสัยทัศน์และการพัฒนาตนเอง
3. บุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา
4. ความรู้และความสามารถในการบริหาร
5. ความรับผิดชอบ

สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564, หน้า 333) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์
2. ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม
3. ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. ทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัล

สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2565, หน้า 5 – 6) ได้ศึกษาองค์ประกอบของทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล
2. ทักษะการสื่อสารและสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้
3. ทักษะการรู้ดิจิทัลอย่างมีวิจารณญาณ
4. ทักษะการพัฒนาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเป็นองค์กรดิจิทัล
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ณัฐกานต์ แย้มชื่น และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2565, หน้า 338) ได้ศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า

1. ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล
2. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
3. ทักษะการสื่อสาร
4. ทักษะการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้
5. ทักษะการคิดสร้างสรรค์

Hoyle, English and Steffy (2005, p. 58) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ 10 ทักษะ ประกอบด้วย

1. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership)
2. ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Skills in Policy and Governance)
3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Skills in Communication and Community Relations)
4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Skills in Organizational Management)
5. ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Skills in Curriculum Planning and Development)
6. ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Skills in Instructional Management)
7. ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Skills in Stael Evaluation and Personnel Management)
8. ทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร (Skills in Staff Management)
9. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Skills in Educational Research, Evaluation and Planning)
10. ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Weigel (2012, p. 306) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill)
2. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills)
3. ทักษะการสื่อสาร (Communication skills)
4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills)
5. ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills)
6. ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills)
7. ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills)
8. ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skills)
9. ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skills)
10. ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skills)
11. ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment skills)
12. ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skills)
13. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skills)
14. ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (ethical – moral skills)

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อกำหนดองค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากทัศนะนักวิชาการ ผลงานการวิจัย 10 แหล่งดังกล่าวมานั้น ผู้วิจัยพิจารณา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เห็นว่าองค์ประกอบบางตัวมีความหมายในทิศทางเดียวกันแต่นักวิชาการเรียกชื่อต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่มีความหมายในทิศทางเดียวกันแต่เรียกชื่อต่างกันที่เป็นกลาง ที่สะท้อนให้เห็นถึงความหมายเดียวกันและครอบคลุมองค์ประกอบอื่นที่ใช้ชื่อแตกต่างกัน หรือเลือกใช้ชื่อองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ดังนี้

ตาราง 4 การวิเคราะห์ตัวแปรการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักวิจัย / องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล	สัญญา เชมชอย (2560)	ไกรศร เจียมทอง (2561)	สงบ อินทรมณี (2562)	สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564)	ขวัญหล้า นอยบาล (2564)	สุวรรณี ไกรแสง (2564)	สันทนา กสิลปะเสรีรัฐ (2565)	ชัญญานุช แสนคมเข็ม (2565)	Hoyle, English and Steffy (2005)	Weigel (2012)	ความถี่	ร้อยละ
1. ทักษะการจินตนาการและถ่ายทอดจินตนาการ / ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ / ทักษะการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล / ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร / วิสัยทัศน์และการพัฒนาตนเอง / ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ / ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง	√			√	√			√	√	√	6	60.00
2. การคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ / ทักษะความคิดสร้างสรรค์ / ทักษะการสร้างแบบจำลองทางความคิดหรือนวัตกรรม / ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม / ทักษะการคิดวิเคราะห์ / ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ / ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม	√	√		√		√		√		√	6	60.00

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการและนักวิจัย / องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล	สุกัญญา แช่มช้อย (2560)	ไกรศร เจียมทอง (2561)	สงบ อินทรมณี (2562)	สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564)	ขวัญหล้า น้อยนวล (2564)	สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564)	สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2565)	ณัฐกานต์ แย้มชื่น และคณะ (2565)	Hoyle, English and Steffy (2005)	Weigel (2012)	ความถี่	ร้อยละ
3. ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี / ทักษะการสื่อสาร / ทักษะการสื่อสาร / ทักษะการสื่อสารและสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ / ทักษะการสื่อสาร / ความรู้และความสามารถในการบริหาร / ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน		√		√	√		√	√	√	√	7	70.00
4. การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน / ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล / ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล / ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล / ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล			√	√			√	√		√	5	50.00
5. การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ / ทักษะการร่วมมือในการสืบค้น / ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ / ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ / ทักษะทำงานเป็นทีม / ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล / ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	√	√	√	√					√	√	6	60.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการและนักวิจัย / องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล	สุกัญญา แช่มช้อย (2560)	ไกรศร เจียมทอง (2561)	สงบ อินทรมณี (2562)	สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564)	ขวัญหล้า น้อยนวล (2564)	สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564)	สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2565)	ณัฐกานต์ แย้มชื่น และคณะ (2565)	Hoyle, English and Steffy (2005)	Weigel (2012)	ความถี่	ร้อยละ
6. ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม / การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา / ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม / ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้		√			√		√			√	4	40.00
7. ทักษะการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง / ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์	√									√	2	20.00
8. การจัดองค์กรทั้งระบบ / ทักษะการบริหารจัดการองค์การ / ทักษะการจัดการเรียนรู้ / ทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร / ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร									√	√	2	20.00
9. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร			√								1	10.00
10. การสร้างการยอมรับแก่องค์กร / การยอมรับเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลง			√								1	10.00
11. ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร / ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน									√		1	10.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการและนักวิจัย / องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล	สุกัญญา แช่มช้อย (2560)	ไกรศร เจียมทอง (2561)	สงบ อินทรมณี (2562)	สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564)	ขวัญหล้า น้อยนวล (2564)	สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564)	สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2565)	ณัฐกานต์ แย้มชื่น และคณะ (2565)	Hoyle, English and Steffy (2005)	Weigel (2012)	ความถี่	ร้อยละ
12. ทักษะการใส่ใจในรายละเอียด / ทักษะการรับรู้ไว / ทักษะการบริหารงานบุคคล	√									√	2	20.00
13. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม / ทักษะคุณธรรมจริยธรรม / ความรับผิดชอบ / ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ		√			√				√	√	4	40.00
14. ความฉลาดทางสังคม / ทักษะการรู้ดิจิทัลอย่างมีวิจารณญาณ / ทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัล / ทักษะการแก้ปัญหา						√	√			√	3	30.00
15. บุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา					√						1	10.00
16. ทักษะการตัดสินใจ										√	1	10.00

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการนักวิจัย จำนวน 10 คน พบว่า มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 16 ทักษะ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้จำนวน 5 ทักษะ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ของทักษะที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกที่มีค่าร้อยละ 50 ขึ้นไป (ความถี่ระดับ 5 ขึ้นไป) ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยในแต่ละด้านผู้วิจัยได้จัดกลุ่มลักษณะของตัวแปรที่มีความหมายคล้ายกัน กำหนดเป็นชื่อตัวแปร ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 5 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี / ทักษะการสื่อสาร / ทักษะการสื่อสาร / ทักษะการสื่อสารและสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ / ทักษะการสื่อสาร / ความรู้และความสามารถในการบริหาร / ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	1. ทักษะการสื่อสาร	7	70.00
2. การคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ / ทักษะความคิดสร้างสรรค์ / ทักษะการสร้างแบบจำลองทางความคิดหรือนวัตกรรม / ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม / ทักษะการคิดวิเคราะห์ / ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ / ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม	2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	6	60.00
3. ทักษะการจินตนาการและถ่ายทอดจินตนาการ / ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ / ทักษะการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล / ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร / วิสัยทัศน์และการพัฒนาตนเอง / ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ / ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง	3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์	6	60.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
4.การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ / ทักษะการร่วมมือในการสืบค้น / ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ / ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ / ทักษะทำงานเป็นทีม / ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล / ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์	6	60.00
5. การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน / ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล / ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล / ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล / ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	5. ทักษะการใช้เทคโนโลยี	5	50.00

จากตาราง 5 ผู้วิจัยขอนำเสนอการกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการจัดกลุ่มองค์ประกอบ ผลจากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 6 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการจัดกลุ่มองค์ประกอบ จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารศึกษาในยุคดิจิทัล

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ยุคดิจิทัล	ชื่อองค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
1. ทักษะการสื่อสาร	3. มีความสามารถในการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้และทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และไร้ข้อจำกัด	ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	4. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะดิจิทัล สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลอย่างยั่งยืน	ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์	1. มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ แสดงภาวะผู้นำดิจิทัล และสามารถปรับโครงสร้างกับวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์	5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างความเป็นเลิศของสถานศึกษา	ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ยุคดิจิทัล	ชื่อองค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยี	2. มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการบูรณาการสู่การเรียนการสอนและส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ที่เท่าเทียมและทันสมัย	ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบไปด้วย 5 ทักษะ คือ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 4) ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์และจัดกลุ่มทักษะในแต่ละด้านจากเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร

1.1 ความหมายของทักษะการสื่อสาร มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

ไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 47 – 48) กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนน่าเชื่อถือเข้าใจง่าย ทั้งการพูด การเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจนถูกต้องรัดกุม สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ สื่อสารได้ ฟังภาษาไทยภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร

บุญส่ง กรุงชาลี (2562, หน้า 6) กล่าวไว้ว่า ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วิจารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้อง

และน่าเชื่อถือให้ข่าวสารที่ถูกต้องและแนะนำแหล่งของข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อื่นได้ มีความสามารถในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ มีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานมีการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

พิกุล นามฮุง (2565, หน้า 41) กล่าวไว้ว่า ทักษะการสื่อสาร (Communication skill) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปประเด็นต่าง ๆ ได้ชัดเจน ตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวและเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน สามารถนาเสนอการประชุม นำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ เป็นผู้ฟังที่ดี เป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถตีความวิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ มีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ผสมผสานระหว่างศิลปะการพูด กับการแสดงข้อมูลแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิควิธีการผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ โดยนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม

Griffin (2013, pp. 13 – 15) กล่าวไว้ว่า ทักษะการสื่อสารเป็นความสามารถของผู้บริหารที่ใช้เทคโนโลยีสามารถสื่อสารความคิดและข้อมูลของตนสู่ผู้อื่นความสามารถในการรับทราบความคิดและข้อมูลจากผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้บริหารสามารถส่งผ่านความคิดสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทราบถึงสิ่งที่เป็น ที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน อันทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่แจ้งถึงสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นและความเป็นไปขององค์กร

Kerdlarp & Chaturongkakul (2015, p. 221) กล่าวไว้ว่า การสื่อสารเป็นการถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการสื่อจากฝ่ายหนึ่งไปยังฝ่ายหนึ่ง มีจุดประสงค์ เพื่อแบ่งปันความคิด ข้อความหรือข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การพูด การให้ สัญลักษณ์ การเขียน หรือพฤติกรรม เป็นต้น

สรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดสาร ข้อมูล และแนวคิดอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเชื่อถือได้ ทั้งในรูปแบบการพูด การเขียนและการนำเสนอ ตลอดจนการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารในระดับกลุ่ม ผู้บริหารจำเป็นต้องสรุปสาระได้อย่างมีประสิทธิผล ใช้เหตุผลและวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูล ใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีสมรรถนะในการรับฟัง การเจรจา การโน้มน้าว และการนำเสนออย่างเป็นมืออาชีพ

ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร และสนับสนุนการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และการบรรลุเป้าหมายร่วมในสถานศึกษา

1.2 ความสำคัญของทักษะการสื่อสาร มีนักวิชาการ นักวิจัย ให้ความสำคัญของทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, หน้า 154) กล่าวไว้ว่า ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 โดยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำของสถานศึกษาในการสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ทุ่มเทแรงกายและแรงใจในการดำเนินการต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่ได้ทำร่วมกับผู้นำ

พิชยา พานธงรักษ์ (2564, หน้า 18) กล่าวไว้ว่า การสื่อสารมีความสำคัญต่อองค์การในทุกระดับ ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ทั้งระหว่างบุคคลกับบุคคล และระหว่างบุคคลต่อองค์การ ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน เกิดความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กรจะทำให้การงานมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีแก่บุคลากรเป็นเครื่องมือสำคัญสู่ความสำเร็จขององค์การ

พัชรินทร์ ถาปันแก้ว (2565, หน้า 22) กล่าวไว้ว่า การติดต่อสื่อสารสำคัญต่อองค์กรในทุกระดับทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งระหว่างบุคคลต่อบุคคลและระหว่างบุคคลต่อองค์กร ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีความจงรักภักดีต่อองค์กรและสามารถใช้การติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้วัตถุประสงค์ขององค์กรบรรลุผลสำเร็จ

สุพัตรา ผลประสาท (2566, หน้า 28) กล่าวไว้ว่า ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะในการบริหารองค์กรนั้นการทำงานเพื่อให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยการสื่อสาร การสั่งการของผู้บริหารสู่ผู้ปฏิบัติงานที่มีความถูกต้องละชัดเจน

Tourish (2003, p. 150) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญต่อการบริหารงานดังต่อไปนี้

1. เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร คือ การแจ้งข้อมูลข่าวสารขององค์กรต่อพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถประสานและบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. เพื่อกระตุ้นและจูงใจ การจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาการทำงานของพนักงานในองค์การจะได้รับการจูงใจและกระตุ้นจากการสื่อสาร องค์การจะมีประสิทธิภาพหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการชักจูงผ่านการสื่อสารดังกล่าว

3. เพื่อประเมินผลการทำงานปัจจุบันองค์การมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้ต้องมีการประเมินผลการทำงานสม่ำเสมอเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการทำงาน ดังนั้น กระบวนการสื่อสารจะต้องมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์พร้อมมีการส่งข้อมูลย้อนกลับซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานไปแนวทางที่ถูกต้อง

4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในหมู่คณะ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ผู้บริหารกับผู้บริหาร พนักงานกับพนักงาน ทั้งในสายบังคับบัญชาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการก็จะเกิดการสื่อสารระหว่างกันทั้งสิ้น การสื่อสารจึงเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และทำให้องค์การดำรงอยู่และพัฒนาไปได้ในทุกสถานการณ์

5. เพื่อวินิจฉัยสั่งการหน้าที่อย่างหนึ่งของฝ่ายบริหารก็คือการออกคำสั่งกับกลุ่มบุคคลที่อยู่ในองค์การการออกคำสั่งดังกล่าวจำเป็นต้องใช้การสื่อสารรวดเร็วแน่นอนและถูกต้อง ดังนั้น ถ้าผู้บริหารไม่ใช้การสื่อสารก็ไม่สามารถสั่งการให้พนักงานดำเนินการได้เลย

สรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสารเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันในระดับบุคคลและองค์กร ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และประสิทธิภาพการทำงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิผลยังเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์สำหรับการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การสร้างแรงบันดาลใจและการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารอย่างชัดเจน จึงนับเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและความสำคัญของทักษะการสื่อสาร ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ตาราง 7 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการสื่อสาร

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลและแนวคิดอย่างถูกต้อง ชัดเจนและเชื่อถือได้ ทั้งในรูปแบบการพูด การเขียน และการนำเสนอ ตลอดจนการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารในระดับกลุ่ม ผู้บริหารจำเป็นต้องสรุปสาระได้อย่างมีประสิทธิผล ใช้เหตุผลและวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูลใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีสมรรถนะในการรับฟัง การเจรจา การโน้มน้าว และการนำเสนออย่างเป็นมืออาชีพซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญ	ปัจจัยพื้นฐานของการบริหารในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันในระดับบุคคลและองค์กร ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และประสิทธิภาพการทำงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิผลยังเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์สำหรับการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การสร้างแรงบันดาลใจ และการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารอย่างชัดเจน จึงนับเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสารและแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน และน่าเชื่อถือ โดยใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรอง และเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับบริบทและผู้รับสาร รวมทั้งสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความสามารถในการเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็นและสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์เพื่อสร้าง	1. ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสารและแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ 2. ผู้บริหารสามารถใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูล และเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสาร 3. ผู้บริหารสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 7 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร และสนับสนุนการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือและการบรรลุเป้าหมายร่วมในสถานศึกษา		ความเข้าใจร่วมกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร	4. ผู้บริหารสามารถเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารสองทาง และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานภายในองค์กร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

2.1 ความหมายของทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

องค์อร ประจันเขต (2557, หน้า 47) กล่าวไว้ว่า การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาสถานศึกษาจึงต้องมีความสามารถคิดค้นทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาได้ตั้งแต่กระบวนการทำงานและการผลิตผลงาน ทั้งในรูปแบบการบริหารการจัดทำหลักสูตร การสร้างสื่อหรือวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพและมีสมรรถนะพร้อมในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 112) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม คือ การนำความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครูและบุคลากรมาผสมผสานกับความสามารถทางด้านการบริหารจัดการอย่างมีกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่เป็นปัจเจกบุคคลของผู้เรียนที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน จนสามารถปรากฏชัดเจนเป็นรูปธรรมได้

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563, หน้า 6 – 7) กล่าวไว้ว่า ด้านการคิดคิดสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารควรมีความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้นทางปัญญาการพัฒนาการนำไปใช้ และการสื่อสารข้อคิดเห็นไปสู่ผู้อื่นเปิดรับและโต้ตอบแง่มุมที่ใหม่ ๆ และเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความเป็นสมดุลในเป้าหมายที่กำหนด และการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน การส้รางงานอิสระโดยกำกับติดตามจำแนกวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญและกำหนดภารกิจอย่างมีอิสระปราศจากการควบคุมจากภายนอกเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง โดยมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งด้านทักษะความรู้ และขยายผลสู่ความเป็นเลิศต่อไป

ปุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564, หน้า 105) กล่าวไว้ว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่แปลกใหม่ที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความกล้าคิด กล้าท้าทาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่และส่งเสริมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม นำเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศ

และแหล่งเรียนรู้ มาใช้ในการทำงานของครู ผู้บริหารสามารถคิดประยุกต์ปรับเปลี่ยนข้อมูลความรู้ต่าง ๆ จนเกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและภารกิจของสถานศึกษา การประเมินผล การสอบถามความพึงพอใจ การปรับปรุงและพัฒนาการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

Sternberg (2011, p. 479) ได้ให้ความหมายของ ความคิด สร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดใหม่ แนวทางใหม่ ทัศนคติใหม่ ความเข้าใจ และการมอง ปัญหาในรูปแบบใหม่ ผลลัพธ์ของความคิดสร้างสรรค์ที่ชัดเจน คือ ดนตรี การแสดง วรรณกรรม ละคร สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมทางเทคนิค แต่บางครั้งความคิดสร้างสรรค์ ก็มองไม่เห็นชัดเจน เช่น การตั้งคำถามบางอย่างที่ช่วยขยายกรอบของแนวคิดซึ่งให้ คำตอบบางอย่าง หรือการมองโลกหรือปัญหาในแนวนอกกรอบ

Weiss & Legrand (2015, p. 33) กล่าวว่า การคิดเชิงนวัตกรรม คือกระบวนการคิดที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดและวิธีการในรูปแบบใหม่ ๆ กระบวนการของการแก้ปัญหาแบบนี้สามารถทำโดยการค้นหาข้อมูลการรวมและการจัดข้อมูลเชิงลึก ซึ่งมี 4 ขั้นตอน 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้นวัตกรรมให้เหมาะสมและสามารถใช้งานได้ และความจำเป็นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านนวัตกรรมซึ่งช่วยให้พวกเขาเข้าใจถึงความสำคัญของนวัตกรรม 3) ใช้แนวคิดใหม่ ๆ ในพัฒนาตั้งแต่ต้นเพื่อลดความต้านทานที่เป็นไปได้และทำให้พนักงานสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น และ 4) ประเมินการประยุกต์ใช้และความก้าวหน้าของนวัตกรรมจากการศึกษาความหมายของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมจากนักทฤษฎีและนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านสามารถสรุปได้ว่าทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม การคิดเชิงนวัตกรรม หมายถึงทักษะการคิดสิ่งใหม่หรือพัฒนาสิ่งใหม่ที่ช่วยแก้ปัญหาการคิดนอกกรอบที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์ ซึ่งสิ่งทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ดีขึ้นเช่นเดียวกับด้านการศึกษา ผู้บริหารสามารถนำแนวคิดนี้มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่ช่วยแก้ปัญหาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการริเริ่มพัฒนาและประยุกต์แนวคิดใหม่อย่างมีระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาในด้านการบริหาร หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สื่อ และการวัดผลประเมินผล โดยบูรณาการความรู้

ทักษะ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ มุ่งแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม และสร้างความพร้อมให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคใหม่

2.2 ความสำคัญของทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความสำคัญของทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ไว้ดังนี้

กฤษ วงษ์เกษม (2561, หน้า 19) กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ แม้ว่าสมองจะมีคุณสมบัติในการคิดเชิงบูรณาการ แต่ประสิทธิภาพในการคิดแบบนี้จะถูกจำกัดลงด้วยการใช้เหตุผลทางตรรกะแบบวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันนักวิชาการ จึงให้ความสำคัญในเชิงบูรณาการด้วยการเลิกใช้เหตุผล โดยหันมาให้ความสำคัญกับการหยั่งรู้จากจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกแทน ส่งผลให้คนเราสามารถหาวิธีสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีกว่าเดิม

ขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์ (2561, หน้า 64) กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถทางสมองของมนุษย์ที่คิดแบบแปลกใหม่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุมหลายทิศทาง นำไปสู่การคิดสร้างประดิษฐ์ คิดทางแก้ปัญหาแบบใหม่ รูปแบบของแนวคิด มีหลายแบบแผน ได้แก่ แนวคิดที่ได้มาจากการเชื่อมโยง ความคิดเข้าด้วยกัน แนวคิดที่มาจากการดัดแปลงแนวคิดที่ได้จากการเปรียบเทียบ และแนวคิดที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ ทั้งหมดนี้นำไปสู่การมีความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น

วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนมีภารกิจพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมผ่านการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลอย่างสร้างสรรค์

ขวัญหล้า น้อยนวล (2563, หน้า 183) กล่าวไว้ว่า การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัลและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะแสดงพฤติกรรมที่เชิญชวนและสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เปลี่ยนแนวคิดจากแบบเดิมเป็นแนวคิดที่มั่นใจกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามี

บทบาทมากขึ้นในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นประจำซึ่งโรงเรียนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นคลังข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ โรงเรียนต้องใช้ระบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดำเนินงานบริหารงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำการตรวจสอบได้ สอดคล้องกับนโยบายนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ระบุว่า นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับสร้างนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษาจึงทำให้บุคลากรในโรงเรียนดำเนินการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมืออาชีพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

สุดารัตน์ ศรีมา (2565, หน้า 22) กล่าวว่า นวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัลมีความสำคัญต่อการศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิผลสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษา และประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย ในปัจจุบันมีการใช้นวัตกรรมการศึกษามากมายหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมที่ใช้กันอย่างแพร่หลายแล้วและประเภทที่กำลังเผยแพร่ เป็นการนำเอาสิ่งใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำรวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ก็ตามเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วเกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน

สรุปได้ว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมเป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการคิดริเริ่มแนวทางใหม่ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมร่วมสมัย ส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ยืดหยุ่น และสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในโลกยุคดิจิทัล

จากความหมายและความสำคัญของทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 8 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการคิดสร้างสรรค์ และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการริเริ่มพัฒนาและประยุกต์แนวคิดใหม่อย่างมีระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาในด้านการบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สื่อและการวัดผลประเมินผลโดยบูรณาการความรู้ ทักษะ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์มุ่งแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและสร้างความพร้อมให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคใหม่	กระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้บริหาร ครูและผู้เรียนในการคิดริเริ่มแนวทางใหม่ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมร่วมสมัย ส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ยืดหยุ่น และสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในโลกยุคดิจิทัล	ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการริเริ่ม พัฒนาและประยุกต์แนวคิดใหม่ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ มุ่งแก้ปัญหายกระดับคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม และพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล	1. ผู้บริหารสามารถริเริ่มและพัฒนาแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับการบริหารและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม 3. ผู้บริหารสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

3.1 ความหมายของทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

วิลาวัลย์ อันมาก (2556, หน้า 43) กล่าวว่า ทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการวางแผน กำกับและดำเนินการปรับเปลี่ยนสภาพการปฏิบัติงานขององค์การอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความเหมาะสมและทันสมัยสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีทักษะในการเลือกสรรและนำระบบวิธีการ และแนวทางใหม่ ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มสมรรถนะขององค์การและยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร ทักษะดังกล่าวยังรวมถึงความสามารถในการส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความเข้าใจ ยอมรับและมีส่วนร่วมต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปรับตัวของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์การสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสม มีความคล่องตัวและสามารถดำรงการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิผลในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 67) กล่าวว่า ทักษะการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมองการณ์ไกลไปในอนาคตของผู้นำองค์กรการกำหนดทิศทางในอนาคตระยะยาวการแสดงความคิดเห็นที่กว้างขวางและชัดเจน วิสัยทัศน์เกิดจากการคิดโดยใช้ปัญญาในการดำเนินงานเพื่อทำให้การมองอนาคตเป็นจริง ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในลักษณะ ดังนี้

1. เป็นผู้มองการณ์ไกลสามารถคาดคะเนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงได้

2. สามารถกำหนดเป้าหมายและสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงานในอนาคตได้อย่างชัดเจน

3. มีมุมมองแห่งอนาคตสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและค่านิยมขององค์กร

4. ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี (2565, หน้า 182) กล่าวว่า ทักษะการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้นำองค์กรสามารถสร้างภาพในอนาคตขององค์กรหรือหน่วยงานเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเข้าหมายการเรียนรู้ และแผนกลยุทธ์นำมาใช้บริหารองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยให้ความสำคัญสูงสุดกับงานวิชาการ

พระมหาประยูร ธีรวโร (2565, หน้า 33 – 40) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ในการบริหารต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นภาพอนาคตของโรงเรียนอย่างชัดเจน และใช้วิสัยทัศน์นั้นเป็นเครื่องมือในการนำการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ระบบงาน และการจัดการเรียนรู้ให้ “ทันสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลง” ของสังคมและเทคโนโลยี พร้อมทั้งบริหารทีมและทรัพยากรให้เดินไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์ดังกล่าว

อดุลย์ วรรณะปะกะ (2566, หน้า 50) กล่าวว่า ทักษะการมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างภาพในอนาคตขององค์กรเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและนำมาใช้ในการสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ซึ่งจะเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้น เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกคน โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับงานวิชาการ รวมถึงการรวมพลัง การจูงใจสมาชิกในสถานศึกษา การวางแผน การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมทางดิจิทัล

Prosci (2023, Online) กล่าวว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารหรือผู้นำในการวางแผน ควบคุม และกำกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงขององค์การอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการลดช่องว่างระหว่างสภาพที่องค์การต้องการบรรลุ (desired state) กับสภาพที่เกิดขึ้นจริง (current state) ผ่านการจัดการปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร กระบวนการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับ การมีส่วนร่วมของบุคลากร การจัดการแรงต้านต่อการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนและเสริมพลังแก่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผลเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างราบรื่นและบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองการณ์ไกลและกำหนดภาพอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจน โดยอาศัยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอย่างรอบด้าน เพื่อนำวิสัยทัศน์ไปแปลงสู่ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานที่สอดรับกับบริบททางสังคม เทคโนโลยี และการศึกษาในยุคดิจิทัล พร้อมทั้งบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร ลดแรงต้านและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัว พัฒนา และดำรงประสิทธิผลได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

3.2 ความสำคัญของทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความสำคัญของทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไว้ดังนี้

ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 25) กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์การใด ๆ ก็ตามทรัพยากรบุคคลถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกลไกการทำงานให้ดำเนินไป เพื่อบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์การนั้น ซึ่งในการขับเคลื่อนกลไกการทำงานนี้เองทำให้เกิดการใช้ภาวะผู้นำขึ้นในหน่วยงานหรือองค์การ บุคคลที่สามารถใช้ภาวะผู้นำจนทำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานเกิดการยอมรับทั้งทางกาย โดยการลงมือปฏิบัติตามและทางใจ คือ การชื่นชม ยินดี เห็นชอบด้วย โดยให้สมาชิกทุกคนเกิดการร่วมมือร่วมใจพึงพอใจ ทำให้บุคคลที่ใช้ภาวะผู้นำถือเป็นผู้นำในหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ

มลฤดี สวนดี (2565, หน้า, 15) กล่าวไว้ว่า วิสัยทัศน์มีความสำคัญต่อผู้บริหารหรือผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์ที่จะต้องมีในตัวบุคคล อีกทั้งต้องรู้จักสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์การหรือสถานศึกษาในอนาคต และสามารถมองคนเป็นใช้คนเป็น รู้จักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันเกิดความสามัคคี นอกจากนี้วิสัยทัศน์ยังเป็นส่วนช่วยกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานที่จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในในการบริหารการศึกษาอีกทางหนึ่ง

Nanus (1992, p. 25) กล่าวไว้ว่า วิสัยทัศน์มีความสำคัญตามบทบาท 4 ประการคือ 1) ก่อให้เกิดความรู้สึกน่าสนใจ น่าดึงดูด กระตุ้นให้เกิดความรักความผูกพัน เกิดความมุมานะพยายามปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ด้วยความเต็มใจ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาเพื่อความก้าวหน้า 2) ก่อให้เกิดความหมายในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนบุคคล ตั้งเป้าหมายในชีวิตด้วยความภาคภูมิใจอุทิศตนเสียสละ และมุ่งคุณภาพ

ของงาน 3) ช่วยกำหนดมาตรฐานความเป็นเลิศที่โดดเด่น และ 4) เป็นตัวเชื่อม ความเป็นอดีต และปัจจุบันเข้ากับอนาคต

John (1996, p. 23) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผล ต้องเริ่มจากการสร้างความรู้สึกเร่งด่วนให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักว่า “การดำเนินต่อไป ในวิถีเดิมไม่ใช่ทางเลือกที่ปลอดภัย” จากนั้นจำเป็นต้องมีกลุ่มพันธมิตรผู้ขับเคลื่อน ที่ประกอบด้วยผู้บริหารและผู้มีอิทธิพลจากหลายส่วนงาน เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทาง และเสริมสร้างพลังในการเปลี่ยนผ่าน โดยหัวใจของกระบวนการอยู่ที่การสร้างและสื่อสาร วิสัยทัศน์และกลยุทธ์อย่างชัดเจน หากขาดความชัดเจนในจุดนี้ บุคลากรจะเกิดความ สับสน ไม่เข้าใจเป้าหมายและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดแรงต้านหรือ ความไม่ร่วมมือในที่สุด การเปลี่ยนแปลงจะเกิดความยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อแนวทางใหม่ ถูกหลอมรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์การ มิฉะนั้นองค์การย่อมมีแนวโน้ม กลับไปสู่รูปแบบเดิมได้ง่าย

สรุปได้ว่า ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงเป็นบทบาทเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในการกำหนดภาพอนาคตที่ชัดเจน และมีพลัง เพื่อเป็นกรอบชี้นำทิศทางการพัฒนาและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงขององค์กร อย่างเป็นระบบ วิสัยทัศน์ที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างความตระหนักรู้และความเร่งด่วน เสริมพลังความร่วมมือ ลดแรงต้าน และหลอมรวมแนวทางใหม่เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร ทำให้บุคลากรเกิดความเข้าใจร่วม ยอมรับ และมีส่วนร่วมอย่างสมัครใจ ส่งผลให้องค์กร สามารถปรับตัวต่อพลวัตของสังคม เทคโนโลยี และบริบทแวดล้อมได้อย่างมั่นคง มีเสถียรภาพ และยั่งยืนในระยะยาว

จากความหมายและความสำคัญของทักษะการมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยาม เชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลง ดังนี้

ตาราง 9 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองการณ์ไกลและกำหนดภาพอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจนโดยอาศัยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอย่างรอบด้านเพื่อนำวิสัยทัศน์ไปแปลงสู่ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานที่สอดรับกับบริบททางสังคม เทคโนโลยี และการศึกษาในยุคดิจิทัล พร้อมทั้งบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร ลดแรงต้าน และสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัว พัฒนา และดำรง	บทบาทเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในการกำหนดภาพอนาคตที่ชัดเจนและมีพลัง เพื่อเป็นกรอบชี้นำทิศทางการพัฒนาและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงขององค์กรอย่างเป็นระบบ วิสัยทัศน์ที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างความตระหนักรู้และความเร่งด่วน เสริมพลังความร่วมมือ ลดแรงต้าน และหลอมรวมแนวทางใหม่เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร ทำให้บุคลากรเกิดความเข้าใจร่วม ยอมรับ และมีส่วนร่วมอย่างสมัครใจ ส่งผลให้องค์กร	ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองการณ์ไกล วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนดภาพอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจน พร้อมแปลงวิสัยทัศน์สู่ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่สอดรับกับบริบทสังคม เทคโนโลยี และการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้องค์กรปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน	1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองการณ์ไกลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เทคโนโลยี และการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล 3. ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ

ตาราง 9 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ประสิทธิผลได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง	สามารถปรับตัวต่อพลวัตของสังคม เทคโนโลยี และบริบทแวดล้อมได้อย่างมั่นคง มีเสถียรภาพและยั่งยืนในระยะยาว		4. ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือ ลดแรงต้านและสร้างการยอมรับของบุคลากรในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายร่วมอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

4.1 ความหมายของทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, หน้า 39) กล่าวไว้ว่า การทำงานเป็นทีม (Teamwork) หมายถึง การกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพของทีมในการทำงาน และปรับปรุงความสามารถของทีมงานในการแก้ปัญหาอันเกิดจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมทั้งเสริมสร้างความสามัคคีของสมาชิกในการทำงานให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสมาชิกในทีมงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน

อริศษรา อุ่มสิน (2560, หน้า 57) กล่าวไว้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีสัมพันธ์ค่อนข้างจะใกล้ชิด มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิก ร่วมดำเนินกิจกรรม สนับสนุนช่วยเหลือใช้ทักษะประสบการณ์ร่วมกันทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์การให้บรรลุเป้าหมายทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร่วมทีมมีความพอใจในการทำงานสูงสุด

ไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 49) กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ มีมนุษยสัมพันธ์สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่น เห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น สร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อใจยอมรับซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตย สามารถบริการ ประสานงาน สร้างเครือข่าย รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารสู่ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นได้อย่างสร้างสรรค์

ชุติมา ปัญญาพินิจนุกูร (2561, หน้า 239) กล่าวไว้ว่า การสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ซึ่งลักษณะประจำตัวของบุคคลจะมีผลกระทบต่อความคิดและการกระทำของอีกฝ่ายทันที

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 48) กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ส่งข่าวสารบุคคลที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกัน

ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา รับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ การสร้างแรงจูงใจทำให้บุคคลากรเกิดการรับรู้ร่วมกัน รวมทั้งมีปฏิกิริยาตอบสนองทำให้เกิดความร่วมมือให้คำแนะนำกับทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน

สรุปได้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของบุคลากรและผู้บริหารในการร่วมกันปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนดผ่านการสื่อสาร การประสานงาน และการใช้ทักษะร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ การยืดหยุ่น การให้เกียรติและการรับฟังความคิดเห็น เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ความพึงพอใจในการทำงานและบรรยากาศที่เอื้อต่อความร่วมมือและการพัฒนาองค์กรทั้งในบริบทปกติและบริบทดิจิทัล

4.2 ความสำคัญของทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความสำคัญของทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560, หน้า 65) การทำงานบางอย่างต้องอาศัยการทำงานร่วมกันจึงจะประสบความสำเร็จ เนื่องจากทุกคนมีความสามารถของทุกคนมีจำกัด การนำความสามารถของทุกคนมารวมกันจึงเกิดผลงานมากขึ้น อีกทั้งงานบางอย่างต้องการความคิดที่ริเริ่มสร้างสรรค์จึงต้องการคนมาทำงานด้วยการคิดร่วมกันงานจึงออกมาสำเร็จ องค์กรที่สามารถสร้างทีมพัฒนาทีมให้ทำงานร่วมกันได้ องค์กรนั้นจะเจริญก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว ทีมงานที่ดีจึงส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร ช่วยลดความสูญเสียขององค์กร

วงศ์ธวัช อุดมกัน (2564, หน้า 19) กล่าวไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญเพราะทำให้การคบหาสมาคมในหน่วยงานเป็นไปด้วยความราบรื่น เป็นกิจการงานส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการสร้างมนุษยสัมพันธ์ขึ้นและต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เหตุนี้ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมของบุคคลในองค์การอย่างจริงจังซึ่งทำให้เข้าใจสภาพของบุคคลได้อย่างชัดเจน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นแนวทางในการพัฒนามอบหมายหน้าที่การงานที่เหมาะกับอุปนิสัยใจคอ ความรู้ความสามารถ ของแต่ละบุคคลซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน

พิชต์ยาภรณ์ มียศสวัสดิ์ (2564, หน้า 15) กล่าวไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นเป็นเรื่องของคน

โดยตรง ทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคลในองค์การนั้น ซึ่งมนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยต่อการดำรงอยู่ และความเจริญก้าวหน้าขององค์การเพราะมนุษย์เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงคนกับคน คนกับงาน งานกับงาน มนุษยสัมพันธ์จึงมีบทบาทมากในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หรือองค์การ ฉะนั้นการที่จะทำให้การทำงานในองค์การเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ไชยา ภาวบุตร (2565, หน้า 259) กล่าวไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จในการบริหารงาน ผู้บริหารมีภาระหน้าที่ในการเสริมสร้างและรักษามนุษยสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานของตนด้วยการสร้างให้สมาชิกในหน่วยงานสำนึกในหน้าที่การงานของตน ในการที่จะช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในการร่วมมือประสานทั้งหลายทั้งภายในและภายนอกองค์การ โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันคือผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุปได้ว่า ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผล การทำงานเป็นทีมนำศักยภาพของบุคคลมาผสานกันเพื่อเพิ่มคุณภาพผลงานและลดปัญหาที่อาจเกิดจากการทำงานลำพัง ขณะที่ทักษะมนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรเข้าใจผู้อื่น สร้างความร่วมมือ ความไว้วางใจ และบรรยากาศการทำงานที่ดี ซึ่งล้วนเอื้อต่อการประสานงาน การแก้ปัญหา และการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน

จากความหมายและความสำคัญของทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 10 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ความสามารถของบุคลากรและผู้บริหารในการร่วมกันปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนด ผ่านการสื่อสารการประสานงาน และการใช้ทักษะร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ การยืดหยุ่น การให้เกียรติ และการรับฟังความคิดเห็น เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ความพึงพอใจในการทำงาน และบรรยากาศที่เอื้อต่อความร่วมมือและการพัฒนาองค์กรทั้งในบริบทปกติและบริบทดิจิทัล	ปัจจัยที่ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผล การทำงานเป็นทีมนำศักยภาพของบุคคลมาผสานกันเพื่อเพิ่มคุณภาพผลงานและลดปัญหาที่อาจเกิดจากการทำงานลำพัง ขณะที่ทักษะมนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรเข้าใจผู้อื่น สร้างความร่วมมือ ความไว้วางใจ และบรรยากาศการทำงานที่ดี ซึ่งล้วนเอื้อต่อการประสานงาน การแก้ปัญหา และการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน	ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการประสานงานและร่วมมือกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และเป้าหมายขององค์กร โดยแสดงพฤติกรรมการให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น เข้าใจความแตกต่างของบุคคลมีความยืดหยุ่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อนำศักยภาพของสมาชิกมาผสานกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง เพิ่มคุณภาพการทำงานและก่อให้เกิดความสามัคคี ความไว้วางใจ ความพึงพอใจในการทำงานและบรรยากาศที่เอื้อต่อการประสานงาน การแก้ปัญหาและการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน ทั้งในบริบทปกติและยุคดิจิทัล	1. ผู้บริหารสามารถประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร 2. ผู้บริหารสามารถสื่อสาร รับฟังความคิดเห็น และให้เกียรติความแตกต่างของบุคคลในการทำงานร่วมกัน 3. ผู้บริหารสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม 4. ผู้บริหารสามารถผสานศักยภาพของสมาชิกเพื่อเพิ่มคุณภาพการทำงาน และบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน

5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

5.1 ความหมายของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

ณัฐพงศ์ แก้วรากมุข (2563, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนต่าง ๆ และการจัดพิมพ์เอกสาร รวมทั้งการประมวลผลเพื่อจัดระบบการบริหารทั่วไป ได้แก่ การจัดสารสนเทศและเอกสารประชาสัมพันธ์ รวมถึงการสร้างเว็ปไซต์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ ได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดทำข้อสอบและสถิติต่าง ๆ ทางวิชาการ งานธุรการ ได้แก่ การจัดทำระบบบัญชีและพัสดุ การพิมพ์เอกสาร การคิดคำนวณ เป็นต้น

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 21) กล่าวว่า ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูล นำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่มีความทันสมัยโดดเด่น ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีกระบวนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาโรงเรียนให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคนิค สื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้อย่างคล่องแคล่ว ในการสั่งการ การปฏิบัติ เช่น LINE FACEBOOK MESSENGER เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตครอบคลุมสถานศึกษา มีเทคนิคการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน การปฏิบัติงานที่หลากหลายและเลือกใช้เทคโนโลยีเหมาะสมในการสืบค้น ความรู้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

ชยากร ทิพมาศ (2565, หน้า 24) กล่าวไว้ว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลเพื่อการบริหาร หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยจัดการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตรการแนะแนวและการบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในการบริหารสถานศึกษา

จรูญศักดิ์ โกยรัมย์ (2566, หน้า 6 – 7) กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารสถานศึกษา คือ การแสดงออกถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิตอลที่มีอยู่ใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการให้คำแนะนำ หรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้ ในการสื่อสาร ตีความวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ และมีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสารที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกันทำให้เกิดความร่วมมือ สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวและสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

Katz (2005, p. 94) กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ วิธีเทคนิคอย่างเฉพาะ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ การศึกษาเพิ่มเติม และการฝึกอบรม

สรุปได้ว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการวางแผน การจัดการฐานข้อมูล การสื่อสาร การนิเทศ กำกับติดตาม และการประเมินผล ตลอดจนการบริหารงานวิชาการและงานธุรการ โดยใช้เทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่ว สร้างสรรค์ และเหมาะสม เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหาร พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ

5.2 ความสำคัญของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความสำคัญของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

เสาวลักษณ์ พันธบุตร (2560, หน้า 162 – 163) กล่าวไว้ว่า โลกถูกทำให้เล็กลงสำหรับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล เพราะเป็นสังคมที่สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมสู่ผลต่อวิธีคิดของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงคนสูงวัย เกิดการเปลี่ยนแปลงของประชากรโลกและสิ่งแวดล้อมทัศนคติ ด้านการบริโภคของมนุษย์เปลี่ยนแปลงเป็นยุคที่ผู้บริโภคร่วมเข้ามามีบทบาทกำหนดทิศทางของสินค้าอันเป็นผลมาจากการเกิดขึ้นของวัฒนธรรมอินเทอร์เน็ตในช่วงศตวรรษที่ 21 ที่กระแสความคิดเป็นกระแสแห่งการวิพากษ์และการตั้งคำถามต่อปรากฏการณ์ รวมถึงเป็นสังคม

แห่งข้อมูลที่ไม่จำกัดที่ส่งผลให้การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษา การทำธุรกิจเพื่อสุขภาพหรือแม้แต่การท่องเที่ยว สามารถทำการค้นหาได้ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์และหน้าจอของสมาร์ตโฟนในโลกยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วข้อมูลข่าวสารถูกแลกเปลี่ยน ไม่เพียงแต่หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารองค์กรของตนเอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ปัจเจกบุคคลผู้บริโภคมีบทบาทสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การกำหนดทิศทางหรือแม้แต่การจัดสรรทรัพยากร เกิดความหลากหลายของการผสมผสานทั้งแนวคิดกระบวนการในการทำงานรวมถึงการข้ามวัฒนธรรม

ชุลีกร นวลสมศรี (2563, หน้า 203) กล่าวไว้ว่า เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน การพัฒนา ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับบุคลากรองค์กรภาครัฐจะเป็นก้าวหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์ประกอบไปด้วยความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารการเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านดิจิทัลเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมทั้งการสร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงานและการให้บริการของรัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการยกระดับงานของภาครัฐเป็นงานที่มีคุณค่าสูงขึ้น

ปยะนุช บัวชุม (2561, หน้า 25) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ต้องการของผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการในองค์กร เนื่องจากช่วยให้การตัดสินใจปฏิบัติงานได้รวดเร็วในการบริหารเพื่อจัดการศึกษา การตัดสินใจวางแผนการศึกษาระยะยาวต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งการจัดเก็บข้อมูลการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแกปัญหาหรือบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โรจนศักดิ์ อินทนน (2566, หน้า 59) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน

มีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันโดยมุ่งเน้นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน โดยพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับบุคลากร เพื่อการยกระดับงานของภาครัฐเป็นงานที่มีคุณค่าสูงขึ้น ซึ่งด้านดิจิทัลข้าราชการและบุคลากรภาครัฐมีทักษะที่ควรให้การส่งเสริมและพัฒนา 5 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 รู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยี มิติที่ 2 เข้าใจนโยบาย กฎหมายและมาตรฐาน มิติที่ 3 ใช้ดิจิทัลเพื่อการประยุกต์และพัฒนา มิติที่ 4 ใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผน บริหารจัดการ และมิติที่ 5 ใช้ดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ที่บุคลากรภาครัฐทุกคนควรได้รับการพัฒนา

สรุปได้ว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาเป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการวางแผน การตัดสินใจ และการจัดการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และโปร่งใส ซึ่งช่วยเพิ่มสมรรถนะของผู้บริหารในการขับเคลื่อนองค์กร สร้างนวัตกรรมการทำงาน ยกระดับคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาและเสริมศักยภาพการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

จากความหมายและความสำคัญของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 11 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของทักษะการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการวางแผน การจัดการฐานข้อมูล การสื่อสารการนิเทศ กำกับติดตามและการประเมินผล ตลอดจนการบริหารงานวิชาการและงานธุรการ โดยใช้เทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่ว สร้างสรรค์และเหมาะสม เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหาร พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการวางแผน การตัดสินใจและการจัดการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และโปร่งใส ซึ่งช่วยเพิ่มสมรรถนะของผู้บริหารในการขับเคลื่อนองค์กร สร้างนวัตกรรมการทำงาน ยกระดับคุณภาพการให้บริการทางการศึกษา และเสริมศักยภาพการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน	ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผน การจัดการข้อมูล การสื่อสาร การนิเทศ กำกับติดตามและการประเมินผล รวมถึงการบริหารงานวิชาการและงานธุรการอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหาร สร้างนวัตกรรมการทำงาน และเสริมศักยภาพองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล	1. ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผน การวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร ประสานงาน และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ 3. ผู้บริหารสามารถจัดการข้อมูลสารสนเทศและงานธุรการของสถานศึกษาด้วยระบบดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างนวัตกรรมและยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยแสดงออกผ่านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน การสื่อสารที่ชัดเจนถูกต้อง และน่าเชื่อถือเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา การกำหนดและถ่ายทอดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การสร้างมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมอย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการวางแผน กำกับติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารและเสริมศักยภาพของสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืนในยุคดิจิทัล

การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้กล่าวถึง ความหมายของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ แนวคิดทฤษฎีของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ และองค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านทรัพยากรการเรียนรู้ เทคโนโลยี กระบวนการจัดการและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ครู และชุมชน การทำความเข้าใจความหมายของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้อธิบายความหมายของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในหลายมิติ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 6) ให้ความหมายไว้ว่าระบบนิเวศการเรียนรู้ หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้รอบตัวผู้เรียน เน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาที่เอื้อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สิโรดม มณีแฮด และปณิตา วรรณพิรุณ (2562, ออนไลน์) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลด้วยปัญญาประดิษฐ์สำหรับการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด” และสรุปว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Ecosystem) คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนสำคัญกับการออกแบบและการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมทุกพื้นที่ของผู้เรียน เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ในทุกสถานที่และเวลา และมีเครือข่ายการสื่อสารที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

สุมน อมรวิวัฒน์ (2561, ออนไลน์) อธิบายว่า พัฒนาการของมนุษย์เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับจุลภาคไปจนถึงระดับมหภาค ทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในบริบทการศึกษา โดยมองว่าการเรียนรู้เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมในหลายระดับ การทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างระบบต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญต่อการออกแบบและพัฒนาระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้เห็นภาพรวมของปัจจัยทั้งหมดที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567, หน้า 3) กล่าวว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้รอบตัวผู้เรียนที่เน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาที่เอื้อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งระบบนิเวศการเรียนรู้มีพื้นฐานมาจากความอยากรู้ อยากเรียน อยากฉลาดของบุคคล แต่ละบุคคลมีบทบาทในการสร้างและใช้ความรู้เพื่อทำมาหากินตามสภาพที่ตั้งของแต่ละบุคคล และสร้างสังคมที่จะอยู่ร่วมกันด้วยคุณธรรมจริยธรรม และมีการส่งเสริมการรักถิ่นฐาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งหมายให้สมาชิกในสังคมมีคุณภาพ (คนไทย 4.0) และสนใจพัฒนาทุกคนในท้องถิ่นตนเองให้มีความสุข

Kondratova (2017, p. 124) กล่าวว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นเรื่องของการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการออกแบบและพัฒนาบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งครอบคลุมทั้งพื้นที่ในห้องเรียนและพื้นที่นอกสถานศึกษาทั้งที่บ้านและสถานที่อื่น ให้สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ

Rose Benedicts (2018, Online) ให้ความหมาย ระบบนิเวศการเรียนรู้ หมายถึง การรวมตัวกันเป็นกลุ่มของบุคคลกระบวนการ และเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดบูรณาการ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่เรียนรู้และพัฒนา (L & D) ทั่วทั้งองค์กร ทุกองค์กรมีระบบนิเวศการเรียนรู้ของตน เช่นเดียวกับที่ทุกธุรกิจมีวัฒนธรรมของตน แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าระบบนิเวศการเรียนรู้นั้น ๆ ถูกสร้างขึ้นโดยความตั้งใจเจตนาหรือไม่

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ หมายถึง ระบบความสัมพันธ์เชิงบูรณาการระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ทั้งปัจจัยด้านบุคคล แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และสังคม ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในทุกมิติ เป็นกระบวนการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนามนุษย์อย่างยั่งยืนในบริบทของศตวรรษที่ 21

2. แนวคิดของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

การประสานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน ครู สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทรัพยากรการเรียนรู้ เทคโนโลยี และชุมชนทางการศึกษา แนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้มิใช่เพียงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการสร้างความสัมพันธ์เชิงระบบที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การทำความเข้าใจแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางและพัฒนากลยุทธ์ทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในหลากหลายมิติ ดังนี้

ทัศณีย์ แซ่ลิ้ม (2564, ออนไลน์) แนวคิดทางนิเวศวิทยาได้ถูกนำมาใช้ในสังคมศาสตร์และการเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ของผู้เรียน ในปัจจุบันมีการใช้คำว่าระบบนิเวศการเรียนรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เช่น บทความเกี่ยวกับระบบนิเวศของอีเลิร์นนิ่ง ซึ่งเผยแพร่ในปี 2007 อธิบายว่าผู้เรียนในระบบนิเวศการเรียนรู้สามารถรวมกลุ่มและและมีปฏิสัมพันธ์กันได้เองตามธรรมชาติ เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิตภายในระบบ

นิเวศทางชีววิทยา การเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบใด ๆ ย่อมเป็นเงื่อนไขสนับสนุน หรือขัดขวางความสำเร็จของระบบนิเวศการเรียนรู้

ชยุต ข่าขันมะลี (2564, หน้า 51) ระบุว่า รูปแบบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายเฉพาะเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน ผลลัพธ์ และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

Kondratova (2017, p. 136) กล่าวว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ เป็นเรื่องของการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการออกแบบและพัฒนาบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งครอบคลุมทั้งห้องเรียนของสถานศึกษาและพื้นที่นอกสถานศึกษา ได้แก่ ที่บ้านและสถานที่อื่นให้สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบโดยมีองค์ประกอบในระบบเป็นพื้นที่ เวลา คน เนื้อหากิจกรรมกลยุทธ์ วัฒนธรรม และมีการนาเทคโนโลยีมาใช้หรือสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

Weise (2020, p. 46) ได้กล่าวว่า การลงทุนทางการศึกษาส่วนใหญ่ในอดีตที่ทุ่มเทไปกับการศึกษาในระบบ ซึ่งยังขาดความยืดหยุ่นและไม่สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงานในอนาคตจึงเสนอว่า ควรให้ความสำคัญต่อผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย (Working Learner) มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลว่า จะมีส่วนช่วยลดภาระและความกดดันด้านค่าใช้จ่ายให้กับผู้เรียน ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งมีคุณค่ามากกว่าการเรียนในตาราแต่เพียงอย่างเดียว การปรับปรุงระบบนิเวศการเรียนรู้ที่จะช่วยให้คนรุ่นใหม่สามารถเผชิญหน้ากับความพลิกผันของโลกการทำงานในอนาคต ได้แก่ 1) นำทางได้ (Navigable) การเรียนรู้อย่างไร้จุดหมายก็ไม่ต่างอะไรกับการล่องเรือไปในความมืด ก่อนที่ผู้เรียนจะก้าวเข้าสู่โลกการทำงานควรได้รับข้อมูลที่ทำให้เห็นภาพของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตควรมีตัวช่วยนำทางที่ดี รวมถึงควรมองเห็นถึงโอกาสและทิศทางการยอดอาชีพในอนาคต 2) ช่วยสนับสนุน (Supportive) สนับสนุนให้ผู้เรียนพร้อมก้าวสู่เส้นทางการทำงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากอุปสรรค ความช่วยเหลือด้านอาชีพควรมีความรอบด้าน เช่น การให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัว การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงพื้นที่การเรียนรู้ใหม่ ๆ โดยไม่มีอุปสรรค 3) มีจุดมุ่งหมาย (Targeted) ควรได้รับการศึกษาที่ตรงตามความต้องการเป็นการเรียนรู้ที่มีความลงตัวอย่างชัดเจนทั้งด้านทักษะ เวลา และทิศทางต่อไปในอนาคต รวมทั้งมองเห็นถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่าของการลงทุน

ด้านการเรียนรู้ 4) ผสมผสาน (Integrated) ควรมีการผสมผสานรูปแบบของการเรียนรู้ไปพร้อมกับการทำงาน 5) โปร่งใส (Transparent) การปรับกระบวนการจ้างงานให้โปร่งใส เปิดเผย และยุติธรรมต่อผู้หางานทุกคนอย่างเท่าเทียมโดยคุณสมบัติแรกที่นายจ้างควรพิจารณาคือทักษะและความสามารถ

สรุปได้ว่า แนวคิดของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ คือ การนำหลักนิเวศวิทยามาใช้อธิบายการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ โดยเปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตที่เชื่อมโยงกันในระบบชีวภาพ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งย่อมส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนรู้ ระบบนี้สามารถออกแบบได้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และในสังคม โดยมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น คน เวลา พื้นที่ เนื้อหา กิจกรรม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังถูกประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและการทำงานในอนาคต โดยเน้นความยืดหยุ่น การเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน และการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีเส้นทางการเรียนรู้ที่ชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับตลาดแรงงาน เพื่อให้สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและแนวคิดของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงปัจจัยด้านผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และบริบททางสังคมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบให้ดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาศักยภาพในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะดิจิทัล และคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาในลักษณะนี้มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกห้องเรียน และสังคม ตลอดจนสนับสนุนการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพและการทำงานในอนาคต โดยให้ผู้เรียนมีเส้นทางการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและตลาดแรงงานอย่างยั่งยืน

3. องค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย ได้ทำการสังเคราะห์ องค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ดังนี้

อัจฉรา จุ้ยเจริญ (2562, หน้า 47) กล่าวว่า การสร้าง Learning Ecosystem ในองค์กรมีความซับซ้อน ดังนั้น หากจะสร้าง Learning Ecosystem ที่ดีจึงต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย

1. วิธีการจัดการเรียนรู้
2. การจัดทำหลักสูตร
3. ทรัพยากรทางการศึกษา
4. ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา
5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
6. เครือข่ายความร่วมมือ
7. ด้านวัฒนธรรมองค์กร
8. การเปลี่ยนความคิด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 21) ระบุว่า การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

1. วิธีการจัดการเรียนรู้
2. การจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมใหม่
3. ทรัพยากร
4. ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน
5. การใช้เทคโนโลยี
6. ความร่วมมือของเครือข่าย

วุฒิชัย ไกรวิเศษ, พงษ์สิชิต เพชรผล และสุกัญญา แช่มช้อย (2566, หน้า 67) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ สามารถแบ่งองค์ประกอบได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบสิ่งมีชีวิต
    1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
    1.2 ครู
    1.3 ผู้เรียน
2. องค์ประกอบสิ่งไม่มีชีวิต
    2.1 หลักสูตรการเรียนรู้
    2.2 ทรัพยากรการเรียนรู้
    2.3 โครงสร้างองค์กร
3. องค์ประกอบปรัชญาองค์กร
    3.1 ความผูกพันต่อองค์กร
    3.2 ภาวะผู้นำร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.3 วัฒนธรรมองค์กร

โสภนา สุดสมบูรณ์ (2566, หน้า 321) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้กับความสมดุลของการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้และวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบได้แก่

1. ความร่วมมือกับพันธกิจและเครือข่ายการเรียนรู้
2. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้
3. การจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้
4. วิธีการจัดการเรียนรู้
5. การบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
6. การจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้

อานนท์ ปานะจำนงค์ (2566, หน้า 17) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนและแบ่งองค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิธีการจัดการเรียนรู้
2. การจัดทำหลักสูตร
3. ทรัพยากรทางการศึกษา
4. ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา
5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
6. เครือข่ายความร่วมมือ

ปาณิศา สัทธศร และคณะ (2567, หน้า 69) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านบริบท
2. ด้านทรัพยากร
3. ด้านวัฒนธรรมองค์กร
4. ด้านกระบวนการเรียนรู้
5. ด้านเทคโนโลยี

ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567, หน้า 7) ได้ศึกษาการบริหารจัดการระบบนิเวศการเรียนรู้สู่การพัฒนา ซึ่งได้องค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิธีการเรียนรู้
2. หลักสูตร
3. เทคโนโลยีทางการศึกษา
4. บุคคลกรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
5. นโยบายสถานศึกษา
6. วัฒนธรรมขององค์กร

ผาณิตา เมฆเคลื่อน และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ (2567, หน้า 187) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา ได้องค์ประกอบดังนี้

1. ผู้เรียน
2. ผู้สอน
3. ชุมชนการเรียนรู้
4. ทรัพยากรการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนรู้

ฉัตรชัย ธารพล (2568, หน้า 36 – 39) ได้ศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ในการสอนสังคมศึกษา ซึ่งองค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ดังนี้

1. ด้านการเปลี่ยนกรอบความคิด
2. ความพร้อมของบุคลากรและองค์กร
3. การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้
5. สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี
6. วิธีการและเนื้อหาการเรียนรู้
7. วัฒนธรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม

Eudy (2018, p. 7) ระบุว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. บุคคล (Human Resources)
2. เนื้อหา (Academic Content)
3. เทคโนโลยี (Educational Technology)
4. วัฒนธรรม (Organizational Culture)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5. ยุทธศาสตร์ (Strategic Direction)

Dalto (2019, pp. 1 – 17) ได้ศึกษาโมเดลการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพของนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. วัฒนธรรมขององค์กร (Organizational Culture)

2. บุคคลในองค์กร (Human Resources in the Organization)

3. เนื้อหาหลักสูตร (Curriculum Content)

4. เทคโนโลยี (Educational Technology)

5. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ (Learning Strategy)

Jackson & Barnet (2020, pp. 20 – 35) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักของระบบนิเวศการเรียนรู้มี 3 ประการ ได้แก่

1. การเปลี่ยนความคิด (Mindset Shift)

2. วิธีการเรียนรู้ (Learning Methods)

3. เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology)

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ จากแนวคิดของนักการศึกษา เพื่อกำหนดองค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้จากทัศนะนักวิชาการ ผลงานการวิจัย 12 แหล่ง ดังที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยเห็นว่าองค์ประกอบบางตัวมีความหมายในทิศทางเดียวกันแต่นักวิชาการเรียกชื่อต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่มีความหมายในทิศทางเดียวกันแต่เรียกชื่อต่างกันที่เป็นกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความหมายเดียวกันและครอบคลุมองค์ประกอบอื่นที่ใช้ชื่อแตกต่างกัน หรือเลือกใช้ชื่อองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ดังนี้

ตาราง 12 การวิเคราะห์ตัวแปรการศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

นักวิชาการและนักวิจัย / องค์ประกอบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	อัจฉรา จุ้ยเจริญ (2562)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565)	วุฒิชัย โกรวิเศษ และคณะ (2566)	โสภนา สุดสมบูรณ์ (2566)	ปาณิศา สัทธศร (2566)	อานนท์ ปานะจำนงค์ (2566)	ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567)	ผาณิตา เมฆเคลื่อน และคณะ (2567)	ฉัตรชัย ธารพล (2568)	Eudy (2018)	Dalto (2019)	Jackson & Barnet (2020)	ความถี่	ร้อยละ
1. วิธีการจัดการเรียนรู้/ ด้านกระบวนการเรียนรู้ / การจัดการเรียนรู้ / วิธีการและเนื้อหาการเรียนรู้ / วิธีการเรียนรู้	√	√		√	√	√	√	√	√			√	9	75.00
2. การจัดทำหลักสูตร / การจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมใหม่ / การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ / การออกแบบหลักสูตรและกิจกรรม/ หลักสูตรการเรียนรู้ / เนื้อหาหลักสูตร / เนื้อหา	√	√	√	√		√	√			√	√		8	66.67
3. ทรัพยากรทางการศึกษา / ด้านทรัพยากร / การบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ / การบริหารจัดการ / ทรัพยากรการเรียนรู้ / สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี/ ทรัพยากรการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้	√	√	√	√	√	√	√	√	√				9	75.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ \ นักวิชาการและนักวิจัย	อัจฉรา จุ้ยเจริญ (2562)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565)	วุฒิชัย โกรวิเศษ และคณะ (2566)	โสภนา สุดสมบูรณ์ (2566)	ปาณิศา สัทธศร (2566)	อานนท์ ปานะจำนงค์ (2566)	ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567)	ผาณิตา เมฆเคลื่อน และคณะ (2567)	ฉัตรชัย ธารพล (2568)	Eudy (2018)	Dalto (2019)	Jackson & Barnet (2020)	ความถี่	ร้อยละ
4. ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา / ด้านบริบท / การจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ / ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน / โครงสร้างองค์กร / ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ / ยุทธศาสตร์	√	√	√	√	√	√	√			√	√		9	75.00
5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล / ด้านเทคโนโลยี / การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ / เทคโนโลยีสารสนเทศ / เทคโนโลยีทางการศึกษา	√	√		√	√	√	√			√	√	√	9	75.00
6. เครือข่ายความร่วมมือ / ความร่วมมือกับพันธกิจและเครือข่ายการเรียนรู้ / ชุมชนการเรียนรู้ / วัฒนธรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม / ความร่วมมือของเครือข่าย / ความร่วมมือ	√	√		√		√	√	√	√				7	58.33

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ \ นักวิชาการและนักวิจัย	อัจฉรา จุ้ยเจริญ (2562)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565)	วุฒิชัย โกรวิเศษ และคณะ (2566)	โสภนา สุดสมบูรณ์ (2566)	ปาณิศา สัทธศร (2566)	อานนท์ ปานะจำนงค์ (2566)	ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567)	ผาณิตา เมฆเคลื่อน และคณะ (2567)	ฉัตรชัย ธารพล (2568)	Eudy (2018)	Dalto (2019)	Jackson & Barnet (2020)	ความถี่	ร้อยละ
7. ด้านวัฒนธรรมองค์กร / การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ / วัฒนธรรมองค์กร	√		√		√				√	√	√		6	50.00
8. บุคคลในองค์กร / ผู้บริหารโรงเรียน/ ด้านผู้เรียน / ด้านผู้สอน / บุคคล			√					√		√	√		4	33.33
9. ความพร้อมของบุคลากรและองค์กร / การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา								√	√				2	16.67
10. ความผูกพันต่อองค์กร			√										1	8.33

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ \ นักวิชาการและนักวิจัย	อัจฉรา จุ้ยเจริญ (2562)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565)	วุฒิชัย โกรวิเศษ และคณะ (2566)	โสภนา สุดสมบูรณ์ (2566)	ปาณิศา สัทธศร (2566)	อานนท์ ปานะจำนงค์ (2566)	ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร (2567)	ผาณิตา เมฆเคลื่อน และคณะ (2567)	ฉัตรชัย ธารพล (2568)	Eudy (2018)	Dalto (2019)	Jackson & Barnet (2020)	ความถี่	ร้อยละ
11. ภาวะผู้นำร่วม			√										1	8.33
12. การเปลี่ยนความคิด / การเปลี่ยนกรอบความคิด	√								√			√	3	25.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ นักวิจัย จำนวน 12 คน พบว่ามีองค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้จำนวน 12 ด้าน เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ได้จำนวน 6 ด้าน โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกที่มีค่าร้อยละ 55 ขึ้นไป (ความถี่ระดับ 7 ขึ้นไป) ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยในแต่ละด้านผู้วิจัยได้จัดกลุ่มลักษณะของตัวแปรที่มีความหมายคล้ายกัน กำหนดเป็นชื่อตัวแปรดังนี้

ตาราง 13 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. วิธีการจัดการเรียนรู้ / ด้านกระบวนการเรียนรู้ / วิธีการจัดการเรียนรู้ / การจัดการเรียนรู้/ วิธีการและเนื้อหาการเรียนรู้/ วิธีการจัดการเรียนรู้ / วิธีการเรียนรู้	1. การจัดการเรียนรู้	9	75.00
2. ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา / ด้านบริบท / การจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการเรียนรู้/ ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน / โครงสร้างองค์กร / ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ / ยุทธศาสตร์	2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้	9	75.00
3. ทรัพยากรทางการศึกษา / ด้านทรัพยากร / การบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ / การบริหารจัดการ / ทรัพยากรการเรียนรู้ / สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี / ทรัพยากรการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้	3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	9	75.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
4. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล / ด้านเทคโนโลยี / การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ / เทคโนโลยีสารสนเทศ / เทคโนโลยี	4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้	9	75.00
5. การจัดทำหลักสูตร / กำรจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมใหม่ / การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ / การออกแบบหลักสูตรและกิจกรรม/ หลักสูตรการเรียนรู้ / เนื้อหาหลักสูตร / เนื้อหา	5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่	8	66.67
6. เครือข่ายความร่วมมือ / ความร่วมมือกับพันธกิจและเครือข่ายการเรียนรู้ / ชุมชนการเรียนรู้ / วัฒนธรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม / ความร่วมมือของเครือข่าย / ความร่วมมือ	6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้	7	58.33

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ผู้วิจัยได้ศึกษา สังเคราะห์และจัดกลุ่มในแต่ละด้านจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้คำจำกัดความ อธิบายความสำคัญตลอดจนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ไว้ในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทิศนา แขมมณี (2555, หน้า 25) อธิบายว่าการจัดการเรียนรู้เป็นทั้ง “ศิลปะและวิทยาการของครู” ที่ครูต้องออกแบบและจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์จริง หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้คือการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centered) โดยผู้เรียนจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการคิด การลงมือปฏิบัติ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ ขณะที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือที่ปรึกษามากกว่าผู้ถ่ายทอดความรู้

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความสนใจ พื้นฐาน และศักยภาพที่ต่างกัน ครูจึงควรใช้รูปแบบและวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบร่วมมือ และการใช้เทคโนโลยี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาตามศักยภาพของตน การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพยังต้องมุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างองค์รวมทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ที่เน้นความรู้และการคิดวิเคราะห์ ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ที่เน้นการปฏิบัติและการใช้ทักษะ และด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ที่เน้นคุณธรรม เจตคติ และค่านิยมที่พึงประสงค์

กาญจนา บุญส่ง (2562, หน้า 45 – 62) เสนอว่าการจัดการเรียนรู้คือการสร้าง “บรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนรู้” ที่ครูและผู้เรียนต่างเป็นผู้เรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้สื่อ เทคโนโลยี และกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (Learning Atmosphere) “การจัดการเรียนรู้” มิใช่เพียงการออกแบบกิจกรรมหรือการใช้สื่อ แต่ครูต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและเป็นมิตร ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น และสามารถทดลองสิ่งใหม่ ๆ ได้การมีบรรยากาศเช่นนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน (Teacher Student Interaction) หัวใจสำคัญคือความสัมพันธ์ที่ผู้เรียนไม่ได้อยู่ในฐานะ “ผู้รับความรู้” เพียงฝ่ายเดียว แต่ครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทเป็นผู้เรียนรู้ร่วมกัน ครูจึงเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้บรรยาย” มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

3. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ แพลตฟอร์มดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้ในการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมและขยายโอกาสการเข้าถึงความรู้ เทคโนโลยีช่วยให้การเรียนรู้ไม่ถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่

4. การสร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืน (Sustainable Learning) เป้าหมายสูงสุดคือการทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองต่อไปในอนาคต ผ่านการฝึกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และการรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy)

Dewey (1938, p. 32 อ้างถึงใน ฉัตรชัย ธารพล, หน้า 34) มองว่า การศึกษาไม่ควรเป็นเพียงการถ่ายทอดความรู้เชิงท่องจำ แต่ควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจริง ผ่านการลงมือปฏิบัติหรือการเผชิญปัญหาจริง ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ได้แก่

1. Learning by Doing “การเรียนรู้ที่แท้จริง” จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ไม่ใช่เพียงการนั่งฟังบรรยาย

2. Education as Life Itself การศึกษาไม่ใช่การเตรียมตัวเพื่ออนาคตแต่เป็น “ชีวิตจริงในปัจจุบัน” ผู้เรียนต้องได้ประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ เพื่อให้เห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน

3. Interaction and Continuity ประสบการณ์ทางการเรียนรู้มีคุณค่าเมื่อเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและต่อยอดไปสู่ประสบการณ์ใหม่ กล่าวคือ การเรียนรู้ต้องมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการออกแบบและจัดกิจกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และใช้สื่อ เทคโนโลยี รวมทั้งประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองและพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ

1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ มีนักวิชาการ นักวิจัย ได้อธิบายความสำคัญ ไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 15) การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีระบบการวัดและประเมินผลควบคู่ไปกับการออกแบบและดำเนินการสอน เพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสามารถบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ได้อย่างแท้จริง ซึ่งความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ไม่ได้อยู่เพียงการลงมือปฏิบัติหรือการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ แต่ยังรวมถึงการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพของกิจกรรมอย่างเข้มงวด แนวคิดดังกล่าวสะท้อนผ่านการใช้เครื่องมือเชิงสถิติและการประเมินผลการเรียนรู้ เช่น สูตร Index of Item Objective Congruence (IOC) ซึ่งใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมหรือข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าการสอนมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมาตราส่วนประมาณค่าที่ใช้วัดความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้เรียนในเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถสะท้อนคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้จากมุมมองของผู้เรียนเอง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2557, หน้า 49) ที่มองว่าการจัดการเรียนรู้ควรสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาสติปัญญาและการพัฒนามนุษย์ในมิติอื่น ๆ เพื่อสร้างคนไทยที่สามารถปรับตัวได้ในสังคมโลกาภิวัตน์

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2558, หน้า 13) มองความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในมิติเชิงการบริหารเชิงกลยุทธ์และการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร โดยชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการบริหารจัดการในระดับนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในภาพรวมของระบบการศึกษาอีกทั้งได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมิใช่เรื่องของครูเพียงคนเดียวในชั้นเรียน แต่ต้องมองในระดับระบบการศึกษา โดยต้องอาศัยการกำหนดนโยบาย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชิงโครงสร้างและการสนับสนุนที่ชัดเจน การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็น “กรอบกำกับ” ที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

2. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับ สมรรถนะของครูผู้สอน ที่ต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21 ครูต้องพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบฝึกอบรม

การนิเทศ และการเรียนรู้ร่วมกัน (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองผู้เรียนได้จริง การจัดการเรียนรู้ที่ดีจึงขึ้นอยู่กับการ “พัฒนาครู” ควบคู่ไปกับการออกแบบระบบการสนับสนุนเชิงนโยบาย

3. การบูรณาการเชิงนโยบายและคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพการศึกษา หากระบบการบริหารจัดการในระดับนโยบายมีความเข้มแข็ง เช่น การวางกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตร และการประเมินผลที่สอดคล้องกัน จะทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างมีทิศทาง และเกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน

สมพงษ์ จิตระดับ (2561, หน้า 25 – 50) เสนอว่า การจัดการเรียนรู้ไม่ควรถูกจำกัดอยู่เพียงห้องเรียนหรือเนื้อหาตามตำรา แต่ควรเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกับบริบทจริงของผู้เรียนและชุมชน เพราะการเรียนรู้ที่แท้จริงต้องตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของสังคม การจัดการเรียนรู้จึงมิใช่แค่ “การสอน” แต่เป็นการสร้างพื้นที่ทางการเรียนรู้ที่มีชีวิต (Living Learning Space) ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเติบโตไปพร้อมกับสังคม

1. การมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Learner Participation) เน้นว่าผู้เรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสืบค้น ทดลอง และทำงานร่วมกับผู้อื่น กระบวนการเรียนรู้จึงเป็นลักษณะ มีส่วนร่วม (Participatory Learning) ที่ช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบ ความเป็นพลเมือง และความสามารถในการแก้ปัญหา

2. การเรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหาสังคม (Problem Oriented Learning) การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือสังคมจริง ไม่ใช่เรียนเพียงเพื่อการสอบหรือการได้เกรด แนวทางนี้สอดคล้องกับแนวคิด Service Learning ที่การเรียนรู้ควบคู่กับการบริการสังคม

3. การเรียนรู้ที่มีชีวิต (Living Learning) “การเรียนรู้ที่มีชีวิต” หมายถึงการเรียนรู้ที่ไม่หยุดนิ่ง แต่มีความต่อเนื่องและยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของโลก การจัดการเรียนรู้จึงควรสร้างสมดุลระหว่างองค์ความรู้เชิงทฤษฎี (Theory) กับ ประสบการณ์ตรง (Practice)

4. การขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง (Learning as Transformation) การจัดการเรียนรู้มิได้มุ่งเพียงพัฒนาผู้เรียนแต่ละคน แต่ยังเป็นกลไก

สำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงสังคมและนโยบาย กล่าวคือ หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “ผู้มีส่วนร่วม” ในการแก้ปัญหาชุมชน ก็จะเกิดการปฏิรูปการศึกษาแบบจากล่างขึ้นบนที่สอดคล้องกับแนวทางประชาธิปไตยและการพัฒนาที่ยั่งยืน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการจัดการสอนอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน และการประเมินผลเข้าด้วยกัน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านผ่านการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งบูรณาการเทคโนโลยี นโยบายเชิงกลยุทธ์ และบริบทสังคม เพื่อให้การเรียนรู้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างยั่งยืน

จากความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 14 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
กระบวนการออกแบบและจัดกิจกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและใช้สื่อเทคโนโลยี รวมทั้งประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองและพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	กระบวนการจัดการสอนอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผลเข้าด้วยกัน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านผ่านการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งบูรณาการเทคโนโลยี นโยบายเชิงกลยุทธ์และบริบทสังคม เพื่อให้การเรียนรู้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างยั่งยืน	การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการออกแบบและดำเนินการสอนของผู้สอนอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน ผู้สอนเลือกใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน รวมทั้งจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนมีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1. ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผลให้สอดคล้องกัน 2. ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม 3. ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม 4. ครูมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ถือเป็นกระบวนการสำคัญในงานบริหารการศึกษา เนื่องจากยุทธศาสตร์ที่ดีไม่เพียงกำหนดทิศทางขององค์กรเท่านั้น หากยังต้องเป็นกลไกที่ทำให้บุคลากรทุกระดับเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในขณะปฏิบัติงานจริง นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมาย ความสำคัญของการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2559, หน้า 49) กล่าวถึง การจัดการความรู้ว่าเป็น “กระบวนการเชิงยุทธศาสตร์” ที่มุ่งให้ความรู้ที่เหมาะสมไหลไปถึงผู้ปฏิบัติงานในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงงานและการเรียนรู้ทั้งระดับบุคคล งาน องค์กรและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสะท้อนว่า ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ต้องออกแบบให้ระบบการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ บังคับให้เกิดการเรียนรู้ไม่ใช่เพียงการจัดฝึกอบรมเป็นครั้งคราว แต่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดการเรียนรู้จากการทำงานจริงอย่างเป็นระบบ

สมพงษ์ จิตระดับ (2561, หน้า 28) อธิบายว่า ยุทธศาสตร์การดำเนินงานทางการศึกษาไม่เพียงเป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย แต่ยังทำหน้าที่เป็น “กรอบกำกับ” ที่ช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนดำเนินไปอย่างมีระบบ (Systematic) และต่อเนื่อง (Continuity) กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นแบบฉาบฉวยหรือเป็นกิจกรรมเฉพาะครั้ง แต่จะเป็นกระบวนการที่มีการวางแผนเป็นขั้นตอน มีการเชื่อมโยงตั้งแต่วิสัยทัศน์ นโยบาย หลักสูตร การพัฒนาครู ไปจนถึงการติดตามประเมินผล

กิตติมา ใจปลื้ม และคณะ (2564, หน้า 47 – 54) กล่าวว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการพัฒนาความรู้ให้เป็นระบบเพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนว่าการจัดทำยุทธศาสตร์จะต้องออกแบบให้ “ความรู้” เป็นแกนกลางของการดำเนินงาน โดยเชื่อมโยงการพัฒนาคน เข้ากับการพัฒนางานและเป้าหมายขององค์กรอย่างเป็นระบบ

ประยูร เครื่องกัณฑ์ (2563, หน้า 74 – 88) การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ คือ การออกแบบและดำเนินการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้

และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผ่านวงจรการวางแผน ปฏิบัติ สังเกต และสะท้อนผล ควบคู่กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้จนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

Mintzberg (1994, pp. 23 – 27) ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงาน (Strategic Implementation) คือ กระบวนการที่ทำให้นโยบายหรือแผนกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดไว้ในระดับนโยบายและองค์กร ถูกนำไปสู่การปฏิบัติจริง โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล เพื่อให้มั่นใจได้ว่ากลยุทธ์ที่กำหนดไว้จะบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังวิพากษ์การวางแผนเชิงกลยุทธ์แบบดั้งเดิม (Traditional Strategic Planning) ที่มักเน้นการเขียนแผนในเชิงเอกสาร แต่ขาดการนำไปปฏิบัติจริง และได้เน้นย้ำว่า “กลยุทธ์ที่แท้จริง (Realized Strategy)” มิได้เกิดจากแผนที่วางไว้ล่วงหน้าเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการผสมผสานระหว่างกลยุทธ์ที่ตั้งใจ (Intended Strategy) คือ สิ่งที่ผู้บริหารหรือองค์กรกำหนดไว้ในเอกสารแผน และกลยุทธ์ที่ปรับเปลี่ยน (Emergent Strategy) คือ สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในภาคปฏิบัติซึ่งมักถูกปรับตามสถานการณ์ ดังนั้น การดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ต้องมีความยืดหยุ่นและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ไม่ใช่การยึดติดกับแผนเพียงอย่างเดียว

สรุปได้ว่า การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการกำหนดทิศทาง วางแผนและบริหารจัดการการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงผู้เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนางาน บุคลากร และองค์กร โดยผสานการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ควบคู่กับการติดตามประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานเกิดความก้าวหน้าและยืดหยุ่นตามสถานการณ์

2.2 ความสำคัญของการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้มีนักวิชาการ นักวิจัยได้อธิบายความสำคัญ ไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 15) เน้นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจะต้องไม่หยุดอยู่ที่การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการดำเนินการในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมี “ฐานข้อมูลเชิงประจักษ์” (Empirical Evidence Base) เพื่อใช้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ ฐานข้อมูล

เชิงประจักษ์ในที่นี้หมายถึงข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัย การเก็บสถิติ และการประเมินผล ด้วยวิธีการที่น่าเชื่อถือและตรวจสอบได้

อุไรวรรณ แย้มแสงสังข์ (2555, หน้า 50) กล่าวว่า การจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการผสานความรู้จากบุคลากรหลากหลายกลุ่ม ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและสร้างความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2558, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเชิงกลยุทธ์ไม่ควรหยุดอยู่ที่ระดับเอกสารหรือการวางแผนเชิงนโยบายเท่านั้น แต่ต้องเชื่อมโยงและแปลงกลยุทธ์ให้เป็นการปฏิบัติจริงภายในห้องเรียน ซึ่งถือเป็นพื้นที่สำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ หากกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดในระดับชาติหรือระดับสถานศึกษาไม่ถูกถ่ายทอดไปยังครูและนักเรียน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนก็จะไม่เกิดขึ้นจริง

กาญจนา บุญส่ง (2562, หน้า 49 – 55) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่สามารถพึ่งพาเพียงวิธีการสอนแบบดั้งเดิมได้อีกต่อไป แต่ต้องวางยุทธศาสตร์ที่ผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมการเรียนรู้เข้าไปในทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในโลกยุคใหม่ ดังนี้

1. การบูรณาการเทคโนโลยี เป็นการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลควรเน้นการใช้สื่อดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ และเครือข่ายสังคมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ยังช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงโต้ตอบ เช่น การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และการเรียนรู้แบบออนไลน์ (E – Learning) อันนำไปสู่การสร้างการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

2. การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning) การเรียนรู้เชิงปัญหา (Problem Based Learning) และการใช้เกมเพื่อการเรียนรู้ (Gamification) ถือเป็นแนวทางสำคัญที่สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ กาญจนาได้ชี้ให้เห็นว่านวัตกรรมเหล่านี้มิได้เป็นเพียงเครื่องมือใหม่ทางการศึกษา แต่ถือเป็นยุทธศาสตร์การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. การพัฒนาทักษะดิจิทัล เป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของการบูรณาการเทคโนโลยีคือการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลให้แก่ผู้เรียน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างปลอดภัย การเข้าถึงและประเมินข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ ไปจนถึงการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงาน

4. การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมมิได้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียน แต่ยังช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

Senge (1990, pp. 7 – 13) กล่าวว่าความสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดเฉพาะการจัดอบรมหรือพัฒนาบุคลากรเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบและวัฒนธรรมองค์กรให้เป็น “องค์กรการเรียนรู้” ซึ่งผู้ปฏิบัติงานสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของการกระทำและผลลัพธ์ และร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ร่วมผ่านการเรียนรู้เป็นทีม

Fullan (2001, pp. 5 – 10) เน้นการปฏิรูปการศึกษาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Educational Reform) โดยชี้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงและยั่งยืนต้องครอบคลุม สามระดับสำคัญ ได้แก่

1. นโยบาย (Policy Level) คือ ต้องมีวิสัยทัศน์และทิศทางที่ชัดเจน เช่น การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หรือการส่งเสริมสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

2. โครงสร้าง (Structural Level) คือ ต้องมีการสร้างระบบสนับสนุน เช่น หลักสูตรที่ยืดหยุ่น ระบบประเมินที่สอดคล้อง และทรัพยากรที่เพียงพอ

3. ครูและการพัฒนาวิชาชีพ (Teacher Professional Development Level) คือ ครูเป็นกลไกหลักของการเปลี่ยนแปลง ต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อให้สามารถดำเนินการสอนตามกลยุทธ์ใหม่ ๆ ได้

สรุปได้ว่า การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลไกที่ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีทิศทางและต่อเนื่อง ไม่จำกัดอยู่เพียงกิจกรรมการสอนหรืออบรม แต่ทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบาย โครงสร้างองค์กร การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาครูเข้ากับการปฏิบัติงานจริง เพื่อสร้างผลลัพธ์ด้านคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพองค์กรอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ประเภทนี้ช่วยให้การเรียนรู้ตั้งอยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เกิดความร่วมมือระหว่างบุคลากรหลากหลายกลุ่ม

ผสานเทคโนโลยี นวัตกรรม และวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร ตลอดจนยกระดับสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานในยุคดิจิทัล ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและความสำคัญของการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
กระบวนการกำหนดทิศทาง วางแผนและบริหารจัดการ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อให้ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงผู้เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนางาน บุคลากร และองค์กร โดยผสานการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ควบคู่กับการติดตามประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานเกิดความก้าวหน้าและยืดหยุ่นตามสถานการณ์	กลไกที่ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีทิศทางและต่อเนื่อง ไม่จำกัดอยู่เพียงกิจกรรมการสอนหรืออบรม แต่ทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบาย โครงสร้างองค์กร การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาครูเข้ากับการปฏิบัติงานจริง เพื่อสร้างผลลัพธ์ด้านคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพองค์กรอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ประเภทนี้ช่วยให้การเรียนรู้ตั้งอยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เกิดความร่วมมือระหว่างบุคลากรหลากหลายกลุ่ม ผสานเทคโนโลยี นวัตกรรมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร ตลอดจนยกระดับสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานในยุคดิจิทัล ทำให้	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการกำหนดทิศทาง วางแผน และบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยบูรณาการการเรียนรู้จากงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบาย พร้อมจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีระบบติดตามประเมินผลบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1. โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างชัดเจน 2. โรงเรียนมีการวางแผนและบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน 3. โรงเรียนมีการบูรณาการการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบายของสถานศึกษา 4. โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

ตาราง 15 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
	สถานศึกษาสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ		5. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้แหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท สื่อ อุปกรณ์ บุคลากร ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ จิตวิทยา และสังคม ถูกจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายและอธิบายความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2555, หน้า 15 – 20) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้คือเงื่อนไขและบริบทที่รายล้อมผู้เรียนทั้งทางกายภาพและสังคมวัฒนธรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งสื่อกลางและตัวกำกับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น อาคาร สื่อ และอุปกรณ์การเรียน ช่วยสร้างความสะดวก ความปลอดภัย และบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม ขณะที่สภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม เช่น ความสัมพันธ์ บทบาท กฎเกณฑ์ และวัฒนธรรมโรงเรียน มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในเชิงตรงและเชิงอ้อม

ปวีณา หวังใจสุข (2556, หน้า 42) ให้ความหมายว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ คือ การจัดองค์ประกอบภายในโรงเรียนทั้งด้านกายภาพ ด้านการเรียนรู้ และด้านการบริหารให้เหมาะสมและปลอดภัย จนโรงเรียนเป็นเสมือน “บ้านหลังที่สอง” ของผู้เรียน ซึ่งช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และทำให้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

นพร ศรีอนันต์ (2557, หน้า 18) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ หมายถึง บริบทและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงห้องเรียนที่สะดวกสบาย สื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ครบถ้วน และบรรยากาศที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ ลดความกังวล และทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น ทั้งยังช่วยเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน ส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ

ธัญชนก แสงใส (2558, หน้า 344 – 346) กล่าวถึง การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การสำรวจ การคัดเลือก การจัดเตรียม และการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยมุ่งสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในบริบทที่หลากหลาย ทั้งในด้านสังคม ธรรมชาติ และวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสังเกต การทดลอง และการใช้กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 12) ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง องค์ประกอบทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน และบุคลากร ตลอดจนองค์ประกอบเชิงนามธรรม เช่น บรรยากาศ วัฒนธรรมการเรียนรู้ และความปลอดภัย ทั้งหมดนี้ล้วนมีอิทธิพลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

นภาเดช บุญเชิดชู และชัยยุธ มณีรัตน์ (2567, หน้า 264) อธิบายว่า การบริหารแหล่งการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นกระบวนการบริหารงานที่ต้องมีการวางแผนปฏิบัติ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยจัดการแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ สารสนเทศ ประสบการณ์ ทั้งในรูปแบบปกติและออนไลน์ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการวางแผน จัดระบบ ดำเนินการ และประเมินผลการจัดการทรัพยากรทางกายภาพ ทางสังคมวัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างเงื่อนไขและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ปลอดภัย เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยเน้นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เสริมแรงจูงใจ และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต

3.2 ความสำคัญของการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ นักวิจัยได้อธิบายความสำคัญ ไว้ดังนี้

สุจิตรา ภักดีสงคราม (2551, หน้า 143) อธิบายว่า แหล่งการเรียนรู้ เป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ประกอบด้วยข้อมูล ข่าวสาร สื่อ แหล่งประสบการณ์ และสถานที่ต่าง ๆ ที่ครูสามารถจัดและเชื่อมโยงเข้ากับการเรียนการสอนได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและหลากหลายมิติ ดังนั้น การจัดและบริหารแหล่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจึงเป็นเครื่องมือช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยเฉพาะในสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ครูจึงต้องออกแบบ บริหาร และใช้ทรัพยากรการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทิศนา แขมมณี (2555, หน้า 22 – 25) ได้เสนอว่า การเรียนการสอนเปรียบเสมือนระบบ (Instructional System) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลายส่วนที่สัมพันธ์และส่งผลต่อกัน ได้แก่ เป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งได้ระบุต่อว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ไม่ใช่เพียงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ หรืออุปกรณ์เทคโนโลยี แต่ยังรวมถึงสภาพทางจิตวิทยาและสังคมที่มีผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกปลอดภัย ความเสมอภาค ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับผู้เรียน และวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังเน้นย้ำว่าการออกแบบสภาพแวดล้อมต้องสัมพันธ์กับ เป้าหมายของการเรียนรู้ และ ทฤษฎีที่ใช้เป็นฐานคิด

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2558, หน้า 12 – 15) อธิบายว่า ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ต้องอาศัยการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่ห้องเรียน ดังนี้

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์กับทรัพยากรการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพไม่ได้เกิดจากความพยายามของครูเพียงลำพัง แต่ต้องมีการบริหารเชิงกลยุทธ์ของทรัพยากรทางการศึกษาในระดับนโยบายและสถานศึกษา เพื่อให้ห้องเรียนได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรด้านกายภาพ (ห้องเรียน อุปกรณ์ อาคาร) ทรัพยากรด้านดิจิทัล (เทคโนโลยี สื่อ นวัตกรรม) หรือทรัพยากรมนุษย์ (ครู บุคลากรสนับสนุน)

2. การเชื่อมโยงนโยบายสู่ห้องเรียน ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรต้องไม่หยุดเพียงการประกาศนโยบายในระดับชาติหรือระดับเขตพื้นที่ แต่ต้องมี

กลไกเชื่อมโยงลงมาที่ห้องเรียน เช่น การจัดงบประมาณเพื่อสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร การฝึกอบรมครูให้ใช้เทคโนโลยีที่ถูกจัดหา และการสร้างบรรยากาศห้องเรียนที่ตรงตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา กล่าวคือนโยบายที่ดีจะไร้ผล หากขาดระบบการนำไปสู่ปฏิบัติจริง ครูจึงควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารให้สามารถเปลี่ยนทรัพยากรที่นโยบายจัดสรร มาเป็น ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง

3. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีต้องตอบสนองต่อเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ เช่น การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นบรรยากาศในห้องเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้แบบโต้ตอบ เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ และมีระบบสนับสนุนที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัยและมีแรงจูงใจ

4. การพัฒนาอย่างยั่งยืน การจัดการทรัพยากรและสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องและความยั่งยืน ไม่ใช่เพียงโครงการระยะสั้น แต่ควรเป็นระบบที่สามารถพัฒนาได้ต่อเนื่อง เช่น การสร้างเครือข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียน และการพัฒนาครูให้ใช้สื่อหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, หน้า 44 – 50) กล่าวถึง “Active Learning ต้องอาศัยสื่อ พื้นที่ และเทคโนโลยีที่เพียงพอเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สื่อการเรียนรู้เป็นตัวกลางสำคัญ Active Learning หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” ต้องมีสื่อที่หลากหลายและทันสมัย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อดิจิทัล เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) และมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา ไม่ใช่เพียงรับสารแบบผู้ฟังเท่านั้น การมีสื่อคุณภาพดีและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน

2. พื้นที่และบรรยากาศการเรียนรู้ Active Learning ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในห้องเรียนที่จัดโต๊ะแบบแถวหน้ากระดานเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีพื้นที่ที่ยืดหยุ่น (Flexible Space) ที่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับกิจกรรมกลุ่มย่อย การอภิปราย หรือการนำเสนอผลงานได้ สภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและเป็นมิตรยังทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และเกิดการเรียนรู้จากกันและกัน

3. เทคโนโลยีเป็นตัวเร่งการมีส่วนร่วม เทคโนโลยีถือเป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยให้ Active Learning เข้าถึงได้จริง เช่น การใช้ Learning Management System

(LMS) เพื่อมอบหมายงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การใช้แอปพลิเคชันแบบโต้ตอบ (Interactive Apps) สำหรับกิจกรรมกลุ่ม และการใช้สื่อออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เทคโนโลยีทำให้ห้องเรียนไม่ถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่

4. การสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement) Active Learning ที่มีทรัพยากรพร้อม จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางกาย ใจ และสังคม (Behavioral, Emotional, and Social Engagement) กล่าวคือ ผู้เรียนไม่เพียงแค่ “ทำกิจกรรม” แต่ยังรู้สึกสนุก มีแรงบันดาลใจ และเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนได้อย่างมีคุณภาพ

วิจารณ์ พานิช (2560, หน้า 8 – 10) กล่าวว่า ครูต้องอ่านสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและสร้างบรรยากาศ “สอนน้อย เรียนมาก” เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ อีกทั้งยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การอ่านสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

หน้าที่สำคัญของครูคือการ “อ่านห้องเรียน” หมายถึงการสังเกตบรรยากาศ อารมณ์ ความพร้อม และปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง หากบรรยากาศในห้องเรียนมีความตึงเครียด ครูควรใช้กิจกรรมเบา ๆ เพื่อคลายความกดดัน แต่หากผู้เรียนมีพลังและความพร้อม ครูสามารถออกแบบกิจกรรมที่ท้าทายมากขึ้นเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ได้

2. หลักการ “สอนน้อย เรียนมาก”

แนวคิดนี้มิได้หมายความว่าครูจะลดปริมาณการสอนลงโดยตรง หากแต่เป็นการลดบทบาทของครูในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่ม การแก้ปัญหาเชิงสถานการณ์ การทำโครงงาน หรือการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า

3. บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้

สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ควรเป็นบรรยากาศที่ปลอดภัยทางจิตใจ (Psychological Safety) เพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น อีกทั้งยังควรพัฒนาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) ที่ผู้เรียนและครูมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยเน้นการสร้างแรงบันดาลใจและความหมายของการเรียนรู้ มากกว่าการจดจำเนื้อหาเพียงอย่างเดียว

4. บทบาทของครูในฐานะ “ผู้ออกแบบการเรียนรู้”

ครูในยุคปัจจุบันควรเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็น “ผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้” (Learning Designer) โดยใช้สื่อ เทคโนโลยี และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมมาบูรณาการเข้ากับกิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง

Smith & Baker (2018, p. 92) ได้เสนอแนวคิดที่ว่าบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสุขภาวะจิตของผู้เรียน ไว้ว่าความปลอดภัยในการเรียนรู้ (Safe Learning Environment) ไม่เพียงเป็นปัจจัยเสริม แต่เป็นตัวแปรทำนายสำคัญ (Predictor Variable) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่รู้สึกปลอดภัยจากการถูกกลั่นแกล้ง ความรุนแรง หรือการเลือกปฏิบัติ มีแนวโน้มที่จะมีสมาธิและแรงจูงใจสูงกว่า และสามารถบรรลุเป้าหมายทางวิชาการได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนในบรรยากาศที่ไม่ปลอดภัย อีกทั้งความปลอดภัยทางจิตใจ (Psychological Safety) มีบทบาทต่อสุขภาวะจิตของผู้เรียนโดยตรง นักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนที่มีการเคารพความคิดเห็น ความเสมอภาค และการยอมรับในความแตกต่าง จะมีความมั่นใจในตนเองและความผูกพันกับโรงเรียนสูงขึ้น ซึ่งช่วยลดภาวะเครียด วิตกกังวล และปัญหาสุขภาพจิต รวมถึงการลงทุนในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยจะได้ประโยชน์เชิงระบบ เช่น ลดอัตราการออกกลางคัน (Dropout Rate), เพิ่มอัตราการเข้าเรียน (Attendance Rate), ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่กำหนดคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านกายภาพ สังคมวัฒนธรรม และจิตวิทยา การจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมช่วยให้ห้องเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และพื้นที่ที่เอื้อต่อการลงมือปฏิบัติและการเรียนรู้เชิงรุก ส่วนสภาพแวดล้อมที่ดีสร้างความปลอดภัยทางกายและจิตใจ ส่งเสริมแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม และการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและผู้เรียน นอกจากนี้ การบริหารทรัพยากรอย่างเป็นระบบยังช่วยเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างวัฒนธรรมองค์กรการเรียนรู้

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 16 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการบริหารทรัพยากร และสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
กระบวนการวางแผน จัดระบบ ดำเนินการ และประเมินผล การจัดการทรัพยากรทางกายภาพ ทางสังคมวัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างเงื่อนไขและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ปลอดภัย เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรความต้องการ และความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยเน้นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เสริมแรงจูงใจ และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต	ปัจจัยที่กำหนดคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านกายภาพ สังคม วัฒนธรรม และจิตวิทยา การจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมช่วยให้ห้องเรียนมีสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยี และพื้นที่ที่เอื้อต่อการลงมือปฏิบัติและการเรียนรู้เชิงรุก ส่วนสภาพแวดล้อมที่ดีสร้างความปลอดภัยทางกายและจิตใจ ส่งเสริมแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม และการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและผู้เรียน นอกจากนี้ การบริหารทรัพยากรอย่างเป็นระบบยังช่วยเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เสริมทักษะ	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการวางแผน จัดระบบ ดำเนินงาน และประเมินผลการจัดการทรัพยากรทางกายภาพ ทางสังคมวัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งความต้องการและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยมุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมแรงจูงใจ การมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเชื่อมโยงนโยบายสู่การ	1. โรงเรียนมีการวางแผนและจัดระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา 2. โรงเรียนมีการจัดการและใช้ทรัพยากรทางกายภาพ สังคมวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เหมาะสมกับวัย ความต้องการ และความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การมีส่วนร่วม

ตาราง 16 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
	แห่งศตวรรษที่ 21 และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างวัฒนธรรมองค์กรการเรียนรู้	ปฏิบัติจริงในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน	และการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง 4. โรงเรียนนำนโยบายและหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มิได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ หากแต่เป็นกลไกสำคัญในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษา การพัฒนาทักษะผู้เรียน และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล ความหลากหลายของทรรศนะดังกล่าวยังตอกย้ำถึงความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและมีวิจารณญาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงนักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ความหมายอธิบายความสำคัญเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

4.1 ความหมายของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2555, หน้า 45) ให้ความหมายว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และระบบที่ทำงานบนฐานดิจิทัล เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต อินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่ายสื่อสาร ซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษา ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) รวมถึงแอปพลิเคชันออนไลน์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน การบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

พรชนิตว์ ลีนาราช (2560, หน้า 84 – 85) อธิบายว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตอย่างมีทักษะและมีประสิทธิภาพ เพื่อสืบค้นข้อมูล สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงการเตรียม จัดการสร้างสรรค์ และเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบมัลติมีเดียอย่างเหมาะสม โดยผู้ใช้ต้องสามารถเลือกใช้เครื่องมือที่สอดคล้องกับงาน ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล

รัตนวดี เที่ยงตรง (2564, หน้า 17 – 19) อธิบายว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้เป็นกระบวนการเชิงระบบที่ครูต้องออกแบบ พัฒนาใช้และประเมินสื่อดิจิทัลอย่างมีกลยุทธ์ โดยนำเครื่องมือดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน ระบบเรียนออนไลน์ และสื่อมัลติมีเดีย มาใช้เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เพิ่มความมีส่วนร่วมของผู้เรียนและสอดคล้องกับลักษณะรายบุคคลของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของโรงเรียน เธอเน้นว่าเทคโนโลยีดิจิทัลมีศักยภาพในการขยายขอบเขตการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้

แบบยืดหยุ่น นอกจากนี้ยังช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และทำให้ครูก้าวสู่บทบาทใหม่ในฐานะผู้ออกแบบประสบการณ์เรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล

พรทิวา ชนะโยธา (2564, หน้า 21 – 23) ให้ความหมายว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัลพื้นฐาน เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโปรแกรมสำนักงาน เพื่อสนับสนุนการเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมทั้งการสืบค้นข้อมูล การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการสร้างสรรค์สารสนเทศ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลในสังคมยุคใหม่

นฤเบศร์ ลือเรื่อง (2568, หน้า 2 – 5) อธิบายว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตคือกระบวนการบูรณาการสื่อดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ และทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด (Open Educational Resources: OER) เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งในรูปแบบการเรียนรู้ทางการ เช่น คอร์สออนไลน์ที่มีโครงสร้างเนื้อหาเป็นระบบ และการเรียนรู้นอกระบบหรือไม่เป็นทางการ เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ วิดีโอ บทเรียนสั้น หรือชุมชนเรียนรู้ดิจิทัล แนวคิดนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับตนเอง (self – directed learner) สามารถเลือกเส้นทางการเรียนรู้ตามความสนใจ ความพร้อม และเป้าหมายส่วนบุคคล โดยเทคโนโลยีดิจิทัลทำหน้าที่เป็นทั้งแหล่งความรู้ เครื่องมือสร้างปฏิสัมพันธ์ และกลไกส่งเสริมแรงจูงใจ ซึ่งช่วยขยายโอกาสการเรียนรู้ ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ และทำให้แนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” เกิดขึ้นจริงในระดับปฏิบัติการอย่างมีความหมายและมีประสิทธิผลต่อผู้เรียนทุกช่วงวัย

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการสื่อ เครื่องมือ และระบบดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการสอน เพิ่มปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะผู้เรียนให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยเทคโนโลยีทำหน้าที่ขยายโอกาสเข้าถึงความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง

4.2 ความสำคัญของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ นักวิจัยได้อธิบายความสำคัญไว้ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, หน้า 60) อธิบายว่า เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุดดิจิทัล สื่อการเรียนออนไลน์ วิดีโอการสอนแบบโต้ตอบ รวมถึงคอร์สออนไลน์ขนาดใหญ่แบบเปิด (MOOCs) สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนมีข้อมูลและประสบการณ์ที่กว้างขวางกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่พึ่งพาเพียงครูหรือหนังสือเรียน นอกจากนี้เทคโนโลยียังส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก โดยช่วยให้ผู้เรียนไม่เพียงรับข้อมูลแต่สามารถสำรวจ วิเคราะห์ ประเมินและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ผ่านเครื่องมือดิจิทัล เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการอภิปราย การทำงานกลุ่มแบบ Collaborative Learning และการใช้โปรแกรมจำลองสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเชิงซับซ้อนในรูปแบบที่จับต้องได้ ผลที่ตามมา คือ เทคโนโลยีช่วยสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงขึ้น ทั้งในเชิงเนื้อหา (Content Quality) กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) และผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ

สมพงษ์ จิตระดับ (2561, หน้า 32 – 35) มองว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหัวใจสำคัญของ ระบบนิเวศการเรียนรู้เพราะทำหน้าที่เป็นกลไกกลางที่เชื่อมโยงโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และนโยบายการศึกษาเข้าด้วยกัน เทคโนโลยีไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือเสริม แต่คือโครงสร้างพื้นฐานที่ทำให้ทุกฝ่ายมีปฏิสัมพันธ์และสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันนอกจากนี้ เทคโนโลยียังทำหน้าที่เป็น “สะพาน” เชื่อมโรงเรียนกับชุมชน ทั้งการสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครอง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัล และการสร้างฐานข้อมูลเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนและชุมชน ส่งผลให้โรงเรียนไม่เป็นหน่วยงานที่โดดเดี่ยว แต่กลายเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายทางสังคมที่กว้างขวางขึ้น ทั้งยังสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและไร้ขอบเขต เช่น e – Learning, MOOCs, Blended Learning และ Personalized Learning ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและตรงตามความต้องการส่วนบุคคล สุดท้าย เทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลง (Catalyst) ในการศึกษา ทั้งการเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้ถ่ายทอดไปสู่ผู้ออกแบบการเรียนรู้ การขยายขอบเขตโรงเรียนจากพื้นที่

กายภาพสู่เครือข่ายดิจิทัล และการยกระดับผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มากกว่าการรับความรู้เพียงอย่างเดียว

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562, หน้า 5 – 7) อธิบายว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในยุคดิจิทัล เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยขยายขอบเขตการเรียนรู้ออกจากห้องเรียนสู่โลกแห่งประสบการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ในรูปแบบที่หลากหลายและตอบโจทย์ความต้องการรายบุคคล ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยียังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างทักษะดิจิทัล (digital literacy) การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และโลกงานในศตวรรษที่ 21 เมื่อผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้น สร้างสรรค์ และประยุกต์องค์ความรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว พวกเขาจะมีศักยภาพในการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงได้ดียิ่งขึ้น ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงไม่ใช่เพียงเครื่องมือเสริมการสอน แต่เป็น “กลไกสำคัญ” ที่ช่วยยกระดับกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดให้มีคุณภาพ ทันสมัย และสอดคล้องกับความท้าทายในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

กาญจนา บุญส่ง (2562, หน้า 52 – 55) เสนอว่า การใช้เทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามแนวคิด “ใช้เพราะใหม่” ไปสู่การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ (Learning Innovation) ที่เสริมสร้างสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competencies) ของผู้เรียน เทคโนโลยีไม่ใช่เพียงเครื่องมือ แต่ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ (Integrated Learning Design) ตัวอย่างเช่น การใช้เกมเพื่อการศึกษา (Gamification) ที่ผสานความสนุกกับการเรียนรู้ หรือการทำโครงงานดิจิทัล (Digital Project – based Learning) ที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้า ออกแบบ และสร้างผลงานด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้ช่วยพัฒนาทั้งความสามารถทางดิจิทัล (Digital Skills) และทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 2

Fullan & Langworthy (2014, p. 24) เน้นว่า “การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning)” เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ลงมือแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และทำงานร่วมกับเครือข่ายระดับโลก การเรียนรู้ลักษณะนี้ไม่เพียงยกระดับ

ทักษะการคิดขั้นสูง แต่ยังสร้างพลเมืองที่มีสมรรถนะทางดิจิทัลและพร้อมเผชิญความท้าทายในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

Haleem et al (2022, pp. 275 – 285) ชี้ว่าการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้มีความสำคัญในฐานะพลังขับเคลื่อนการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของระบบการศึกษา จากรูปแบบการเรียนรู้เชิงสั่งสอนสู่การเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ผ่านการเข้าถึงสื่อที่หลากหลาย การเรียนรู้ตามความสามารถรายบุคคล และการสร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนจากทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงทรัพยากรคุณภาพได้เท่าเทียมกัน ประเด็นนี้เด่นชัดอย่างยิ่งในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด –19 ซึ่งเทคโนโลยีกลายเป็น “กลไกหลัก” ที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ยังคงดำเนินต่อไปได้ แม้โรงเรียนจะปิด การสื่อสาร การสอน และการประเมินผลล้วนต้องพึ่งพาแพลตฟอร์มดิจิทัล จึงสะท้อนว่าเทคโนโลยีดิจิทัลไม่ใช่เพียงตัวเลือก แต่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความต่อเนื่อง คุณภาพ และความยั่งยืนของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันและอนาคต

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้เป็นกลไกยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยช่วยขยายขอบเขตการเข้าถึงองค์ความรู้ เพิ่มความยืดหยุ่นและความเป็นส่วนบุคคลของการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อและแพลตฟอร์มหลากหลาย เทคโนโลยีมีบทบาทในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และสมรรถนะดิจิทัล อีกทั้งทำหน้าที่เชื่อมโยงโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และนโยบายให้เป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เกื้อหนุนกัน เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นโครงสร้างสำคัญที่เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่การศึกษาที่ทันสมัย มีคุณภาพ และเท่าเทียมในยุคดิจิทัล

จากความหมายและความสำคัญของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ดังนี้

ตาราง 17 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
การบูรณาการสื่อ เครื่องมือ และระบบดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการสอน เพิ่มปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะผู้เรียน ให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยเทคโนโลยีทำหน้าที่ขยายโอกาสเข้าถึงความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง	กลไกยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยช่วยขยายขอบเขตการเข้าถึงองค์ความรู้ เพิ่มความยืดหยุ่นและความเป็นส่วนบุคคลของการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อและแพลตฟอร์มหลากหลาย เทคโนโลยีมีบทบาทในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสารและสมรรถนะดิจิทัล อีกทั้งทำหน้าที่เชื่อมโยงโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และนโยบาย ให้เป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เกื้อหนุนกันเทคโนโลยีดิจิทัล จึงเป็นโครงสร้างสำคัญที่เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการสื่อ ดิจิทัล เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เสริมปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและสอดคล้องกับยุคดิจิทัล พร้อมทั้งสนับสนุนพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเทคโนโลยีทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้เรียน ครูโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนให้เป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม	1. โรงเรียนมีการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่น 4. โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกันของผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตาราง 17 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
	สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่การศึกษาที่ทันสมัย มีคุณภาพ และเท่าเทียมในยุคดิจิทัล		5. โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงผู้เรียน ครู โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

ในบริบทของการศึกษายุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ได้กลายเป็นหัวใจสำคัญของการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความหลากหลายของผู้เรียน และความต้องการสมรรถนะใหม่ของสังคม ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรและออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความท้าทายร่วมสมัย การทำความเข้าใจความหมายของการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นรากฐานของการวางระบบการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะ ความรู้ และการคิดขั้นสูงของผู้เรียนอย่างแท้จริง นักวิชาการและนักวิจัยได้อธิบายความหมาย ความสำคัญเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ไว้ ดังนี้

5.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2557, หน้า 20 – 25) อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ กระบวนการที่เป็นระบบโดยเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา การเลือกและจัดเรียงเนื้อหา ตลอดจนการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลอย่างสอดคล้องกัน และกล่าวต่อไปอีกว่าหลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่ที่จะนำทางการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด ดังนั้นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรต้องอิงทั้งทฤษฎี หลักการทางการศึกษา และผลการวิจัย เพื่อทำให้หลักสูตรมีความเป็นปัจจุบัน ครอบคลุม และตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

รัตนะ บัวสนธ์ (2558, หน้า 22) กล่าวว่า การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดทำ ปรับปรุง หรือสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ โดยต้องอาศัยข้อมูลวิจัย ทฤษฎี และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

สุวัฒนา สุวรรณเขต (2560, หน้า 12) ให้ความหมายว่า การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดทำ แก้ไข หรือปรับปรุงโครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

สังคม และนโยบายการศึกษา โดยใช้ทั้งทฤษฎี หลักการ และข้อมูลวิจัยเป็นฐาน เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย ครอบคลุม และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21

นิอัลยา สาอุ และไพโรจน์ ภัทรนรากุล (2564, หน้า 20 – 22) อธิบายการพัฒนาการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสู่ SDGs โดยมองว่ากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่คือกิจกรรมที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการกับการเรียนการสอน เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เชื่อมโยงทักษะดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง

พระมหาสายัณห์ เปมสีโล (2564, หน้า 27) อธิบายว่า การออกแบบหลักสูตร คือ กระบวนการจัดและเชื่อมโยงองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยการออกแบบหลักสูตรต้องพิจารณาความต้องการของผู้เรียน บริบททางสังคม และหลักคิดทางปรัชญาการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย มีความหมาย และตอบสนองต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

กนกกาญจน์ น้อยพ่วง (2567, หน้า 7) อธิบายว่า กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ในปัจจุบันเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับบทบาทของครูยุคดิจิทัล ที่ต้องออกแบบกิจกรรมบนฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและโลกออนไลน์ โดยเน้นการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์และกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่บนโลกออนไลน์ ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่โดยผ่านการทดลองเพื่อให้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

Doolittle et al. (2023, pp. 4 – 6) อธิบายว่า กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ คือแนวทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นศูนย์กลางมุ่งให้ผู้เรียนลงมือทำ คิดและสะท้อน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปรายเชิงลึก การแก้ปัญหา การทำโครงการ หรือการทำงานกลุ่ม มากกว่าการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว กิจกรรมเหล่านี้มุ่งสร้างการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (construction of knowledge) มากกว่าการรับถ่ายทอดแบบทางเดียว

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และข้อมูล

เชิงประจักษ์ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย ครอบคลุม และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ทำให้การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้รอบด้านและสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล

5.2 ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ นักวิจัยได้อธิบายความสำคัญ ไว้ดังนี้

มนตรี แย้มกสิกร (2560, หน้า 30 – 35) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นกลไกเชิงระบบที่ทำให้การจัดการเรียนรู้สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้ หลักสูตรจึงไม่ใช่เพียงเอกสาร แต่เป็นเครื่องมือรับรองคุณภาพทางการศึกษา เพราะกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทำให้โรงเรียน ครู และผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกัน และยังสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังมองว่าหลักสูตรทำหน้าที่เป็นมาตรฐานกลางที่ทำให้การเรียนรู้ทั่วประเทศมีความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำและทำให้การจัดการเรียนรู้สามารถประเมินเปรียบเทียบได้ หลักสูตรที่มีมาตรฐานกลางยังทำให้โรงเรียนทุกแห่งมีกรอบทิศทางร่วมกัน ส่งผลให้คุณภาพการศึกษามีความใกล้เคียงกัน แม้ในบริบทต่างกัน แนวคิดนี้สัมพันธ์กับการจัดทำ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่เป็นกรอบมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ แต่โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและผู้เรียน

สุนีย์ ภู่พันธ์ (2561, หน้า 17 – 21) อธิบายว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย (Policy Instrument) ที่ช่วยเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับการพัฒนาประเทศ เพราะกำหนดคุณลักษณะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เช่น การสร้างกำลังคนที่มีทักษะด้าน STEM, Coding และ Soft Skills เพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ การออกแบบหลักสูตรที่ดีจึงมีผลโดยตรงต่อการสร้างทุนมนุษย์ (Human Capital) และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเน้นย้ำว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นตัวกำหนดทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะที่สังคมต้องการ หากหลักสูตร

ไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและบริบทสังคมโลก ผู้เรียนที่จบออกมาก็อาจไม่ตอบสนองความต้องการประเทศ ดังนั้น การออกแบบหลักสูตรต้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ เช่น Thailand 4.0, SDGs (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การศึกษาสามารถเป็นกลไกหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จุฬ้า ภู่ทอง (2562, หน้า 28 – 33) มองว่าหลักสูตรที่ดีต้องไม่เน้นเฉพาะความรู้เชิงวิชาการ แต่ต้องพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งตรงกับแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม การออกแบบหลักสูตรจึงควรผสมผสานทั้งวิชาการ ทักษะชีวิต และการปลูกฝังคุณธรรม เพื่อสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพและมีจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งยังเสนอต่อว่าหลักสูตรควรมองผู้เรียนเป็น มนุษย์ที่ต้องพัฒนาแบบองค์รวม ไม่ใช่แค่ผู้รับความรู้เชิงวิชาการเท่านั้น แต่ต้องเตรียมผู้เรียนให้พร้อมทุกด้าน ซึ่งแนวคิดนี้เชื่อมโยงกับโมเดล Holistic Education ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม หลักสูตรในมิตินี้จึงต้องออกแบบกิจกรรมที่ผสมผสานทั้งวิชาการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะ และการเรียนรู้เพื่อสังคม

อาภรณ์ แก้วประเสริฐ (2563, หน้า 41 – 46) เน้นว่า หลักสูตรยุคใหม่ต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทำให้วิธีการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรจึงต้องมีความยืดหยุ่นทั้งในเชิงโครงสร้างและวิธีการ เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองได้ และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้ทั้งห้องเรียนจริงและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ นอกจากนี้ความยืดหยุ่นของหลักสูตรยังช่วยรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนรู้และปรับทักษะใหม่ได้ตลอดเวลา

พิทักษ์ กันทา และณัฐิยา ตันตรานนท์ (2567, หน้า 68 – 73) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่บนฐานดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากกิจกรรมลักษณะนี้ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (ubiquitous learning) และเข้าถึงทรัพยากรความรู้ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสื่อมัลติมีเดีย ระบบเรียนออนไลน์ หรือฐานข้อมูลความรู้ระดับสากล ทำให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างอิสระและต่อเนื่อง นอกจากนี้การออกแบบกิจกรรมดิจิทัลยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ การทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อม

ออนไลน์ และความสามารถในการปรับตัวต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

CATLR (2022, pp. 5 – 8) ระบุว่า การพัฒนาทักษะเมตาคอกนิชัน (meta–cognition) หรือทักษะกำกับการเรียนรู้ของตนเอง เช่น การวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมรูปแบบใหม่ เช่น การสะท้อนคิด (reflection) การอภิปราย การทำโครงงาน หรือการแก้ปัญหาเชิงระบบ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะคิดเกี่ยวกับการคิดของตนเอง ส่งผลให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self – directed learning) ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะเหล่านี้ไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในชั้นเรียน แต่ยังช่วยให้พวกเขาสามารถปรับตัวต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความท้าทายทางสังคมในโลกดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้เรียนเรียนรู้ที่จะวางแผนการเรียนของตนเอง ร่วมมือกับผู้อื่น และคิดเชิงวิพากษ์ต่อข้อมูลที่พบเจอในสื่อดิจิทัล ดังนั้น ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่จึงไม่ได้จำกัดเพียงการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ เรียนรู้ด้วยตนเอง แก้ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งล้วนเป็นสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในสังคมฐานความรู้และสังคมดิจิทัลยุคใหม่

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่เป็นกลไกที่ยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยหลักสูตรทำหน้าที่กำหนดทิศทาง มาตรฐานการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่สังคมต้องการ พร้อมเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติและรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ขณะที่กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีและกระบวนการเรียนรู้เชิงลงมือปฏิบัติ ช่วยพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคมฐานความรู้และโลกดิจิทัล

จากความหมายและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ดังนี้

ตาราง 18 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบโดยเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย ครอบคลุม และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้	กลไกที่ยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยหลักสูตรทำหน้าที่กำหนดทิศทาง มาตรฐานการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่สังคมต้องการ พร้อมเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติและรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ขณะที่กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีและกระบวนการเรียนรู้เชิงลงมือปฏิบัติ ช่วยพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคมฐานความรู้และโลกดิจิทัล	การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการออกแบบ ปรับปรุง และจัดโครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการวิเคราะห์ความต้องการผู้เรียนและสังคม การกำหนดเป้าหมาย เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และวิธีประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และตอบสนองต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ	1. โรงเรียนมีการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรโดยเชื่อมโยงเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ 2. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร 3. ครูผู้สอนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง 4. ครูผู้สอนบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้

ตาราง 18 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ด้วยตนเอง และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ทำให้การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้รอบด้าน และสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล		เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสอดคล้องกับโลกยุคดิจิทัลและสังคมฐานความรู้	5. โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้

ความร่วมมือทางการศึกษาไม่เพียงเป็นกลไกในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์แต่ยังเป็นกระบวนการสร้างพลังร่วมที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาทางการศึกษา เครือข่ายการเรียนรู้ถูกมองว่าเป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การทำความเข้าใจมิติของความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้จึงมีความสำคัญต่อการออกแบบและขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม นักวิชาการและนักวิจัยได้อธิบายความหมาย ความสำคัญเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

6.1 ความหมายของการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2546, หน้า 142 – 143) ระบุว่า เครือข่ายการเรียนรู้ คือ กระบวนการรวมกลุ่มของสมาชิกชุมชนที่มีปัญหาหรือเป้าหมายร่วมกัน ร่วมมือคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งภายในและภายนอกชุมชน ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติร่วมกันจนเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพต่อชีวิตและเศรษฐกิจของสมาชิก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2541, หน้า 143) ระบุว่า เครือข่ายการเรียนรู้ คือ การจัดระบบและพัฒนาแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น องค์กร บุคคล สถานประกอบการ ศูนย์ข้อมูล และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เชื่อมโยงกัน เพื่อถ่ายโอนความรู้และทักษะด้านอาชีพ สังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ศาสนา และวัฒนธรรม ให้กับผู้เรียนหรือประชาชนอย่างต่อเนื่อง

อารีย์ วรรณวงศ์ (2558, หน้า 22 – 27) อธิบายว่า ความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคล กลุ่ม องค์กรหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากรเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพโดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเสริมพลังการเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และสังคม และมองว่าเครือข่ายการเรียนรู้ไม่ใช่เพียง ความร่วมมือเชิงโครงการที่เกิดขึ้นชั่วคราว แต่เป็นระบบความสัมพันธ์ที่มีโครงสร้างและกลไกการทำงานที่ยั่งยืน จุดสำคัญคือการแลกเปลี่ยน

ทรัพยากรและองค์ความรู้ โดยเฉพาะระหว่างโรงเรียน ชุมชน และองค์กรท้องถิ่น สิ่งนี้ทำให้เครือข่ายมีความเป็นพลวัต สามารถพัฒนาต่อยอดได้ตามสถานการณ์และบริบทของสังคม

สุชาดา วงศ์สว่าง (2564, หน้า 18 – 22) มองว่า เครือข่ายการเรียนรู้คือกลไกที่ทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเกื้อกูล โดยโรงเรียนไม่เพียงถ่ายทอดความรู้ แต่ยังเรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเป็นสื่อการเรียนรู้ และร่วมมือกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดนี้ช่วยให้การศึกษาเป็นของสังคมมากกว่าจะจำกัดอยู่ในขอบเขตของโรงเรียน

สรุปได้ว่า การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง ระบบความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร ชุมชน และสถาบันการศึกษาที่เชื่อมโยงกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม การทำงานร่วมกันในลักษณะนี้ช่วยเสริมพลังการเรียนรู้เกื้อกูลระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่พัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามบริบทของพื้นที่

6.2 ความสำคัญของการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ นักวิจัยได้อธิบายความสำคัญไว้ดังนี้

กมลวรรณ ศรีสุวรรณ (2560, หน้า 33 – 38) อธิบายว่า เครือข่ายการเรียนรู้คือเครื่องมือสำคัญในการเสริมพลังให้กับครู ผู้เรียน และชุมชน เพราะเมื่อมีการเชื่อมโยงกัน จะเกิดการแบ่งปันทรัพยากรทั้งบุคลากร ครูผู้เชี่ยวชาญ เทคโนโลยีการศึกษา และสื่อการเรียนรู้ ทำให้โรงเรียนไม่จำเป็นต้องจัดหาทุกสิ่งด้วยตนเอง แต่สามารถใช้เครือข่ายเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากรสิ่งนี้ช่วยเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและคุณภาพการสอนได้โดยตรง ทั้งยังเน้นประเด็น Resource Sharing ซึ่งทำให้โรงเรียนในเครือข่ายไม่จำเป็นต้องลงทุนทุกอย่างด้วยตนเอง เช่น การใช้ครูผู้เชี่ยวชาญร่วมกันการสร้างห้องสมุดดิจิทัลกลาง หรือการพัฒนาแพลตฟอร์ม e – Learning ร่วมกัน เครือข่ายในลักษณะนี้ช่วยประหยัดงบประมาณ เพิ่มประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อนในการจัดการทรัพยากรการศึกษา

ศิริพร แก้วบุญมา (2561, หน้า 40 – 44) เสนอว่า การสร้างเครือข่ายคือปัจจัยหลักที่ทำให้การพัฒนาการศึกษาไม่ขึ้นอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น ผู้บริหารที่อาจโยกย้ายหรือเกษียณ การมีเครือข่ายช่วยให้โรงเรียนยังคงมีพลังขับเคลื่อนจากหลายฝ่ายร่วมกัน เครือข่ายจึงเป็นกลไกสร้างความต่อเนื่องของการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ทั้งยังเน้นว่าเครือข่ายการเรียนรู้ช่วยสร้างความต่อเนื่องและความมั่นคงทางการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะเมื่อโรงเรียนต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลง เช่น การโยกย้ายผู้บริหาร การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือข้อจำกัดด้านงบประมาณ การทำงานเป็นเครือข่ายจะช่วยให้กิจกรรมพัฒนาไม่หยุดชะงัก เพราะมีการสนับสนุนและร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งครู ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

นิภา ปัญญาธรรม (2562, หน้า 29 – 34) อธิบายว่า เครือข่ายการเรียนรู้ช่วยให้โรงเรียนและครูได้แลกเปลี่ยนนวัตกรรมการเรียนการสอนและวิจัยในชั้นเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในเชิงวิชาการและวิธีการสอนที่ทันสมัย สิ่งนี้ช่วยยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบ เพราะครูได้รับโอกาสพัฒนาตนเองจากการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูและผู้เชี่ยวชาญในเครือข่าย อีกทั้งมองว่าการมีเครือข่ายความร่วมมือคือเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ทำให้โรงเรียนและครูสามารถแบ่งปันนวัตกรรมการเรียนการสอน เช่น วิธีสอนใหม่ ๆ เทคโนโลยีดิจิทัลหรือรูปแบบการประเมินที่สร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม

วสันต์ จิตตะการ (2563, หน้า 52 – 56) อธิบายว่า เครือข่ายการเรียนรู้ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในพื้นที่ด้อยโอกาสหรือชนบทเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ผ่านการเชื่อมโยงกับโรงเรียนเมือง มหาวิทยาลัย หรือองค์กรที่มีทรัพยากรด้านการศึกษา ตัวอย่างเช่น การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อการเรียนทางไกลหรือการส่งเสริมโครงการพี่โรงเรียนน้องโรงเรียน (School Partnership) สิ่งเหล่านี้เป็นการลดช่องว่างคุณภาพระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก และได้ชี้ว่าเครือข่ายการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสร้างโอกาสให้ผู้เรียนในพื้นที่ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงคุณภาพการศึกษาที่ใกล้เคียงกับเขตเมือง เช่น การเรียนรู้ทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การแลกเปลี่ยนครูผู้สอนระหว่างโรงเรียน หรือโครงการเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนชนบท สิ่งนี้ช่วยลดช่องว่างทางคุณภาพ และทำให้การศึกษาไทยมีความเท่าเทียมมากขึ้น

สรุปได้ว่า การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้เป็นระบบความร่วมมือที่เชื่อมโยงโรงเรียน ครู ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรและความเชี่ยวชาญ ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มความต่อเนื่องในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้โรงเรียนทุกบริบทเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

จากความหมายและความสำคัญของการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 ตารางสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการสร้างความร่วมมือ และเครือข่ายการเรียนรู้

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
ระบบความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร ชุมชนและสถาบันการศึกษาที่เชื่อมโยงกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม การทำงานร่วมกันในลักษณะนี้ช่วยเสริมพลังการเรียนรู้ เกื้อกูลระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่พัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามบริบทของพื้นที่	ระบบความร่วมมือที่เชื่อมโยงโรงเรียน ครู ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรและความเชี่ยวชาญ ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มความต่อเนื่องในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้โรงเรียนทุกบริบทเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน	กระบวนการเชื่อมโยงและทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน เพิ่มความต่อเนื่องในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาในทุกบริบทสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน	1. โรงเรียนมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ 2. โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 3. โรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกันอย่างเหมาะสม ทำให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการสนับสนุนทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ความหมาย	ความสำคัญ	สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้
		และองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และนำไปสู่ความยั่งยืนทางการศึกษา	4. โรงเรียนนำความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 174 แห่ง และพื้นที่ครอบคลุม 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกุดบาก อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอเต่างอย อำเภอโพนนาแก้ว อำเภอภูพานและอำเภอเมืองสกลนคร

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“สร้างคุณภาพผู้เรียน สู่สังคมยุคใหม่ที่ยั่งยืน”

2. พันธกิจ (Mission)

2.1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.3 ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

2.4 สร้างโอกาสความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

2.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. เป้าประสงค์ (Goals)

3.1 ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรมมีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองและปรับตัวต่อเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2 ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมและทักษะในการใช้เทคโนโลยี

3.4 ผู้บริหารโรงเรียน มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

3.5 สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ร่วมมือกับชุมชนภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติเป็นโรงเรียนนวัตกรรม

3.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการเป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

3.7 สำนักงานส่วนกลาง ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานโดยกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

จุดเน้นและการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

มีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ 6 ด้าน ดังนี้

นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

1. ผู้เรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ผู้เรียนทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะมีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้อื่น และสังคมโดยรวม ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์อดออมโอบอ้อมอารี มีวินัยและรักษาศีลธรรม

3. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สินการค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ และภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น

นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

1. ผู้เรียนทุกระดับให้มีความเป็นเลิศ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศตามความถนัดและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาทักษะวิชาชีพ เป็นนักคิด เป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นนวัตกร

3. ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1. หลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของประเทศ

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมีทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิต ที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้

3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรม

4. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำมีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

6. ครูเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” ผู้ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะการเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้

7. ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรม

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)

2. สถานศึกษากับองค์กรปกครองท้องถิ่น ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ร่วมมือในการจัดการศึกษา

3. สถานศึกษามีคุณภาพ และมีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่

4. งบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษามีเพียงพอและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและที่ตั้งของสถานศึกษา

5. งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย และงบลงทุนแก่สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

6. นำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. พัฒนาระบบการติดตาม สนับสนุนและประเมินผลเพื่อสร้างหลักประกันสิทธิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน

นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. สถานศึกษา นักเรียนได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ การสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. สถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำระบบสารสนเทศการเก็บข้อมูลด้านความรู้ เรื่อง ฉลากสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม ฯลฯ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกโรงเรียน ตามแนวทาง Thailand 4.0

3. สถานศึกษามีการจัดทำนโยบายจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. สถานศึกษามีการบูรณาการหลักสูตร กิจกรรมเรื่องวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ การผลิตและบริโภค สู่การลดปริมาณคาร์บอนในโรงเรียนคาร์บอนต่ำ สู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดมีการปรับปรุงและพัฒนาเป็นหน่วยงานต้นแบบสำนักงานสีเขียว (GREEN OFFICE) เพื่อให้มีบริบทที่เป็นแบบอย่างเอื้อหรือสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน

6. สถานศึกษาในสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จาก 174 โรงเรียน มีนโยบายส่งเสริมความรู้และสร้างจิตสำนึกและจัดการเรียนรู้การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7. สถานศึกษาต้นแบบนำขยะมาใช้ประโยชน์เพื่อลดปริมาณขยะจำนวน 174 โรงเรียน

8. มีสถานศึกษานวัตกรรมต้นแบบในการนำ 3RS มาประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

9. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีการทำนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

1. สถานศึกษาหรือกลุ่มสถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาครอบคลุมด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานในสังกัดต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นหน่วยงานให้มีความทันสมัย พร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบติดตามเพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. หน่วยงานทุกระดับ มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

4. หน่วยงานทุกระดับมีกระบวนการและการวิธีงบประมาณด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน

5. หน่วยงานทุกระดับ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2568, ออนไลน์)

จากบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปได้ว่า จุดเน้นและนโยบายหลักในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในสังกัด ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ จัดการศึกษาเพื่อเพิ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1. ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกิดขึ้นจากโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นจึงถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเริ่มเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กรมสามัญศึกษาดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่ชนบทยากจน 38 จังหวัด และเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2530 เห็นชอบในหลักการ การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานออกไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิธีการไม่บังคับ ต่อมาเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 ได้เห็นชอบให้โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 38 จังหวัด ออกไปให้ครอบคลุมโรงเรียนที่อยู่ในเขตทุรกันดารด้วย และเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2532 เห็นชอบให้ดำเนินการตามสาระสำคัญของรูปแบบ และวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อจากนั้น เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2532 เห็นชอบให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นผลทำให้อัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50.89 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาความต้องการโดยเฉพาะตลาดแรงงานมีแนวโน้มความต้องการแรงงานพื้นฐานที่มีระดับความรู้อย่างต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาหายุทธศาสตร์ในการเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษาภายใต้โครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ โดยเปิดทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่และมีบุคลากรผู้สอนเพียงพอ จำนวน 119 โรงเรียนทั่วประเทศใน 73 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา ซึ่งการดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบายเร่งรัดการ

ขยายโอกาสทางการศึกษาดังกล่าว เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 ที่เห็นชอบในหลักการที่กระทรวงศึกษาธิการ

2. นโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา

นโยบายทางการศึกษาและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการขยายโอกาสทางการศึกษา การศึกษานับว่าเป็นกลไกสำคัญในการทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งการพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาอาชีพ บุคคลใดที่ได้รับการศึกษามากย่อมมีโอกาสและความสามารถที่จะพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าเช่นเดียวกัน

ดังนั้น การยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของคนในชาติ จึงไม่ได้สิ่งที่เพิ่งจะคิดขึ้นตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเสมอมา ซึ่งรัฐบาลมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขยายโอกาสให้ทั่วถึงคนทุกคน ทุกกลุ่มเพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถเต็มศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และจัดให้มีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติตลอดตนการปรับปรุงการจัดการศึกษาทุกระดับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโดยใช้การศึกษาเป็นสื่อสร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสนับสนุนการค้นคว้าการวิจัยในศิลปวิทยาการ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

3. การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

การดำเนินงานของโรงเรียนโดยให้จัดการศึกษาในลักษณะให้เปล่าสนองผู้เรียนที่ต้องการเรียนที่ต้องการเรียนต่อจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ขยายโอกาสทางการศึกษาในชนบทให้มากเป็นพิเศษมุ่งเน้นให้นักเรียนที่ไม่ได้เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่อยู่ห่างไกลในชนบท การเรียนการสอนเน้นการฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพและเมื่อนักเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดจนการใช้แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและให้สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพทางสังคม เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม ให้รักและต้องการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ดีขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.1 อาคาร สถานที่ไม่เพียงพอ โรงเรียนยังขาดอาคารเรียนอาคารประกอบตลอดจนห้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ บางโรงเรียนมีพื้นที่ทางการเกษตรไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน

3.2 วัสดุครุภัณฑ์บางประเภทยังขาดแคลน เช่น โต๊ะ เก้าอี้สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งต้องขอยืมจากโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนี้ บางโรงเรียนยังขาดแคลนครุภัณฑ์สำนักงานที่จำเป็น

3.3 อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน มีจำนวนไม่เพียงพอ เช่น คู่มือครู แบบเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม หนังสืออ่านประกอบ นอกจากนี้ยังพบว่า อุปกรณ์ในบางประเภท เช่น เครื่องกีฬา สารเคมีสำหรับใช้ทดลองในห้องวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติในวิชาอาชีพ และโสตทัศนูปกรณ์ยังมีปริมาณไม่เพียงพอ

3.4 บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ และวุฒิสาขาวิชาเอกไม่ตรงกับวิชาที่สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาบังคับ เช่น วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นยังขาดแคลนครูที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในสายอาชีพ

3.5 งบประมาณได้รับช้าและมีจำนวนไม่เพียงพอใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ รวมทั้งงบประมาณในการจัดอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานด้วย

3.6 การประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงเด็กเข้าเรียนต่อทำได้ไม่ครอบคลุม อำเภอและขาดการประสานงานและวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

3.7 ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ฐานะยากจน ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และต้องการให้เด็กช่วยงานบ้าน ผู้ปกครองบางคนในท้องถิ่นนิยมส่งบุตรหลานไปทำงานหารายได้ช่วยครอบครัว

สรุปได้ว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เกิดขึ้นจากโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นจึงถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานับว่าเป็นกลไกสำคัญในการทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งการพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาอาชีพ การดำเนินงานของโรงเรียนโดยให้จัดการศึกษาในลักษณะให้เปล่า สนองผู้เรียนที่ต้องการเรียนต่อจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ขยายโอกาส

ทางการศึกษาในชนบทให้มากเป็นพิเศษ มุ่งเน้นให้นักเรียนที่ไม่ได้เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่อยู่ห่างไกลในชนบท การเรียนการสอนเน้นการฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพและเมื่อนักเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดจนการใช้แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและให้สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพทางสังคม เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม ให้รักและต้องการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ดีขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ศศิตา เพลินจิต (2558, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบรองลงมา คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

วัชรินทร์ จันทโร (2563, หน้า 86) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะการติดตอสื่อสาร ทักษะด้านเทคนิค ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการตัดสินใจและทักษะการวินิจฉัย 2) ผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแกผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแกผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับมาก

อิศรา หาญรักษ์ (2563, หน้า 157) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากส่วนประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีสถานภาพตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารและประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารและประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันโดยรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 105) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้แก่ (1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษานำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการสื่อสารของหน่วยงานราชการในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน (2) ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และการสอน มีการส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง (3) ทักษะด้านความคิดรวบยอดและความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญและกำลังใจเมื่อความคิดนั้นบรรลุเป้าหมาย การแสดงความยอมรับโดยการมอบรางวัล การให้โอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (4) ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุน และถือเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน ที่ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ (5) ทักษะด้านเทคนิคทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีการประกวดนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนภายในและภายนอกเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ

สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 180 – 183) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากและประสิทธิผลโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวก และมีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์

ณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, หน้า 84 – 88) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในสถานศึกษา รองลงมา คือ ปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล มีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล เป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปฏิบัติงานเป็นเลิศอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน ขณะที่เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

มลฤดี สวนดี (2565, หน้า 88) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกบัการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากบัการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ4) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มัลลิยา คุณอุตส่าห์ (2565, หน้า 217) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสาร รองลงมา ได้แก่ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม และทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ 2) ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

วชิรพงษ์ พันธ์เกษร (2566, หน้า 82 – 84) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัลและหาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัลควรมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการส่งเสริมภาวะผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จินตนา ศรีจำปา และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2566, หน้า 128) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผู้ลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด มีค่า สัมประสิทธิ์ในการทำนาย

เท่ากับ 0.712 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 71.20

กาญจนา นามวงศ์ (2566, หน้า 194) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสถานศึกษาตามอำเภอ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก 6) ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการบริหารจัดการองค์การทั้งระบบ 2) ทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม 3) ทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี และ 4) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรม

1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

ชยุต ข่าขันมะลี (2564, หน้า 162 – 196) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า พบปัญหาคือแหล่งเรียนรู้ยังไม่เป็นระบบนิเวศและการจัดการเรียนรู้ขาดความพร้อม รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน ผลลัพธ์ และเงื่อนไขความสำเร็จ การประเมินผลพบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีความรู้สึกตื่นตัวและอยากเรียนรู้มากขึ้น ได้ฝึกทักษะอาชีพจริงและมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

อานนท์ ปานะจำนงค์, วรรณวิศา สืบนุสรณ์ คล้ายจำแลง และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2566, หน้า 11) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการตามแนวคิดทักษะของนักเรียนในสังคม 5.0 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของนักเรียนในสังคม 5.0 อยู่ในระดับมาก โดยความต้องการจำเป็นสูงสุด คือทรัพยากรทางการศึกษา รองลงมา คือวิธีการจัดการเรียนรู้ และต่ำสุด คือยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา พร้อมเสนอแนวทางพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากร การจัดการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตร เครือข่ายความร่วมมือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา

พรรัตน์ จันทร์คำ (2566, หน้า 885 – 896) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้และแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความร่วมมือของเครือข่าย รองลงมา ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการจัดทำหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านทรัพยากร ตามลำดับ

ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี และคณะ (2566, หน้า 107 – 112) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทของระบบนิเวศการเรียนรู้ในสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 181 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า บริบทของระบบนิเวศการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาและชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณสมบัติของผู้สอนที่เอื้อต่อระบบนิเวศการเรียนรู้

มีค่าเฉลี่ยรวม 4.12 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อระบบนิเวศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.27 และ 3) ด้านบทบาทของโรงเรียนที่เอื้อต่อระบบนิเวศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.25 เมื่อพิจารณาด้านคุณสมบัติของผู้สอน พบว่า ครูสามารถสนับสนุนผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งการให้คำปรึกษา การส่งเสริมพื้นที่การเรียนรู้ใหม่ ๆ และการพัฒนาทักษะนอกห้องเรียนได้ในระดับดี ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดระบบนิเวศการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนยังควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงบริบทของโรงเรียนและชุมชนให้มากยิ่งขึ้น ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอนโดยการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นและการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ด้านบทบาทของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการสนับสนุนระบบนิเวศการเรียนรู้ในหลายด้าน เช่น การใช้ E – learning การสร้างคลังความรู้ดิจิทัล การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามและพัฒนาผู้เรียน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมความรู้ของครูและผู้ปกครองในการสร้างนิสัยใฝ่รู้แก่ผู้เรียน และการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

ปาณิศา สัทธศรี, วีรภัทร ภัทรกุล และ อัจฉรา นิยมาภา (2567, หน้า 163) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของระบบนิเวศการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.11 แนวทางการพัฒนาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน 18 แนวทาง ได้แก่ ด้านบริบท ทรัพยากร วัฒนธรรมองค์กร กระบวนการเรียนรู้ และเทคโนโลยี โดยเน้นการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรแบบเปิด การปรับหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยี

พัชรัตน์ จรัสรัตนเศวต และสุนทรี วรรณไพเราะ (2568, หน้า 100 – 107) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบนิเวศการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นโครงสร้างที่เชื่อมโยง

ระหว่างผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ยืดหยุ่น และต่อเนื่อง โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ กรอบความคิดแบบเติบโตเป็นแนวคิดที่เชื่อว่าความสามารถของบุคคลสามารถพัฒนาได้ผ่านความพยายาม การเรียนรู้จากข้อผิดพลาด และการเปิดรับข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

เอื้อมพร วงษ์สมบูรณ์ และพิทยา แสงสว่าง (2568, หน้า 37 – 40) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ของครูผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่พิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ของครูผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่พิเศษ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านนาแฝก อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 6 คน ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลผ่านแบบสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่าสภาพระบบนิเวศการเรียนรู้ของครูโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่พิเศษ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมการต่อยอดความคิดและการเรียนรู้ ครูควรได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาทักษะและศักยภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา 2) ด้านการพัฒนากลุ่มบุคลากร นักเรียน และครู ผู้บริหารควรจัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางร่วมกันในการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดทำหลักสูตร เนื้อหาการศึกษา และกิจกรรมใหม่ ครูและผู้บริหารควรร่วมกันออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของชุมชน 4) ด้านการสนับสนุนจากรัฐบาล องค์กรท้องถิ่น และเครือข่ายความร่วมมือ โรงเรียนควรสะท้อนปัญหาและความจำเป็นที่แท้จริงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก และ 5) ด้านเทคโนโลยี ครูควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและออกแบบสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

นักวิชาการและนักวิจัยต่างประเทศได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ดังนี้

Jackson (2013, p. 6) ที่ศึกษาเรื่อง แนวคิดว่าด้วยระบบนิเวศนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ระบบนิเวศ (Ecosystem) ขององค์กรขึ้นอยู่กับความพร้อมของทรัพยากร เครือข่าย และโครงสร้างองค์กร ซึ่งองค์กรที่มีขนาดและศักยภาพแตกต่างกันจะมีระดับ

การพัฒนาแตกต่างกัน และระบบนิเวศนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นเมื่อทรัพยากรที่ลงทุนในงานวิจัยและพัฒนา (R & D) สามารถสร้างผลตอบแทนกลับคืนสู่ระบบเศรษฐกิจเชิงพาณิชย์ได้อย่างต่อเนื่อง จนเกิดวงจรแห่งการพัฒนา (Virtuous Cycle) ที่ช่วยให้เกิดการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ การสร้างผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ และการเพิ่มกำไรทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะนำไปสู่การลงทุนด้านวิจัยและพัฒนารอบใหม่อย่างต่อเนื่อง

Jafarzadeh (2014, abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองคาราจ ประเทศอิหร่าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดในด้านทักษะการบริหารของ Robert katz ซึ่งมีทักษะ 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงมโนทัศน์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงมโนทัศน์ ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาทักษะใด ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนมีเพิ่มขึ้น ประสิทธิผลของโรงเรียนก็จะเพิ่มขึ้นตามความสัมพันธ์กันทางบวก

Marafino (2015, Abstract) ได้ศึกษาการรับรู้ทักษะการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาโดยประเมินจากศูนย์ทักษะของ NASSP ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องกันสูงในระดับทักษะการบริหารและการปฏิบัติงานจริงงานวิจัยนี้สนับสนุนเครื่องมือของศูนย์การประเมินจาก NASSP ว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งการบริหารงานเป็น 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องมีความรู้ความจำความเข้าใจความสามารถในการนำไปใช้ ความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และการประเมินผลมีความสามารถชักนำความรู้สึกนึกคิดไปยังองค์ประกอบอื่นที่แต่ละบุคคลอาจพัฒนาได้ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะที่จำเป็น 3 ประการ คือ 1) ทักษะด้านเทคนิค คือ ความรู้ความสามารถในการใช้วิธีการกระบวนการขั้นตอนและเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะอย่าง เช่น การใช้เทคโนโลยีการวิจัย การจัดการทรัพยากร การจัดการบุคคล 2) ทักษะด้านมนุษย์ คือ ความสามารถในการจูงใจให้บุคคลอื่นทำงานด้วยความพึงพอใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานจนสำเร็จประกอบด้วย กระบวนการกลุ่มมนุษยสัมพันธ์และการสร้างแรงจูงใจ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด คือ ความเข้าใจในมโนทัศน์

โดยรวมขององค์กรประกอบด้วย ความคิดกว้างไกลหรือวิสัยทัศน์ การตัดสินใจ การคิดอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารที่มีทักษะครบทั้งสามทักษะดังกล่าวก็จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมอย่างมั่นคงถาวรสืบไป

Bassam O. Ghanem and Ferial M. Abu Awwad, (2019, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องการฝึกระดับทักษะความเป็นผู้นำของผู้บริหารจากทัศนคติของครู โรงเรียน UNRWA วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือการกำหนดการฝึกระดับทักษะความ เป็นผู้นำของผู้บริหารในโรงเรียน UNRWA เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้ ได้พัฒนา แบบสอบถาม 56 รายการ รวมถึงทักษะการบริหารและเทคนิค ทักษะส่วนบุคคลและทาง สังคม แบบสอบถามนี้ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วยครูชายและหญิงจำนวน 400 คน แบ่งเป็นชาย 185 คน และหญิง 215 คน จากโรงเรียน UNRWA ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านทักษะการบริหารและเทคนิค เท่ากับ 126.63 คิดเป็นร้อยละ 77% ทักษะส่วนบุคคลและทักษะทางสังคม เท่ากับ 77.3 คิดเป็นร้อยละ 67% อย่างไรก็ตาม คะแนนเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 203.93 คิดเป็นร้อยละ 73% ซึ่งหมายความว่าการฝึกระดับทักษะความเป็นผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง

Mohammed, Abidat Oluwashola and Lawrencia Chinyeaka Etoh (2020, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการเรียนของนักศึกษาในรัฐลากอส ประเทศไนจีเรีย การศึกษานี้เพื่อตรวจสอบทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวิชาการของนักเรียนในรัฐลากอส ประเทศไนจีเรีย ผู้บริหารทั้งหมด 330 คน คัดเลือกมาเพื่อการศึกษาโดยใช้สูตรทางสถิติของทาโร่ ยามาเนะ ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 330 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 83.48 จำนวน 292 ฉบับ เครื่องมือที่การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารมีผลกระทบในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรใช้ทักษะและความสามารถในการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้แน่ใจว่าสถานะความเป็นผู้นำของผู้บริหารนั้นจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิผล ซึ่งจะช่วยปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน

Benita, Virupaksha, Wilhelm and Tunçer (2021, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อัจฉริยะ: การออกแบบระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลในการศึกษา STEM งานวิจัยนี้มุ่งออกแบบ Smart Learning Environment ที่บูรณาการ Internet of Things (IoT) และ Big Data เพื่อพัฒนาการศึกษา STEM ให้ตอบสนองต่อความท้าทายในยุคดิจิทัล กรอบแนวคิดที่นำเสนอช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และการทำงานเป็นทีม โดยผลการศึกษาในสิงคโปร์พบว่านักเรียนและเยาวชนกว่า 100,000 คนจาก 196 สถาบันสามารถพัฒนาทักษะ STEM และความสามารถในการคิดเชิงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบนิเวศนี้ยังสร้างการเรียนรู้ร่วมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงที่สอดคล้องกับชีวิตจริง

Nguyen et al. (2023, pp. 8 – 10) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย (Digital Learning Ecosystem for Classroom Teaching in Thailand High Schools) โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์ประกอบของระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อองค์ประกอบของระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลในระดับสูงมาก โดยเฉพาะด้านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สะท้อนให้เห็นว่าระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยงระหว่างผู้เรียน ครู เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้อย่างเหมาะสม สามารถส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Pinto Llorente et al. (2024, pp. 5 – 7) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาในบริบทการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบพื้นฐานของระบบนิเวศการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องพัฒนาในลักษณะใกล้เคียงกันส่งผลให้ไม่เกิดความแตกต่าง และระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลยังช่วยสนับสนุนการประเมินเพื่อพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการของ

ผู้เรียน ติดตามความก้าวหน้า และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนได้

Tanaka (2025, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องระบบนิเวศการเรียนรู้: วิสัยทัศน์ใหม่สำหรับการเปลี่ยนแปลงการศึกษาในศตวรรษที่ 21 งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นจากการสอนที่ครูเป็นศูนย์กลางไปสู่การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิดระบบนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) ของ UNESCO และ OECD เป็นกรอบอ้างอิง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการบูรณาการการตั้งคำถามเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงโครงสร้าง และการเปลี่ยนแปลงมุมมอง ช่วยยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการเรียนรู้เชิงลึก การสร้างปัญญาร่วม และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง

จากการการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาสามารถส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยผู้บริหารที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การสื่อสาร ความคิดรวบยอด การใช้เทคโนโลยี และการสร้างนวัตกรรม จะสามารถบูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนในโลกยุคดิจิทัล จากตารางการวิเคราะห์ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีความถี่ทั้งหมด 5 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 4) ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา มาหาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์กับในส่วนของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้มีองค์ประกอบจำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ 2) การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 4) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ 5) การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ 6) การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งใน

และต่างประเทศ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลที่เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สงผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,024 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน และครูผู้สอน จำนวน 933 คน จากทั้งหมด 65 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2568, ออนไลน์)

ตาราง 20 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	รวมทั้งหมด
อำเภอเมืองสกลนคร	2	19	21
อำเภอกุสุมาลย์	–	5	5
อำเภอเต่างอย	–	5	5
อำเภอโคกศรีสุพรรณ	–	6	6
อำเภอโพนนาแก้ว	1	11	12
อำเภอภูพาน	1	7	8
อำเภอกุดบาก	1	7	8
รวม	5	60	65

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 250 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 65 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 49)

1.2.1 แบ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 21

ตาราง 21 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ขนาดโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน สังกัด แยกตามขนาดของโรงเรียน
โรงเรียนขนาดเล็ก	5
โรงเรียนขนาดกลาง	60
รวม	65

1.2.2 กำหนดหน่วยการเลือกโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในทุกอำเภอโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ของโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ได้จำนวนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแบ่งตามลักษณะขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 5 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 60 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.3 กำหนดผู้บริหารตามกลุ่มตัวอย่างลักษณะขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2.3.1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

1.2.3.2 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

1.2.4 กำหนดครูผู้สอนตามกลุ่มตัวอย่างลักษณะขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 250 คน ดังนี้

1.2.4.1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 5 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน โดยเป็นโรงเรียนเดียวกันกับที่เลือกผู้บริหารสถานศึกษา

1.2.4.2 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 60 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน โดยเป็นโรงเรียนเดียวกันกับที่เลือกผู้บริหารสถานศึกษา

1.2.4.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบใส่คืน ดังนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 250 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 315 คน ดังรายละเอียดแสดงในตาราง 22 – 23

ตาราง 22 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 5 โรงเรียน

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
อำเภอเมือง							
1	บ้านหนองมะเกลือ	1	14	15	1	2	3
2	บ้านพะเนาว์ราษฎร์บำรุง	2	16	18	1	2	3
อำเภอโพนนาแก้ว							
3	บ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง	0	11	11	1	2	3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		บุคลากรทางการศึกษา	นักเรียน	รวม	บุคลากรทางการศึกษา	นักเรียน	รวม
อำเภอภูพาน							
4	บ้านใหม่พัฒนา	1	14	15	1	2	3
อำเภอกุดบาก							
5	บ้านนาม่องดงนิมิตวิทยา	1	10	11	1	2	3
รวม		5	65	70	5	10	15

ตาราง 23 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 60 โรงเรียน

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		บุคลากรทางการศึกษา	นักเรียน	รวม	บุคลากรทางการศึกษา	นักเรียน	รวม
อำเภอเมือง							
1	บ้านหนองศาลาราษฎร์บำรุง	1	14	15	1	4	5
2	บ้านพานสหราษฎร์บำรุง	1	15	16	1	4	5
3	โคกเลาะวิทยาคาร	1	14	15	1	4	5
4	ศรีบุญเรืองวิทยาคาร	2	14	16	1	4	5
5	บ้านดอนแคน คุรุราษฎร์ผดุงวิทย์	1	14	15	1	4	5
6	บ้านหนองลาด(ราษฎร์อุทิศวิทยาคม)	2	14	16	1	4	5
7	บ้านหนองหอย	2	21	23	1	4	5
8	ศิริราษฎร์วิทยาคาร	2	15	17	1	4	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
9	ทุ่งมนพิทยาคาร	1	14	15	1	4	5
10	บ้านม่วงลายราษฎร์ผดุงศิลป์	2	13	15	1	4	5
11	บ้านโคกก่องสหมิตรวิทยาคาร	2	14	16	1	4	5
12	บ้านหนองนาเลิศ	1	14	15	1	4	5
13	บ้านท่าวัด “คุรุราษฎร์บำรุงวิทย์”	1	14	15	1	4	5
14	ชุมชนโนนหอมไผ่ล้อม	1	14	15	1	4	5
15	บ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ	1	14	15	1	4	5
16	บ้านบอนสหราษฎร์บำรุง	1	13	14	1	4	5
17	บ้านหนองไผ่	1	14	15	1	4	5
18	บ้านนาคำวิทยาคาร	1	14	15	1	4	5
19	บ้านลาดกะเฌอ(คุรุราษฎร์ชูวิทย์)	2	18	20	1	4	5
	อำเภอกุดบาก						
20	บ้านหนองสะไนราษฎร์รังสฤษฎ์	1	14	15	1	4	5
21	บ้านหนองค้าดารกานนท์วิทยา	1	14	15	1	4	5
22	ชุมชนบ้านกุดไห	2	14	16	1	4	5
23	บ้านกลาง ผดุงราษฎร์วิทยา	2	14	16	1	4	5
24	บ้านค้อใหญ่	1	14	15	1	4	5
25	บ้านกุดแฮดวัฒนราษฎร์ผดุง	2	14	16	1	4	5
26	บ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี	2	14	16	1	4	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
	อำเภอกุสุมาลย์						
27	บ้านอีกุด	1	15	16	1	4	5
28	บ้านม่วงวิทยา	2	13	15	1	4	5
29	บ้านโพนแพง เจียรวนนท์อุทิศ 5	2	26	28	1	4	5
30	บ้านหนองบัวสร้างวิทยาคาร	1	13	14	1	4	5
31	นาเพียงสว่างวิทยานุกูล	2	24	26	1	4	5
	อำเภอโคกศรีสุพรรณ						
32	บ้านห้วยหีบวิทยาธาร	1	13	14	1	4	5
33	บ้านเหล่าโพนค้อเหล่าราษฎร์วิทยา	1	14	15	1	4	5
34	บ้านแมดนาท่ม	1	14	15	1	4	5
35	บ้านไร่นาดี	1	14	15	1	4	5
36	บ้านห้วยยาง	2	14	16	1	4	5
37	บ้านม่วงไข่ประชาราษฎร์สงเคราะห์	1	14	15	1	4	5
	อำเภอเต่างอย						
38	บ้านจันทร์เพ็ญ	1	12	13	1	4	5
39	บ้านโคกกลาง	1	14	15	1	4	5
40	บ้านนาอ่างม่วงคำ	2	15	17	1	4	5
41	บ้านนาตาลคำข่า	2	13	15	1	4	5
42	บ้านดงหลวง	2	14	16	1	4	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
	อำเภอโพนนาแก้ว						
43	บ้านโนนกุง	1	14	15	1	4	5
44	บ้านโพนวัฒนาวิทยา	2	13	15	1	4	5
45	บ้านเชียงสือราษฎร์อำนวย	2	14	16	1	4	5
46	บ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ	1	14	15	1	4	5
47	บ้านป่าผาง	2	13	15	1	4	5
48	บ้านนาจาน	1	13	14	1	4	5
49	นาแก้วพิทยาคม	1	14	15	1	4	5
50	ท่าศาลาราษฎร์วิทยา	1	14	15	1	4	5
51	บ้านกลางนาเดื่อ	2	14	16	1	4	5
52	บ้านหนองกระบอกราษฎร์อุทิศวิทยา	1	14	15	1	4	5
53	หนองผือเทพนิมิต	1	14	15	1	4	5
	อำเภอภูพาน						
54	บ้านต้อนราษฎร์ดำรงวิทย์	1	14	15	1	4	5
55	อนุบาลภูพาน	2	14	16	1	4	5
56	บ้านยางโล้นเจริญราษฎรไพบูลย์	2	13	15	1	4	5
57	บ้านกกปลาซิวนาโด่	2	14	16	1	4	5
58	ชุมชนบ้านสร้างค้อ	2	18	20	1	4	5
59	บ้านหลุบเลา	2	14	16	1	4	5
60	บ้านฮ่องสิมประชาสรร	1	14	15	1	4	5
	รวม	86	869	955	60	240	300

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2568

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลทและการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนมีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง
   1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
   1.2 ครูผู้สอน
2. ขนาดโรงเรียน
   2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
   2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 5 ทักษะ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วย

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. การจัดการเรียนรู้
2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้
3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้
4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้
5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่
6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

3.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย

3.4 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.5.1 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่

3.5.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.2 ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทหรือดำรงตำแหน่งทางการบริหาร มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 20 ปี ได้แก่

3.5.2.1 ดร.สท้าน วารี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.5.2.2 ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.5.3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 20 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการพิเศษ ได้แก่ นางมะราตรี พันธุ์สีเลา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.6 นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC (Index of item objective congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไปนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3.8 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 50 ฉบับ จาก 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 ฉบับ ดังตาราง 24

ตาราง 24 จำนวนกลุ่มที่ทดลองใช้เครื่องมือ (Try – out)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	กลุ่มทดลองใช้ (Try – out)		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนบ้านวังเวิน	ขนาดเล็ก	1	4	5
2	โรงเรียนบ้านโคกแสง	ขนาดเล็ก	1	4	5
3	โรงเรียนบ้านนาอวนน้อย	ขนาดเล็ก	1	4	5
4	โรงเรียนบ้านขัวก่าย	ขนาดกลาง	1	4	5
5	โรงเรียนบ้านส้งเปือย	ขนาดกลาง	1	4	5
6	โรงเรียนขาวสง่าเจริญวิทย์	ขนาดกลาง	1	4	5
7	โรงเรียนบ้านยางคำ	ขนาดกลาง	1	4	5
8	โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์ตาก	ขนาดกลาง	1	4	5
9	โรงเรียนบ้านดงเสียว	ขนาดกลาง	1	4	5
10	โรงเรียนบ้านปลาหลาย	ขนาดกลาง	1	4	5
รวม			10	40	50

3.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson product – moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item – total correlation) โดยคัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป ไว้ใช้และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α – Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) มีค่าคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

3.9.1 แบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.922

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.9.1.1 ทักษะการสื่อสาร ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.790

3.9.1.2 ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.413 – 0.616 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.702

3.9.1.3 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.252 – 0.467 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.590

3.9.1.4 ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.412 – 0.767 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.809

3.9.1.5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.282 – 0.502 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.592

3.9.2 แบบสอบถามการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.846 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.919

3.9.2.1 การจัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.216 – 0.846 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.794

3.9.2.2 การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.277 – 0.609 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.707

3.9.2.3 การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.199 – 0.571 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.620

3.9.2.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.694 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.652

3.9.2.5 การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.419 – 0.707 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.754

3.9.2.6 การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.174 – 0.652 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.619

3.10 นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.11 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จสมบูรณ์แล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 315 ฉบับ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ผ่านระบบ Smart Area ในรูปแบบ Google form โดยแนบลิ้งค์ (Link) หรือ คิวอาร์โค้ด (QR – Code) เพื่อให้สะดวกรวดเร็วในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบ

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4.4 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

5.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 5.2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

5.4 การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งผู้วิจัยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากูล, 2553, หน้า 377)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91 – 1.00 แสดงว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.90 แสดงว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31 – 0.70 แสดงว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01 – 0.30 แสดงว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5.5 การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการหาอำนาจพยากรณ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

6.1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ความถี่ (Frequency)

6.2.2 ร้อยละ (Percentage)

6.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติที่ใช้ตอบความมุ่งหมายของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

6.3.1 ความมุ่งหมายข้อที่ 1 "เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน" โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3.2 ความมุ่งหมายข้อที่ 2 "เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน" โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3.3 สมมติฐานข้อ 1 "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน" โดยใช้สถิติดังนี้

6.3.3.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples t – test)

6.3.3.2 ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples t – test)

6.3.4 สมมติฐานข้อ 2 “การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน” โดยใช้สถิติ ดังนี้

6.3.4.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples t – test)

6.3.4.2 ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ใช้สถิติทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples t – test)

6.3.5 สมมติฐานข้อที่ 3 “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก” ใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

6.3.6 สมมติฐานข้อที่ 4 “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน” ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่ได้มาจัดทำแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เขต 1 โดยผู้วิจัยนำตัวแปรทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนมาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน จำแนกเป็น นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

1. คุณสมบัติและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1.1 นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์สอนในสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้แก่

1.2.1 ดร.สท้าน วารี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.2.2 ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหาร มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้แก่

1.3.1 ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.3.2 ดร.ภานุพงษ์ คำภูษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.3.3 นางจินตนา หลานเศรษฐา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.4 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการพิเศษ ได้แก่

1.4.1 นางมะราตรี พันธุ์สีเลา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.4.2 นายพลภัทร มหาวงศ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.4.3 นางปาริชาติ ชินโณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพนวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ในการหาแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและนำข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

และนำเสนอเป็นรายข้อเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยในการสรุปเป็นข้อเสนอแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
%	แทน	ร้อยละ
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง t (t – test)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
X	แทน	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
X_1	แทน	ทักษะการสื่อสาร
X_2	แทน	ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม
X_3	แทน	ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
X_4	แทน	ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม
X_5	แทน	ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา
X_t	แทน	ผลรวมของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Y แทน การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

Y_1 แทน การจัดการเรียนรู้

Y_2 แทน การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้

Y_3 แทน การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

Y_4 แทน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

Y_5 แทน การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

Y_6 แทน การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้

Y_t แทน ผลรวมของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือประสิทธิภาพในอำนาจพยากรณ์

a แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$S.E._{est}$ แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์

Y' แทน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

Z' แทน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 ฉบับ โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 ฉบับ และครูผู้สอน 250 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 315 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้ตรวจให้คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายผล การวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน โดยการหาความถี่ ร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

2.1 ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน” โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

2.2 ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อศึกษาการพัฒนา ระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน” โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน” โดยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่า t – test ชนิด Independent Samples

2.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “การพัฒนาระบบนิเวศ การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน” โดยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่า t – test ชนิด Independent Samples

2.5 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก” โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

2.6 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน” โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหูคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ดังตาราง 25

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	1. ผู้บริหารสถานศึกษา	65	20.60
	2. ครูผู้สอน	250	79.40
รวม		315	100.00
ขนาดโรงเรียน	1. โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.80
	2. โรงเรียนขนาดกลาง	300	95.20
รวม		315	100.00

จากตาราง 25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 315 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 และเป็นครูผู้สอน จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 79.40 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 และโรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 95.20

2. การวิเคราะห์ข้อมูลของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

2.1 ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน” โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม ดังตาราง 26

ตาราง 26 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวม

ด้านที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.53	0.43	มากที่สุด	3
2	ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	4.38	0.48	มาก	5
3	ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	4.52	0.44	มากที่สุด	4
4	ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม	4.61	0.44	มากที่สุด	1
5	ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา	4.55	0.48	มากที่สุด	2
รวม		4.52	0.38	มากที่สุด	

จากตาราง 26 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านและอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.61) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.55) ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.53) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}$ = 4.52) และทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.38)

2.1.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รายด้าน ดังตาราง 27 – 31

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 27 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการสื่อสาร

ข้อ	ทักษะการสื่อสาร	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ	4.58	0.60	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารสามารถใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูล และเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสาร	4.59	0.61	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม	4.43	0.69	มาก	4
4	ผู้บริหารสามารถเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารสองทาง และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานภายในองค์กร	4.54	0.64	มากที่สุด	3
รวม		4.53	0.43	มากที่สุด	

จากตาราง 27 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการสื่อสาร โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อและอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสามารถใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูล และเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสาร ($\bar{X}$ = 4.59) ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ ($\bar{X}$ = 4.58) และผู้บริหารสามารถเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารสองทาง และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานภายในองค์กร ($\bar{X}$ = 4.54) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

ข้อ	ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถริเริ่มและพัฒนาแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.33	0.69	มาก	4
2	ผู้บริหารสามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับการบริหารและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม	4.36	0.72	มาก	3
3	ผู้บริหารสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.42	0.66	มาก	2
4	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและพัฒนาสถานศึกษาให้ปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล	4.43	0.68	มาก	1
รวม		4.38	0.48	มาก	

จากตาราง 28 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและพัฒนาสถานศึกษาให้ปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.43) ผู้บริหารสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.42) และผู้บริหารสามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับการบริหารและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.36) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 29 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ข้อ	ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองการณ์ไกลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เทคโนโลยี และการศึกษา	4.49	0.63	มาก	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล	4.57	0.60	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ	4.51	0.63	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือ ลดแรงต้าน และสร้างการยอมรับของบุคลากรในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายร่วมอย่างยั่งยืน	4.54	0.59	มากที่สุด	2
รวม		4.52	0.44	มากที่สุด	

จากตาราง 29 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.57) ผู้บริหารสามารถ

สร้างความร่วมมือ ลดแรงต้าน และสร้างการยอมรับของบุคลากรในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายร่วมอย่างยั่งยืน ($\bar{X}$ = 4.54) ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.51) ตามลำดับ

ตาราง 30 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

ข้อ	ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร	4.63	0.53	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารสามารถสื่อสาร รับฟังความคิดเห็น และให้เกียรติความแตกต่างของบุคคลในการทำงานร่วมกัน	4.64	0.54	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม	4.56	0.60	มากที่สุด	4
4	ผู้บริหารสามารถผสานศักยภาพของสมาชิกเพื่อเพิ่มคุณภาพการทำงานและบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน	4.62	0.56	มากที่สุด	3
รวม		4.61	0.44	มากที่สุด	

จากตาราง 30 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสามารถสื่อสาร รับฟังความคิดเห็นและให้เกียรติความแตกต่างของบุคคลในการทำงานร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.64) ผู้บริหารสามารถประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

($\bar{X}$ = 4.63) และผู้บริหารสามารถผสานศักยภาพของสมาชิกเพื่อเพิ่มคุณภาพการทำงาน และบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน ($\bar{X}$ = 4.62) ตามลำดับ

ตาราง 31 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

ข้อ	ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา	4.53	0.59	มากที่สุด	4
2	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร ประสานงานและกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ	4.54	0.56	มากที่สุด	3
3	ผู้บริหารสามารถจัดการข้อมูลสารสนเทศและงานธุรการของสถานศึกษาด้วยระบบดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	4.57	0.54	มากที่สุด	2
4	ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างนวัตกรรมและยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารสถานศึกษา	4.59	0.59	มากที่สุด	1
รวม		4.55	0.48	มากที่สุด	

จากตาราง 31 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างนวัตกรรมและยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.59) ผู้บริหารสามารถจัดการข้อมูลสารสนเทศและงานธุรการของสถานศึกษา

ด้วยระบบดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.57) และผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร ประสานงานและกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.54) ตามลำดับ

2.2 ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน” โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ความหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.2.1 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม ดังตาราง 32

ตาราง 32 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยรวม

ด้านที่	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การจัดการเรียนรู้	4.61	0.42	มากที่สุด	1
2	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.58	0.42	มากที่สุด	3
3	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	4.57	0.39	มากที่สุด	4
4	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้	4.48	0.46	มาก	6
5	การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่	4.60	0.42	มากที่สุด	2
6	การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้	4.54	0.45	มากที่สุด	5
รวม		4.56	0.35	มากที่สุด	

จากตาราง 32 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.61) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ($\bar{X}$ = 4.60) ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.58) ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.57) ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.54) และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.48)

2.2.2 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รายด้าน ดังตาราง 33 – 38

ตาราง 33 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อ	การจัดการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน	4.67	0.47	มากที่สุด	1
2	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม	4.62	0.52	มากที่สุด	2
3	ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านและสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม	4.58	0.60	มากที่สุด	4
4	ครูมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.59	0.52	มากที่สุด	3
รวม		4.61	0.42	มากที่สุด	

จากตาราง 33 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผลให้สอดคล้องกัน ($\bar{X}$ = 4.67) ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.62) และครูมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.59) ตามลำดับ

ตาราง 34 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ข้อ	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างชัดเจน	4.57	0.63	มากที่สุด	5
2	โรงเรียนมีการวางแผนและบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน	4.64	0.57	มากที่สุด	1
3	โรงเรียนมีการบูรณาการการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบายของสถานศึกษา	4.58	0.59	มากที่สุด	2
4	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร	4.57	0.62	มากที่สุด	4
5	โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.57	มากที่สุด	3
รวม		4.58	0.42	มากที่สุด	

จากตาราง 34 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีการวางแผนและบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.64) โรงเรียนมีการบูรณาการการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กรและนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.58) และโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.57) ตามลำดับ

ตาราง 35 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

ข้อ	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	โรงเรียนมีการวางแผนและจัดระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา	4.55	0.59	มากที่สุด	3
2	โรงเรียนมีการจัดการและใช้ทรัพยากรทางกายภาพ สังคมวัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.50	0.66	มาก	4
3	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เหมาะสมกับวัย ความต้องการ และความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การมีส่วนร่วม และการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.64	0.56	มากที่สุด	1

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
4	โรงเรียนนำนโยบายและหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน	4.61	0.56	มากที่สุด	2
รวม		4.57	0.39	มากที่สุด	

จากตาราง 35 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การมีส่วนร่วมและการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.64) โรงเรียนนำนโยบายและหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.61) และโรงเรียนมีการวางแผนและจัดระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.55) ตามลำดับ

ตาราง 36 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

ข้อ	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	โรงเรียนมีการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.53	0.54	มากที่สุด	1

ตาราง 36 (ต่อ)

ข้อ	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
2	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.52	0.60	มากที่สุด	2
3	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่น	4.49	0.63	มาก	3
4	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกันของผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.39	0.74	มาก	5
5	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงผู้เรียน ครู โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม	4.48	0.62	มาก	4
	รวม	4.48	0.46	มาก	

จากตาราง 36 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.53) โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.52) และโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่น ($\bar{X}$ = 4.49) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 37 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

ข้อ	การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	โรงเรียนมีการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรโดยเชื่อมโยงเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ	4.62	0.53	มากที่สุด	2
2	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	4.59	0.59	มากที่สุด	4
3	ครูผู้สอนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.54	มากที่สุด	3
4	ครูผู้สอนบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้	4.53	0.58	มากที่สุด	5
5	โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	4.67	0.49	มากที่สุด	1
รวม		4.60	0.42	มากที่สุด	

จากตาราง 37 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}$ = 4.67)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โรงเรียนมีการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรโดยเชื่อมโยงเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.62) และครูผู้สอนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.62) ตามลำดับ

ตาราง 38 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้

ข้อ	การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	โรงเรียนมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	4.66	0.51	มากที่สุด	1
2	โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.58	มากที่สุด	2
3	โรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกันอย่างเหมาะสม ทำให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการสนับสนุนทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม	4.52	0.65	มากที่สุด	3
4	โรงเรียนนำความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน	4.47	0.68	มาก	4
รวม		4.54	0.45	มากที่สุด	

จากตาราง 38 พบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โรงเรียนมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.66)

โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.55) และโรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกันอย่างเหมาะสม ทำให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการสนับสนุนทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม ($\bar{X}$ = 4.52) ตามลำดับ

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน” โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – test ชนิด Independent Sample)

2.3.1 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 39

ตาราง 39 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง				T – test	Sig.
	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 65)		ครูผู้สอน (n = 250)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะการสื่อสาร	4.65	0.42	4.50	0.43	2.482*	0.014
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	4.45	0.47	4.36	0.48	1.359	0.175
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	4.62	0.44	4.50	0.44	2.022*	0.044
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม	4.76	0.38	4.57	0.45	3.386**	0.001

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 39 (ต่อ)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง				t – test	Sig.
	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 65)		ครูผู้สอน (n = 250)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา	4.63	0.45	4.53	0.49	1.522	0.129
รวม	4.62	0.34	4.49	0.38	2.498*	0.013

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 39 การเปรียบเทียบความแตกต่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการสื่อสารและทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

2.3.2 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 40

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 40 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ขนาดของโรงเรียน				t – test	Sig.
	โรงเรียนขนาดเล็ก (n = 15)		โรงเรียนขนาดกลาง (n = 300)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะการสื่อสาร	4.55	0.40	4.53	0.43	0.137	0.891
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	4.20	0.43	4.39	0.48	1.516	0.131
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	4.36	0.44	4.53	0.44	1.436	0.152
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม	4.58	0.33	4.61	0.45	0.260	0.795
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา	4.40	0.47	4.56	0.48	1.269	0.205
รวม	4.42	0.31	4.52	0.38	1.076	0.283

จากตาราง 40 การเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน” ผลการวิจัยพบว่า การจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน” โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – test ชนิด Independent Sample)

2.4.1 การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 41

ตาราง 41 การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง				t – test	Sig.
	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 65)		ครูผู้สอน (n = 250)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การจัดการเรียนรู้	4.65	0.40	4.60	0.42	0.749	0.454
2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.63	0.40	4.57	0.42	1.030	0.304
3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	4.65	0.36	4.55	0.40	1.694	0.091
4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้	4.48	0.46	4.47	0.46	0.156	0.876
5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่	4.63	0.41	4.59	0.43	0.700	0.485
6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้	4.59	0.42	4.53	0.46	0.875	0.382
รวม	4.60	0.32	4.55	0.35	1.012	0.312

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4.2 การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 42

ตาราง 42 การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง				t – test	Sig.
	โรงเรียนขนาดเล็ก (n = 15)		โรงเรียนขนาดกลาง (n = 300)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การจัดการเรียนรู้	4.55	0.47	4.61	0.41	0.612	0.541
2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.20	0.51	4.60	0.40	3.719**	0.001
3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	4.38	0.45	4.58	0.39	1.915	0.056
4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้	4.34	0.55	4.48	0.45	1.160	0.247
5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่	4.42	0.50	4.61	0.42	1.647	0.101
6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้	4.28	0.55	4.36	0.44	2.334*	0.020
รวม	4.36	0.44	4.57	0.34	2.357*	0.019

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ แตกต่างกันกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ แตกต่างกันกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน” ผลการวิจัยพบว่า การจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2.5 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก” โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตาราง 43

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 43 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้จากตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปร	X_t	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_t	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6
X_t													
X_1	0.763**												
X_2	0.855**	0.539**											
X_3	0.837**	0.546**	0.636**										
X_4	0.822**	0.532**	0.588**	0.695**									
X_5	0.852**	0.559**	0.740**	0.596**	0.594**								
Y_t	0.626**	0.428**	0.596**	0.521**	0.431**	0.596**							
Y_1	0.494**	0.323**	0.458**	0.440**	0.345**	0.464**	0.788**						
Y_2	0.550**	0.396**	0.513**	0.452**	0.371**	0.529**	0.831**	0.612**					
Y_3	0.489**	0.393**	0.440**	0.409**	0.405**	0.374**	0.746**	0.496**	0.573**				
Y_4	0.543**	0.355**	0.527**	0.448**	0.385**	0.517**	0.834**	0.590**	0.588**	0.537**			
Y_5	0.546**	0.350**	0.537**	0.439**	0.380**	0.533**	0.890**	0.714**	0.707**	0.594**	0.667**		
Y_6	0.402**	0.260**	0.394**	0.336**	0.202**	0.450**	0.752**	0.441	0.519**	0.503**	0.588**	0.611**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 44 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (Y_t) โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xtyt} = 0.626**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) โดยรวม กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้รายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty2} = 0.550**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty5} = 0.546**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty4} = 0.543**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการจัดการเรียนรู้ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty1} = 0.494**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty3} = 0.489**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty6} = 0.402**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีรายละเอียดตังตาราง 44 – 50

ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยรวม

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (Y_t)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.423**	ปานกลาง
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.596**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.521**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.431**	ปานกลาง
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.596**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.626**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 44 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xtyt} = 0.626**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (y_t) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x2yt} = 0.596**) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (y_t) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x5yt} = 0.596**) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (y_t) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x3yt} = 0.521**) ตามลำดับ

ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การจัดการเรียนรู้ (Y_1)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.323**	ปานกลาง
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.458**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.440**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.345**	ปานกลาง
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.464**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.494**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty1} = 0.494**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x5y1} = 0.464**) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x2y1} = 0.458**) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x3y1} = 0.440**) ตามลำดับ

ตาราง 46 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.396**	ปานกลาง
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.513**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.452**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.371**	ปานกลาง
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.529**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.550**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 46 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty2} = 0.550**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x5y2} = 0.529**) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก

(r_{x2y2} = 0.513**) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x3y2} = 0.452**) ตามลำดับ

ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.393**	ปานกลาง
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.440**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.409**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.405**	ปานกลาง
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.374**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.489**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{xty3} = 0.489**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์

และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) มีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางบวก (r_{x2y3} = 0.440**) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x3y3} = 0.409**) และทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x4y3} = 0.405**) ตามลำดับ

ตาราง 48 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.355**	ปานกลาง
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.527**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.448**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.385**	ปานกลาง
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.517**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.543**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 48 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ในทิศทางบวก (r_{xty4} = 0.543**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x2y4} = 0.527**) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x5y4} = 0.517**) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x3y4} = 0.448**) ตามลำดับ

ตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.350**	ปานกลาง
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.537**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.439**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.380**	ปานกลาง
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.533**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.546**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางบวก (r_{xty5} = 0.546**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x2y5} = 0.537**) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x5y5} = 0.533**) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) มีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางบวก (r_{x3y5} = 0.439**) ตามลำดับ

ตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	0.260**	ต่ำ
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	0.394**	ปานกลาง
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.336**	ปานกลาง
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.202**	ต่ำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 50 (ต่อ)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6)	
	Pearson Correlation	ความสัมพันธ์
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	0.450**	ปานกลาง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	0.402**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางบวก (r_{xty6} = 0.402**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง 3 ด้าน และมีความสัมพันธ์กันต่ำ 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) มีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางบวก (r_{x5y6} = 0.450**) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) มีมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x2y6} = 0.394**) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก (r_{x3y6} = 0.336) ตามลำดับ

ตาราง 51 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้						
	การจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ (Y_1)	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2)	การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ (Y_3)	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4)	การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้ (Y_5)	การจัดการความรู้และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6)	การสนับสนุนและการประเมินผลการเรียนรู้ (Y_7)
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	ปานกลาง 0.323**	ปานกลาง 0.396**	ปานกลาง 0.393**	ปานกลาง 0.355**	ปานกลาง 0.350**	ต่ำ 0.260**	ปานกลาง 0.428**
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	ปานกลาง 0.458**	ปานกลาง 0.513**	ปานกลาง 0.440**	ปานกลาง 0.527**	ปานกลาง 0.537**	ปานกลาง 0.394**	ปานกลาง 0.596**
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	ปานกลาง 0.440**	ปานกลาง 0.452**	ปานกลาง 0.409**	ปานกลาง 0.448**	ปานกลาง 0.429**	ปานกลาง 0.336**	ปานกลาง 0.521**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 51 (ต่อ)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้						
	การจัดการเรียนรู้ (Y_1)	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2)	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3)	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4)	การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5)	การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6)	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้โดยรวม (Y_t)
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	ปานกลาง 0.345**	ปานกลาง 0.371**	ปานกลาง 0.405**	ปานกลาง 0.385**	ปานกลาง 0.380**	ต่ำ 0.202**	ปานกลาง 0.431**
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	ปานกลาง 0.464**	ปานกลาง 0.529**	ปานกลาง 0.374**	ปานกลาง 0.517**	ปานกลาง 0.533**	ปานกลาง 0.450**	ปานกลาง 0.596**
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t)	ปานกลาง 0.494**	ปานกลาง 0.550**	ปานกลาง 0.489**	ปานกลาง 0.543**	ปานกลาง 0.546**	ปานกลาง 0.402**	ปานกลาง 0.626**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 51 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (r_{XtYt} = 0.626**) เมื่อพิจารณารายด้าน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวม มีความสัมพันธ์ปานกลาง ในทิศทางบวก กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้

การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) (r_{XtY2} = 0.550**) การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) (r_{XtY5} = 0.546**) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) (r_{XtY4} = 0.543**) การจัดการเรียนรู้ (Y_1) (r_{XtY1} = 0.494**) การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) (r_{XtY3} = 0.489**) และการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) (r_{XtY6} = 0.402**) ตามลำดับ

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก”

2.6 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน” โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) ดังตาราง 52 – 58

ตาราง 52 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	.596	.356	.354	.211	.047	.295	4.477**	.001
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	.639	.408	.404	.191	.049	.265	3.866**	.001
ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.653	.426	.420	.139	.045	.177	3.087**	.002

a = 2.137 $S.E._{est} = \pm 0.26677$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 52 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.295 รองลงมา คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.265 และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เท่ากับ 0.177 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวม ได้ร้อยละ 42.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.26677

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_t = 2.137 + 0.211X_5 + 0.191X_2 + 0.139X_3$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_t = 0.295Z_5 + 0.265Z_2 + 0.177Z_3$$

ตาราง 53 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	.464	.215	.212	.188	.064	.219	2.939**	.004
ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.507	.257	.252	.193	.061	.204	3.154**	.002
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	.517	.268	.261	.145	.067	.167	2.154*	.032

a = 2.248 $S.E._{est} = \pm 0.36237$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 53 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการ

เรียนรู้ (Y_1) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) และมีจำนวน 1 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.219 รองลงมา คือ ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.204 และทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.167 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_1) ได้ร้อยละ 26.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm$ 0.36237

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_1 = 2.248 + 0.188X_5 + 0.193X_3 + 0.145X_2$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_1 = 0.219Z_5 + 0.204Z_3 + 0.167Z_2$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 54 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	.529	.280	.277	.247	.061	.288	4.033**	.001
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	.559	.312	.308	.177	.064	.204	2.744**	.001
ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.570	.325	.318	.143	.059	.151	2.433*	.016

a = 2.040 $S.E._{est} = \pm 0.34688$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 54 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) และทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และมีจำนวน 1 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.288 รองลงมา คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.204 และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.151 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) ได้ร้อยละ 31.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm$ 0.34688

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_2 = 2.040 + 0.247X_5 + 0.177X_2 + 0.143X_3$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_2 = 0.288Z_5 + 0.204Z_2 + 0.151Z_3$$

ตาราง 55 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	.440	.194	.191	.206	.053	.250	3.880**	.000
ทักษะการสื่อสาร (X_1)	.477	.228	.223	.154	.056	.168	2.725**	.007
ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	.495	.245	.237	.151	.057	.169	2.625**	.009

a = 2.279 $S.E._{est} = \pm 0.34900$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 55 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) ทักษะการสื่อสาร (X_1) และทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.250 รองลงมา คือ ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.169 และทักษะการสื่อสาร (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.168 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y_3) ได้ร้อยละ 23.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.34900

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_3 = 2.279 + 0.206X_2 + 0.154X_1 + 0.151X_4$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_3 = 0.250Z_2 + 0.168Z_1 + 0.169Z_4$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 56 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	.527	.278	.275	.246	.071	.259	3.486**	.001
ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	.560	.313	.309	.228	.067	.242	3.388**	.001
ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	.569	.324	.318	.144	.064	.139	2.239*	.026

a = 1.710 $S.E._{est} = \pm 0.38078$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 56 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) และมีจำนวน 1 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y_2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.259 รองลงมา คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.242 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.1.39 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y_4) ได้ร้อยละ 31.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm$0.38078

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_4 = 1.710 + 0.246X_2 + 0.228X_5 + 0.144X_3$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_4 = 0.259Z_2 + 0.242Z_5 + 0.139Z_3$$

ตาราง 57 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	.537	.289	.287	.278	.061	.315	4.575**	<.001
ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	.574	.330	.325	.262	.060	.300	4.353**	<.001

a = 2.188 $\quad$ $S.E._{est}$ = $\pm$0.35155

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 57 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.315 รองลงมา คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.300 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y_5) ได้ร้อยละ 32.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm$ 0.35155

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_5 = 2.188 + 0.278X_2 + 0.262X_5$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_5 = 0.315Z_2 + 0.300Z_5$$

ตาราง 58 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.	β	t	Sig.
ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	.450	.203	.200	.417	.047	.450	8.917**	.001

a = 2.646 $S.E._{est}$ = $\pm$ 0.40600

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 58 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 1 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.450 ซึ่งตัวแปรด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ (Y_6) ได้ร้อยละ 20.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm$ 0.40600

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_6 = 2.646 + 0.417X_5$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_6 = 0.450Z_5$$

ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังตาราง 59

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 59 สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์ / ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ตัวแปรเกณฑ์/ การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้							สรุป
	การจัดการเรียนรู้ (Y1)	การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Y2)	การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ (Y3)	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ (Y4)	การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ (Y5)	การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง (Y6)	การมีปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือกับเครือข่าย (Y7)	
1. ทักษะการสื่อสาร (X_1)	X	X	✓	X	X	X	X	ไม่ต้องพัฒนา
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	ต้องพัฒนา
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)	✓	✓	X	✓	X	X	✓	ต้องพัฒนา
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (X_4)	X	X	✓	X	X	X	X	ไม่ต้องพัฒนา
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	ต้องพัฒนา

✓ หมายถึง มีอำนาจพยากรณ์

X หมายถึง ไม่มีอำนาจพยากรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 59 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และ 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน”

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยนำทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้ง 3 ด้าน ที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้แก่ 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และ 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) จัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงวุฒิ จำนวน 10 คน ดังนี้

1. สรุปการสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

"...ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีโดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ารับการฝึกอบรมและใช้ทักษะด้านดิจิทัลที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และเสริมโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เพื่อให้สถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยตนเองหรือเข้ารับการฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ สร้างความเข้าใจร่วมกันในสถานศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานทั้งด้านการจัดการเรียนรู้และงานบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน เพื่อก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นสมรรถนะเชิงกลยุทธ์ ที่สนับสนุนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ ผ่านระบบสารสนเทศทางการศึกษา และควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับบุคคลและองค์กร ผ่านการอบรม การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ และการนิเทศแบบโค้ชชิ่ง เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเป็นกลไกในการยกระดับประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการบริหารสถานศึกษา..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรพัฒนาทักษะดิจิทัลให้สามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการใช้ระบบสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การติดตามผล และการสื่อสารภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่องผ่านการอบรม การเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อให้ผู้บริหารและครูสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษา และสื่อสารให้ครู บุคลากร รวมทั้งนักเรียนให้เข้าใจถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาโรงเรียน และต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แม้ไม่ได้เชี่ยวชาญเทคโนโลยีโดยตรง แต่ต้องเข้าใจภาพรวมของระบบสารสนเทศ การใช้แพลตฟอร์มในการบริหารจัดการข้อมูล การสื่อสารออนไลน์ และการนิเทศติดตามงาน..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยรับการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งในด้านการอบรม การนิเทศ และการจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนในยุคดิจิทัล..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมการอบรม สัมมนา และเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดระบบสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการบริหารงานเอกสาร การสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ เพื่อลดภาระงานและเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างจริงจัง โดยสนับสนุนการใช้ระบบออนไลน์ในการบริหารและการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองและใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างหลากหลาย

และจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัย
และตอบสนองผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและสร้างความเข้าใจร่วมกันในโรงเรียน
พร้อมทั้งสนับสนุนการอบรมและพัฒนาตอนเองอย่างต่อเนื่องและให้คำแนะนำ
อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้ในการจัดการเรียนรู้
และการจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 60 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5)

ข้อเสนอแนะ / แนวทางยกระดับ	ผู้ทรงคุณวุฒิ										รวม	ร้อยละ
1. ฝึกอบรมและใช้ทักษะด้านดิจิทัลที่ทันสมัย / พัฒนาบุคลากรผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ / เข้ารับการฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ / พัฒนาบุคคลและองค์กรผ่านการอบรม การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ / ส่งเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่องผ่านการอบรม การเรียนรู้ออนไลน์ / ต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง / รับการพัฒนาด้านการอบรม / ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมการอบรม สัมมนา และเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ / ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง / สนับสนุนการอบรมและพัฒนาตอนเองอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2. ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและติดตามผล / ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร / เน้นการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ ผ่านระบบสารสนเทศทางการศึกษา / ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การติดตามผล / เข้าใจภาพรวมของระบบสารสนเทศ การใช้แพลตฟอร์มในการบริหารจัดการข้อมูล	✓	✓		✓	✓	✓					5	50

ตาราง 60 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ / แนวทางยกระดับ	ผู้ทรงคุณวุฒิ										รวม	ร้อยละ
	นายสุชัชวีร์ สุวรรณรัตน์	นายพงศ์ศักดิ์ ภาคภูมิ	นายสุรเชษฐ์ ชาญชัยกุล	นายวิรัช ธรรมรักษ์	นายวิโรจน์ ตรีญาโณ	นายสุรพล ปรีชาวงศ์	นายสุรเชษฐ์ ทองสุข	นายสุรเชษฐ์ ทองสุข	นายสุรเชษฐ์ ทองสุข	นายสุรเชษฐ์ ทองสุข		
3. เสริมโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล / กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน / ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งด้านการอบรม การนิเทศ และโครงสร้างพื้นฐาน / จัดหาทรัพยากรที่จำเป็น / กำหนดนโยบายที่ชัดเจน		✓				✓	✓		✓	✓	5	50
4. สื่อสารให้ครู บุคลากร และนักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของเทคโนโลยี / สร้างความเข้าใจร่วมกันในสถานศึกษา / ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสารภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ / จัดระบบการสื่อสารและการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล / สร้างความเข้าใจร่วมกันในโรงเรียน			✓		✓	✓		✓		✓	5	50
5. พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นสมรรถนะเชิงกลยุทธ์ / ควรเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างจริงจัง / กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ / พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลง			✓	✓		✓			✓		4	40

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 60 สามารถวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาศักยภาพตนเองและบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการเรียนรู้และการฝึกอบรม

2. ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการติดตามผลการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และการสนับสนุนทรัพยากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมและเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี

2. สรุปการสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล “ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)” ดังตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...มุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง ให้ครูสามารถคิดและทดลองนวัตกรรมการสอนได้อย่างอิสระ โดยเน้นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC ภายในโรงเรียน และเชื่อมโยงกับเครือข่ายโรงเรียนอื่น เพื่อพัฒนานวัตกรรมร่วมกัน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

“...กำหนดนโยบายสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูได้คิดค้น พัฒนา และทดลองนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการบริหาร และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประกวดนวัตกรรมและการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในระดับเครือข่าย รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้การพัฒนานวัตกรรมสามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดผลต่อคุณภาพผู้เรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการคิดริเริ่ม คิดแตกต่างอย่างหลากหลายเพื่อหาวิธีการในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนหรือปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานตามฝ่ายงาน ให้การส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการทดลองใช้วิธีการหรือนวัตกรรมนั้น เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

"...การพัฒนานวัตกรรมควรตั้งอยู่บนฐานของ องค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนวิชาชีพ สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับปัญหาจริงของโรงเรียนและสามารถนำไปใช้ได้จริง สนับสนุนทรัพยากร แรงจูงใจ และการยกย่องเชิดชูผลงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความยั่งยืนของนวัตกรรมในสถานศึกษา..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร และการทำงานร่วมกันผ่าน PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมการใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกและการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อผู้เรียนในยุคปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ได้จริงในห้องเรียน..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน การพัฒนานวัตกรรมควรเริ่มจากปัญหาจริงในโรงเรียน ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการปรับปรุงวิธีการเดิมให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีโอกาสคิด ทดลอง และพัฒนานวัตกรรม พร้อมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เปิดกว้าง และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น PLC และเวทีวิชาการ เพื่อให้นวัตกรรมสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้จริง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่น เปิดกว้าง และส่งเสริมให้ครูมีความกล้าที่จะคิดและทดลองสิ่งใหม่ ๆ โดยเน้นการทำงานเป็นทีม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC เพื่อให้ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน สนับสนุนทรัพยากรและเวลาในการพัฒนา พร้อมทั้งให้กำลังใจและยกย่องครูที่มีผลงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียน..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง ส่งเสริมให้ครูคิดสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...การพัฒนานวัตกรรมควรเริ่มจากการปรับการสอนให้เหมาะกับผู้เรียน โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้คิดและทดลองอย่างอิสระ พร้อมสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้นวัตกรรมเกิดขึ้นและนำไปใช้ได้จริง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 61 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2)

ข้อเสนอแนะ / แนวทางยกระดับ	ผู้ทรงคุณวุฒิ										ความถี่	ร้อยละ
	ภานุพงษ์ คำภูษา	สท้าน วารี	ปาริชาติ ชินโณ	ไชยา ภาวะบุตร	สายันต์ บุญใบ	ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ	นิพนธ์ บรรพสาร	จินตนา หลานเศรษฐา	พลภัทร มหาวงศ์	มะราตรี พันธุ์สีเลา		
1. มุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง / สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม / สร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ / สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม / สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง / สร้างบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่น เปิดกว้าง / สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง ส่งเสริมให้ครูคิดสร้างสรรค์	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓		7	70
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC ภายในโรงเรียนและเชื่อมโยงกับเครือข่ายโรงเรียนอื่น / จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประกวดนวัตกรรม / ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนวิชาชีพ / ทำงานร่วมกันผ่าน PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น PLC และเวทีวิชาการ / การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC	✓	✓		✓	✓		✓	✓			6	60

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 61 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ / แนวทางยกระดับ	ผู้ทรงคุณวุฒิ										ความถี่	ร้อยละ
	ภานุพงษ์ คำภูษา	สำนัก วารี	ปาริชาติ ชินโณ	ไชยา ภาวะบุตร	สายันต์ บุญใบ	ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ	นิพนธ์ บรรพสาร	จินตนา หลานเศรษฐา	พลภัทร มหาวงศ์	มะราตรี พันธุ์สีเลา		
3. เน้นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน / พัฒนานวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับปัญหาจริงของโรงเรียน / นวัตกรรมควรเริ่มจากปัญหาจริงในโรงเรียน / ให้นวัตกรรมสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้จริง / พัฒนานวัตกรรมเกิดขึ้นและนำไปใช้ได้จริง	✓			✓		✓	✓			✓	5	50
4. สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น / สนับสนุนทรัพยากรในการทดลองใช้ / สนับสนุนทรัพยากร แรงจูงใจ และการยกย่องเชิดชูผลงาน/ สนับสนุนทรัพยากรและเวลาในการพัฒนา พร้อมทั้งให้กำลังใจและยกย่องครู / สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น		✓	✓	✓				✓		✓	5	50
5. กำหนดนโยบายสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา / การพัฒนานวัตกรรมควรตั้งอยู่บนฐานขององค์กรแห่งการเรียนรู้ / เน้นการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ / ส่งเสริมและจัดระบบสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา		✓		✓	✓	✓	✓				5	50

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 61 สามารถวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC และเครือข่ายวิชาชีพ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนานวัตกรรมจากปัญหาจริงและการนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนทรัพยากร แรงจูงใจ และการยกย่องผลงานนวัตกรรม

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการเชิงระบบเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมในสถานศึกษา

3. สรุปการสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล “ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)” ดังตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียน และแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

“...ผู้บริหารต้องกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทดิจิทัล พร้อมถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในเพื่อให้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อน แล้วกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ มีระบบการติดตามประเมินผล และการควบคุมเชิงกลยุทธ์ เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์เชิงระบบที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างนโยบายระดับชาติ บริบทของสถานศึกษาและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยอาศัยการวิเคราะห์ SWOT การกำหนดยุทธศาสตร์ และการแปลงวิสัยทัศน์สู่แผนปฏิบัติการที่มีตัวชี้วัดชัดเจน ควรใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และมีระบบติดตามและประเมินผลที่ต่อเนื่อง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี โดยเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและใช้ข้อมูลในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารต้องอาศัยทั้งประสบการณ์เดิมและการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ โดยวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอก และกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เหมาะสม เปิดโอกาสให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาได้อย่างมั่นคง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน วิเคราะห์บริบทโรงเรียน และแปลงวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยมีแผน ตัวชี้วัด และการติดตามประเมินผล พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมั่นคง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มองเห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการทำงาน พร้อมทั้งมีระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สื่อสารให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม และสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกคนทำงานไปในทิศทางเดียวกัน..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

"...ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 62 แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)

ข้อเสนอแนะ / แนวทางยกระดับ	ผู้ทรงคุณวุฒิ										ผลรวม	ร้อยละ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	คนที่ 10		
1. ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียน / ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ / ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ / ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม / ครูและชุมชนมีส่วนร่วม / เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม / ครูผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม / เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2. ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง / มีระบบการติดตาม ประเมินผล และการควบคุมเชิงกลยุทธ์ / ใช้ข้อมูลในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน / มีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงาน / มีตัวชี้วัด และการติดตามประเมินผล / ติดตามและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	9	90

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 62 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ / แนวทางยกระดับ	ผู้ทรงคุณวุฒิ										ผลรวม	ร้อยละ
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5	ผู้ทรงคุณวุฒิ 6	ผู้ทรงคุณวุฒิ 7	ผู้ทรงคุณวุฒิ 8	ผู้ทรงคุณวุฒิ 9	ผู้ทรงคุณวุฒิ 10		
3. กำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล / กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับบริบทดิจิทัล / เชื่อมโยงนโยบายระดับชาติ บริบทสถานศึกษา และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง / วิสัยทัศน์ที่ยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง / เห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี / วิสัยทัศน์ที่ทันสมัย / วิสัยทัศน์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	✓	✓		✓	✓			✓	✓	✓	7	70
4. แปลงวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน / ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ / วางแผนดำเนินงานและปฏิบัติตามกลยุทธ์ / แปลงวิสัยทัศน์สู่แผนปฏิบัติการที่มีตัวชี้วัดชัดเจน / เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ / แปลงวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม	✓	✓	✓	✓	✓		✓				6	60
5. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน / อาศัยการวิเคราะห์ SWOT และการกำหนดยุทธศาสตร์ / วิเคราะห์บริบทโรงเรียนทั้งภายในและภายนอก / วิเคราะห์บริบทโรงเรียน / ปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน			✓	✓		✓	✓	✓			5	50

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 62 สามารถวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดทิศทางการพัฒนาวิสัยทัศน์

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัลที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. ผู้บริหารสถานศึกษาแปลงวิสัยทัศน์สู่แผน ปฏิบัติการและดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์บริบทและการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างเป็นระบบ

สามารถสรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 คือ 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา มีแนวทางการยกระดับดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาศักยภาพตนเองและบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการเรียนรู้และการฝึกอบรม ประยุกต์ใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการติดตามผลการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ กำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ และการสนับสนุนทรัพยากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพพัฒนาระบบการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมและเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม มีแนวทางการยกระดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC และเครือข่ายวิชาชีพ พัฒนานวัตกรรมจากปัญหาจริงและการนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากร แรงจูงใจ และการยกย่องผลงานนวัตกรรม กำหนดนโยบาย

และการบริหารจัดการเชิงระบบเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมในสถานศึกษา และ 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีแนวทางการยกระดับดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดทิศทางการพัฒนาวิสัยทัศน์พัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กำหนดวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัลที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของสังคม แปลงวิสัยทัศน์สู่แผนปฏิบัติการและดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม วิเคราะห์บริบทและการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

2. เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

7. เพื่อหาแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

2. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติงานประจำปี การศึกษา 2568 จำนวน 1,024 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน และครูผู้สอน จำนวน 933 คน จากทั้งหมด 65 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 250 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 65 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากการศึกษาหลักการ กรอบแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 5 ทักษะ

ประกอบด้วย 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 4) ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และ 5) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา และ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ 2) การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 4) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ 5) การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ และ 6) การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

4. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 50 ฉบับ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เท่ากับ 0.922 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เท่ากับ 0.919 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.846

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 315 คน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองทางไปรษณีย์ และแบบออนไลน์ผ่านระบบ Google form โดยแนบลิงก์ (Link) หรือ คิวอาร์โค้ด (QR – Code) จำนวน 315 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยจำแนกตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการวิจัย ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สมมุติฐานข้อที่ 1 และ 2 ในส่วนของการเปรียบเทียบโดยใช้สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples t – test) สมมติฐานข้อที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยการกำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และสมมติฐานข้อที่ 4 การวิเคราะห์อำนาจ พยากรณ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

2. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนา หลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริม การเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และด้านการสร้าง ความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการสื่อสารและด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่ด้านทักษะการคิด สร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน พบว่า

4.1 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและร้ายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ไม่แตกต่างกันกัน

5. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (X_t) กับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ (Y_t) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก ($r_{xty} = 0.626^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ปานกลางกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($r_{xty2} = 0.550^{**}$) การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ($r_{xty5} = 0.546^{**}$) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ($r_{xty4} = 0.543^{**}$) การจัดการเรียนรู้ ($r_{xty1} = 0.494^{**}$) การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ($r_{xty3} = 0.489^{**}$) และการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ($r_{xty6} = 0.402^{**}$)

6. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) ทักษะการคิดสร้างสรรค์

และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.295 รองลงมา คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.265 และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.177 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวม ได้ร้อยละ 42.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm$ 0.26677

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_t = 2.137 + 0.211X_5 + 0.191X_2 + 0.139X_3$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_t = 0.295Z_5 + 0.265Z_2 + 0.177Z_3$$

7. แนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 3 ด้าน คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา (X_5) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (X_2) และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (X_3) สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

7.1 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา มีแนวทางการยกระดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาศักยภาพตนเองและบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านการเรียนรู้และการฝึกอบรม ประยุกต์ใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการติดตามผลการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และการสนับสนุนทรัพยากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมและเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี

7.2 ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม มีแนวทางการยกระดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC และเครือข่ายวิชาชีพ พัฒนานวัตกรรมจากปัญหาจริงและการนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากร แรงจูงใจ และการยกย่องผลงานนวัตกรรม กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการเชิงระบบเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมในสถานศึกษา

7.3 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีแนวทางการยกระดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดทิศทางการพัฒนาวิสัยทัศน์พัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กำหนดวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัลที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของสังคม แปลงวิสัยทัศน์สู่แผนปฏิบัติการและดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม วิเคราะห์บริบทและการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการมุ่งสู่การเป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่และส่งเสริมให้โรงเรียนบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลให้สูงขึ้นเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายของนโยบายชาติและแผนพัฒนาการศึกษา

ในระดับเขตพื้นที่ เพื่อให้สามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองในปัจจุบันทำได้ง่ายและเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา จึงเป็นสิ่งที่สนับสนุนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า ก) ระบุว่า เทคโนโลยีดิจิทัลได้หลอมรวมเข้ากับทุกมิติของชีวิตและการศึกษา ทำให้ผู้บริหารต้องมีสมรรถนะดิจิทัลควบคู่กับทักษะการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลฤดี สวนดี (2565, หน้า 88) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก อีกทั้งผลการวิจัยของ ณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, หน้า 84 – 88) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ วชิรพงษ์ พันธ์เกษร (2566, หน้า 82 – 84) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่เกิดจากการบูรณาการองค์ประกอบหลายด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ การกำหนดยุทธศาสตร์ การบริหารทรัพยากร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล อีกทั้ง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ ภายใต้แนวคิด โรงเรียน

น่าอยู่ คุณครูพากเพียร ผู้เรียนมีความสุข ซึ่งสะท้อนการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ ทั้งด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ คุณภาพครู และผลลัพธ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้น เรียนดี มีคุณธรรม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2569, ออนไลน์) จึงส่งผลให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 นั้น ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ดังที่ สุกัญญา แช่มช้อย (2562, หน้า 14) กล่าวไว้ว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงองค์ประกอบทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาณิศา สัทธศรี, วีรภัทร ภัทรกุล และ อัจฉรา นิยมาภา (2567, หน้า 163) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรรัตน์ จันทร์คำ (2567, หน้า 865) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ Nguyen et al. (2023, pp. 8 – 10) ที่ศึกษาเรื่อง ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์ประกอบของระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อองค์ประกอบของระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลในระดับสูงมาก

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ

การดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และประสบการณ์ในการบริหารงานที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะมีโอกาสในการกำหนดนโยบาย วางแผนเชิงกลยุทธ์ และตัดสินใจในระดับองค์กร ขณะที่ครูผู้สอนมีบทบาทในเชิงปฏิบัติการ จึงส่งผลให้การรับรู้ต่อทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษามักมีโอกาสเข้ารับการพัฒนาศักยภาพด้านภาวะผู้นำดิจิทัล การบริหารเชิงกลยุทธ์ และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารมากกว่าครูผู้สอน จึงส่งผลให้มีมุมมองและการประเมินทักษะดังกล่าวแตกต่างกัน ดังที่ ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์ (2565, หน้า 41) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่เน้นบทบาทของผู้บริหารในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอิศรา หาญรักษ์ (2563, หน้า 277) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งมีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 194) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการสื่อสารและด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่าทักษะดังกล่าวเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งต้องอาศัยการสื่อสารเชิงนโยบาย การกำหนดทิศทางองค์กร และการบริหารความสัมพันธ์ในองค์กร ขณะที่ครูผู้สอนอาจรับรู้ทักษะเหล่านี้จากการปฏิบัติงานจริงในระดับต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา ศรีจำปา และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2566, หน้า 128) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 8

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารในด้านการสื่อสารและภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขณะที่ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า เทคโนโลยีดิจิทัลและการสร้างนวัตกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครูผู้สอน ส่งผลให้เกิดการรับรู้ ประสบการณ์ และการพัฒนาทักษะในด้านดังกล่าวในระดับที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งนโยบายด้านการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาและการส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลในสถานศึกษา ทำให้บุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัลลิยา คุณอุตส่าห์ (2564, หน้า 109) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิตา เพลินจิต (2558, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ภายใต้กรอบนโยบาย มาตรฐาน และแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดเดียวกัน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดกลาง จำเป็นต้องมีทักษะการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัลในระดับใกล้เคียงกัน นอกจากนี้การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันมีความแพร่หลายมากขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและ

แพลตฟอร์มการเรียนรู้ ส่งผลให้โรงเรียนทุกขนาดสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น อีกทั้งการพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาผ่านการอบรม การนิเทศ และการพัฒนาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ผู้บริหารมีโอกาสพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและไม่แตกต่างกัน ดังที่ ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์ (2565, หน้า 41) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่เน้นการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานทุกด้านเพื่อยกระดับประสิทธิภาพขององค์กรทางการศึกษา โดยไม่ขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัลลิยา คุณอุตส่าห์ (2565, หน้า 217) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

4. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า

4.1 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและร้ายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครูผู้สอน ซึ่งมีบทบาทร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จึงส่งผลให้การรับรู้ต่อการพัฒนา

ระบบนิเวศการเรียนรู้มีความใกล้เคียงกัน ในบริบทของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบนิเวศการเรียนรู้ในทุกมิติ ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การใช้เทคโนโลยี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งเป็นลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินงาน ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการศึกษา โดยผู้บริหารและครูต้องทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์, 2565, หน้า 41) สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรัตน์ จรัสรัตนเศวต และสุนทรี วรรณไพเราะ (2568, หน้า 100 – 107) ที่ศึกษาเรื่อง ระบบนิเวศการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของระบบนิเวศการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการดำเนินงานเป็นลักษณะบูรณาการร่วมกันทั้งองค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของชยุต ข่าขันมะลี (2564, หน้า 162 – 196) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ต้องอาศัยการบูรณาการองค์ประกอบหลายด้าน ได้แก่ ผู้เรียน ครู เทคโนโลยี และชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าขนาดของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทรัพยากรทางการศึกษา โครงสร้างพื้นฐาน และศักยภาพในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล งบประมาณ และบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมักมีความพร้อมด้านทรัพยากรไม่เท่ากัน เช่น โรงเรียนขนาดกลางอาจมีงบประมาณและบุคลากรสนับสนุนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้สามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กอาจมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทำให้การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมทุกมิติ สอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แช่มช้อย (2562, หน้า 14) ที่กล่าวว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบองค์รวม ซึ่งต้องอาศัยความพร้อมด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของเอื้อมพร วงษ์สมบูรณ์ และพิทยา แสงสว่าง (2568, หน้า 29) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ของครูผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่พิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความเชื่อมโยงอย่างมากกับขนาดและบริบทพื้นที่ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่พิเศษ จะมีสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง เช่น ความจำเป็นในการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีของครูและการออกแบบเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับทรัพยากรชุมชนที่แตกต่างจากโรงเรียนขนาดอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jackson (2013, p. 6) ที่ศึกษาเรื่อง แนวคิดว่าด้วยระบบนิเวศนวัตกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ระบบนิเวศ (Ecosystem) ขององค์กรขึ้นอยู่กับความพร้อมของทรัพยากร เครือข่าย และโครงสร้างองค์กร ซึ่งองค์กรที่มีขนาดและศักยภาพแตกต่างกันจะมีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งสองด้านเป็นมิติที่ต้องอาศัยศักยภาพเชิงโครงสร้างและเชิงบริหาร ของสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยเฉพาะความพร้อมด้านทรัพยากร เครือข่าย และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในด้านการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ความแตกต่างดังกล่าว อาจเกิดจากระดับความเข้มแข็งของเครือข่ายภายนอก เช่น ชุมชน องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งโรงเรียนที่มีความพร้อมหรือมีความสัมพันธ์กับชุมชนสูงจะสามารถพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ส่งผลให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีความแตกต่างในระดับที่สูงกว่า สะท้อนให้เห็นว่าศักยภาพด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะความสามารถในการวิเคราะห์บริบท วางแผน

และกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะระดับสูงที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร สอดคล้องกับแนวคิดของ Hargreaves และ Fullan (2012, pp. 23 – 25) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยทุนทางวิชาชีพ ซึ่งเกิดจากการทำงานร่วมกันของครู ผู้บริหาร และเครือข่ายทางการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้จะช่วยยกระดับศักยภาพขององค์กร และทำให้เกิดความแตกต่างของผลลัพธ์ระหว่างสถานศึกษาที่มีระดับความร่วมมือแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี และคณะ (2566, หน้า 108 – 110) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบนิเวศการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกันจะมีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน

ขณะที่ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ไม่แตกต่างกันกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์ประกอบดังกล่าวเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องดำเนินการร่วมกันภายใต้นโยบายและมาตรฐานเดียวกันของหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้เกิดการรับรู้ ประสบการณ์ และการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะในบริบทของยุคดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการร่วมกันทั้งองค์กร ไม่ได้ขึ้นอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความสอดคล้องกันและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินอกจากนี้ การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในด้านดังกล่าวยังเป็นระบบพื้นฐานที่ทุกโรงเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อดิจิทัล และการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งถูกกำหนดเป็นนโยบายระดับประเทศจึงส่งผลให้ทุกสถานศึกษามีการดำเนินงานในลักษณะใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Nguyen (2022, pp. 6 – 8) ระบุว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก เช่น การจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี เนื้อหา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยองค์ประกอบเหล่านี้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีบทบาทร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี และคณะ (2566, หน้า 108 – 110) ได้ศึกษาเรื่อง

การศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ การใช้ทรัพยากร และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากเป็นภารกิจหลักที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pinto Llorente et al. (2024, pp. 5 – 7) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาในบริบทการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบพื้นฐานของระบบนิเวศการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องพัฒนาในลักษณะใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ไม่เกิดความแตกต่าง

5. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารที่มีทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ย่อมสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา วางแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนครูบุคคลากร และเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้กับชุมชนและหน่วยงานภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 36 – 37) กล่าวว่า ในการบริหารกิจการใด ๆ ก็ตามไม่ว่าจะเป็นการบริหารการศึกษา การบริหารรัฐกิจ และการบริหาร ธุรกิจต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ตลอดจนได้รับการฝึกอบรมมาพอสมควรจึงจะสามารถบริหารในหน้าที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจสะท้อนว่า แม้ทักษะการบริหารของผู้บริหารจะมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้อย่างชัดเจน แต่การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ยังต้องอาศัยปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น ความพร้อมของครู ทรัพยากร งบประมาณ เทคโนโลยี สภาพแวดล้อมของโรงเรียน หลักสูตร และความร่วมมือจากชุมชน จึงทำให้ความสัมพันธ์ไม่ได้อยู่ในระดับ

สูงมาก แต่ยังเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกที่มีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารมีทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลสูงขึ้น การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ก็มีแนวโน้มสูงขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรินทร์ จันทโร (2563, หน้า 86) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 180 – 183) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียน

6. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา พบว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกหลักที่เชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบนิเวศการเรียนรู้ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีทักษะด้านนี้สามารถนำระบบสารสนเทศฐานข้อมูล แพลตฟอร์มดิจิทัล และเครื่องมือเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การสื่อสาร การติดตามประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และรองรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษา ขณะเดียวกัน ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม เป็นปัจจัยสนับสนุนที่ช่วยต่อยอดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด กล่าวคือ แม้สถานศึกษาจะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยแต่หากขาดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการเรียนรู้หรือการบริหารจัดการเทคโนโลยีดังกล่าวอาจไม่สามารถสร้างคุณค่าให้กับผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งนวัตกรรม และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ทดลองพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ยังเป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยกำหนดทิศทางและความยั่งยืนของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์สามารถมองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เทคโนโลยี และสังคมในอนาคต รวมทั้งกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะช่วยเชื่อมโยงทรัพยากร บุคลากร เทคโนโลยี และเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เกิดความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ ไชยา ภาวะบุตร (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2569) ที่ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมุ่งพัฒนาผู้บริหารให้มีสมรรถนะเชิงกลยุทธ์ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ ควบคู่กับการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมอย่างมีส่วนร่วม อีกทั้งผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์เชิงระบบที่สามารถเชื่อมโยงนโยบาย บริบทของสถานศึกษา และการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และมีระบบติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2013, p. 56) ที่อธิบายว่า ผู้นำการศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องบูรณาการเทคโนโลยี การเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงเข้าด้วยกัน โดยเน้นการขับเคลื่อนองค์กรผ่านนวัตกรรมและการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

กาญจนา นามวงศ์ (2566, หน้า 194) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สามารถพยากรณ์ต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะการบริหารจัดการองค์การทั้งระบบ ทักษะทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี และทักษะการคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564, หน้า 105) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้แก่ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และการสอน 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอดและความคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ และ 5) ทักษะด้านเทคนิคทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาทักษะการบริหารดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเสริมสร้างสมรรถนะด้านดิจิทัลและการทำงานเป็นทีมในระดับเชิงลึก เพื่อให้ผู้บริหารสามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล และสามารถนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 จากการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ และการจัดทำยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม โดยเน้นการออกแบบการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตได้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 จากการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมถึงการเสริมสร้างวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง ยั่งยืน และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม

1.4 จากการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ควรกำหนดนโยบายหรือจัดโครงการยกระดับผู้บริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะทั้ง 3 ด้านดังกล่าวอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศแบบโค้ชชิ่ง (Coaching) เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำความรู้ไปใช้ในการยกระดับสถานศึกษาได้จริงและส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น เพศ วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน

2.2 ควรนำทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

กนกกาญจณ์ น้อยพ่วง. (2567). บทบาทของครูยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. *วารสารพัฒนศิลป์วิชาการ, 8*(2), 52 – 79.

กนกวรรณ มณีโชติ. (2565). การจัดการเรียนรู้เชิงนิเวศสำหรับโรงเรียนแห่งอนาคต. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 12*(2), 45 – 60.

กมลวรรณ ศรีสุวรรณ. (2560). การจัดการทรัพยากรร่วมผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 12*(2), 30 – 45.

กรณัฏฐ์ ตาแปง. (2563). *บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองในสังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.* การศึกษาค้นคว้า กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.* กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์กาเบรียลแห่งประเทศไทย.* ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. ปทุมธานี. มหาวิทยาลัยรังสิต.

กาญจนา นามวงศ์. (2566). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กิตติมา ใจปลื้ม, นิลาวัลณ์ จันทะรังษี, อัมพล เจริญนนท์, เริงวิชญ์ นิลโคตร, และวัยวุฒิ บุญลอย. (2564). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8*(6), 46 – 60.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2557). *หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไกรศร เจียมทอง. (2561). *ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ขนิษฐา แก้วละมุล. (2564). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

ขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์. (2561). *การจัดการนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์.* ขอนแก่น: ขอนแก่น การพิมพ์.

ขวัญหล้า น้อยนวล. (2563). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 6*(7), 176 – 189.

จรูญศักดิ์ โกยรัมย์. (2566). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาราชราชภัฏรำไพพรรณี.

จันทิมา อำมโภช. (2565). *ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมและเทคโนโลยี, 7*(3), 215 – 229.

จิติมา วรรณศรี. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6*(10), 458 – 472.

จินตนา ศรีจำปา และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่21 ที่ส่งผู้ลต่อการบริหาริงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น, 10*(4), 127 – 137.

จุฬา ภู่ทอง. (2562). การออกแบบหลักสูตรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 15*(2), 25 – 40.

ฉัตรชัย ธารพล. (2568). ระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ในการสอนสังคมศึกษา. *วารสารวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยี (Journal of Innovation Research on Education and Technology: JIRET), 3*(1), 34 – 45.

ชยากร ทิพมาศ. (2565). *แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1.* การค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชยุต ข่าขันมะลี. (2564). *รูปแบบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน* วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 12*(1),

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *Active Learning: มโนทัศน์ วิธีการ และเทคนิค.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ชุติมา ปัญญาพินิจนุกูร. (2561). การเสริมสร้างความสุขในการทำงานเพื่อส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 22*(2), 239.

ชุลีกร นวลสมศรี. (2563). สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์กรภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 12*(2), 194 – 206.

ไชยา ภาวะบุตร. (2565). *หลัก ทฤษฎี ปฏิบัติ การบริหารการศึกษา.* คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ซาลีนา กอและ. (2561). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์. (2552). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ (ฉบับปรับปรุงใหม่).* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ณัฐกานต์ แย้มชื่น และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์. (2565). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3*(6), 331 – 346.

ณัฐกฤตา กันทาใจ. (2565). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ณัฐพงศ์ แก้วรากมุข. (2563). *การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

ณัฐพงษ์ ปรีชานนกุง. (2563). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาราชราชภัฏรำไพพรรณี.

ดำเนิน เพียรค้า. (2561). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในตวรรษที่ 21 สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 1. *รายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 8,* สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ทัศณีย์ แซ่ลิ้ม. (2564). ระบบนิเวศการเรียนรู้: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. *วารสารการศึกษาไทย, 14*(1), 55 – 72.

ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์. (2565). แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 4*(2), 41 – 44.

ทิศนา แขมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย เพียงใจ, พรรณีสุวัตถี, ชูชีพ พุทธประเสริฐ, และถนัด บุญชัย. (2567). กระบวนทัศน์การบริหารจัดการระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, 9*(3), 276 – 293.

ธนพร ศรีอนันต์. (2557). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา. (2564). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นฏกร ปั้นพุ่มโพธิ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13*(1), 81 – 86.

นิภา ปัญญาธรรม. (2562). การแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการสอนผ่านเครือข่ายความร่วมมือ. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 14*(1), 25 – 40.

นภาเดช บุญเชิดชู และชัยยุธ มณีรัตน์. (2567). การบริหารแหล่งการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 6*(1), 264 – 275.

นิอัลยา สาอุ และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2564). การพัฒนาการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล: กรอบสู่ SDGs. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 11*(2), 19 – 29.

นิสสรณ์ กัณฑษา, อัจฉรา ศรีพันธ์, อนุชา กอนพ่วง และณัฏฐ์รัตนศิริณิชกุล. (2567). แนวทางการนิเทศการศึกษาโดยใช้ระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 9*(9), 1031 – 1047.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญมา แพ่งศรีสาร. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์, 2*(2), 131 – 141.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2562). ความร่วมมือทางการศึกษาและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโรงเรียน. *วารสารวิชาการครุศาสตร์, 26*(2), 55 – 70.

บุญส่ง กรุงชาลี. (2561). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.* วิทยานิพน์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

บุญใจ ศรีสถิตนรากูร. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการพยาบาล.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.

ปกรณ์ ประจันบาน, ณฐักานต์ ประจันบาน, และญาดา ม่วงแก้ว. (2567). การพัฒนาตัวบ่งชี้ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย: การวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยน. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 24*(2), 163 – 164.

ปทุมรัตน์ สีธูป. (2560). *การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* ดุษฎีนิพนธ์ ค.ด. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ประภาภัทร นิยม. (2559). หลักสูตรฐานสมรรถนะกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาไทย, 12*(2), 40 – 55.

ประยูร เครื่องกัณฑ์. (2563). การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนชุมชนบ้านเจียด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 17*(2), 74 – 88.

ปวีณา หวังใจสุข. (2556). *รูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนระดับประถมศึกษา.* มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ปัทมพร พงษ์เพชร. (2561). *ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ปาณัสม์ ชุมภูยาละ. (2563). แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 10*(1), 137 – 143.

ปาณิศา สัทธศรี, วีรภัทร ภัทรกุล และอัจฉรา นิยมาภา. (2567). แนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมหาจุฬาวิชาการ, 11*(2), 63 – 77.

ปิยะนุช บัวชุม. (2561). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎรธานี.

ปุญญพัฒน์ สิงห์จารย์. (2564). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ผาณิตา เมฆเคลื่อน และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์. (2568). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8*(3), 181 – 183.

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุคดิจิทัล. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 12*(4), 174 – 173.

พรชนิตว์ ลีนาราช. (2560). ทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้. *วารสารห้องสมุด, 61*(2), 76 – 92.

พรทิวา ชนะโยธา. (2564). *การพัฒนาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยใช้เทคนิค think – pair – share ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.* มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พรรัตน์ จันทร์คำ. (2566). การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 5*(4), 885 – 896.

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรตโน. (2558). การบริหารการศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4*(2), 320 – 325.

พระมหาประยูร ธีรวโร. (2565). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. *วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 3*(1), 33 – 40.

พระมหาสายัณห์ เปมสีโล. (2564). *หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management Science)*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก หน้า 16 – 21.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 163 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 – 53.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1 – 26.

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2558). *การบริหารการศึกษาเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรัตน์ จรัสรัตนเศวต, และสุนทรี วรรณไพเราะ. (2568). ระบบนิเวศการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตของผู้เรียน. *วารสารนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย, 1*(3), 97 – 108.

พัชรินทร์ ถาปันแก้ว. (2565). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พิกุล นามฮุง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา, 1(2),* 30 – 43.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พิชต์ยาภรณ์ มียศสวัสดิ์. (2564). *แนวทางพัฒนามนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พิชยา พานธงรักษ์. (2564). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

พิทักษ์ กันทา และณัฐิยา ตันตรานนท์. (2567). การศึกษาและพัฒนาสมรรถนะครูด้านดิจิทัล: กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลปิงโค้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 24*(2), 120 – 173.

พิมพ์ทอง พัฒนาประพันธ์, & สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2566). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิจัยและพัฒนา, 18*(4), 943 – 954.

พิมพ์วิมล วงษ์ขันธ์. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิชญทรรศน์. 16*(2), 43 – 55.

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสาร มจร. การพัฒนาสังคม, 2*(1), 154 – 163.

พิราวดี สินธุศิริ. (2553). *การบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภออ่าวลึก เขตพื้นที่การศึกษากระบี่.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

ไพฑูรย์ ศรีฟ้า. (2555). *การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยครู.

ภคพร เลิกนอก. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา, 11*(1), 33 – 47.

ภัทราพร เยาวรัตน์. (2565). *การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1.* การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร. (2567). รูปแบบการบริหารจัดการระบบนิเวศการเรียนรู้สู่การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องเพื่อความยั่งยืนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7*(5), 3039 – 3040.

มนัญชยา พัฒนประดิษฐ์. (2565). *ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถาบศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มลฤดี เพ็งสง่า และมัทนา วังถนอมศักดิ์.(2565). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ, 24*(2), 162 – 173.

มลฤดี สวนดี. (2565). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

มัลลิยา คุณอุตส่าห์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 11*(41), 217 – 225.

โยธิน นิลคช. (2561). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ "GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018", 1*(1), 411 – 422.

รัตนะ บัวสนธ์. (2558). *การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรเชิงระบบ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รุ่งรัตน์ พลชัย. (2563). ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 1*(3), 53 – 62.

โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ลลิตา สมใจ. (2565). ยุคดิจิทัลกับการจัดการศึกษา. *วารสารนวัตกรรมและการเรียนรู้, 9(1),* 15 – 25.

วงศ์ธวัช อุดมกัน. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานสำหรับผู้นำสภานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วชิรพงษ์ พันธ์เกษร. (2566). *แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วสันต์ จิตตะการ. (2563). เครือข่ายการเรียนรู้กับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา. *วารสารการศึกษาไทย, 14*(2), 50 – 65.

วัชรินทร จันทโร. (2563). ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6*(2), 86.

วันดี พันธุ์โท, จรินทร อุ่มไกร และไกยสิทธิ์ อภิระติง. การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการเรียนการสอนแบบผสมผสานร่วมกับระบบนิเวศการเรียนรู้. *วิจัยสร้าง Innovation and Technology เพื่อรองรับสังคมไทยสู่ยุค Digital World. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*

วารุณี สุทธิดารา. (2566). การจัดการศึกษาเชิงดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาส. *วารสารครุศาสตร์, 15*(2), 89 – 104.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.

_____. (2559). *ขอบฟ้าใหม่ในการจัดการความรู้.* กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. (อ้างถึงใน กิตติมา ใจปลื้ม และคณะ, 2564, หน้า 49)

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2562). *การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม.* https://shorturl.asia/srMU0.

วุฒิชัย ไกรวิเศษ, พงษ์ลิขิต เพชรผล, & สุกัญญา แช่มช้อย. (2567). ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดนวัตกรพลิกผัน. *วารสาร Roi Kaensarn Academi*, *9*(2), 63 – 64.

ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี. (2566). การศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. *วารสาร EDU คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 6*(1), 102 – 113.

ศศิวิมล ม่วงกล่ำ. (2562). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารศึกษาศาสตร์, 10*(1), 15 – 28.

ศิริพร แก้วบุญมา. (2561). เครือข่ายความร่วมมือ: ปัจจัยความยั่งยืนทางการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์, 24*(3), 38 – 55.

เศรษฐวัฒน์ โสภณกุล, และคณะ. (2566). การศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก จังหวัดปทุมธานี. *วารสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 6*(1), 102 – 113.

สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 16*(1), 353 – 360.

สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.

สมคิด บางโม. (2558). *การจัดการองค์การสมัยใหม่.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2551). *การบริหารเชิงกลยุทธ์.* (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

สมพงษ์ จิตระดับ. (2562). การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาและการพัฒนา, 14*(1), 45 – 60.

_____. (2562). หลักสูตรกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และความเสมอภาคทางการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์, 23*(2), 40 – 60.

สัตตบุษย์ โพธิรุท. (2564). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุวรรณี ไวท์, สุวัฒสัน รักขันโท, และสิริวัฒน์ ศรีเครือดง. (2564). มนุษย์กับความเป็นพลเมืองดิจิทัล Human: Digital Citizenship. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 7*(2), 338 – 335.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. BIG DATA. https://www.bigdata.sakonarea1.go.th/.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2560). *รายงานยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2541). *สถานภาพและบทบาทของเครือข่ายการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

_____. (2565). *รายงานการศึกษารูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ศักยภาพของคนไทย 4.0.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

_____. (2567). *การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2546). *เอกสารสาระหลักการและแนวคิดประกอบการดำเนินงาน กศน.: คัมภีร์ กศน.* กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรดดิ้ง.

สิโรดม มณีแฮด และปณิตา วรรณพิรุณ. (2562). ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลด้วยปัญญาประดิษฐ์สำหรับการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด. *Journal of Education Naresuan University, 21*(2), 359 – 373. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/ article/view/159123

สุกัญญา แช่มช้อย. (2560). *การศึกษาในโลกยุคดิจิทัล.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2562). ยุคดิจิทัลกับการจัดการศึกษา. *วารสารการศึกษาและการพัฒนา, 11*(1), 14 – 25.

สุจิตรา ภักดีสงคราม. (2551). แหล่งการเรียนรู้: เครื่องมือพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสำหรับครูสังคมศึกษา. *วารสารรามคำแหง, 25*(3), 143 – 150.

สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์. (2561). *เทคโนโลยีกับการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สุชาดา วงศ์สว่าง. (2564). ความร่วมมือโรงเรียนชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. *วารสารวิชาการศึกษาท้องถิ่น, 6*(1), 15 – 30.

สุดารัตน์ ศรีมา. (2565). *นวัตกรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุนันทนา กุศลประเสริฐ. (2565). *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุปรีดา โกษาแสง, กฤษดา ผ่องพิทยา และสมชาย เทพแสง. (2565). เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุค Digital Transformation Digital Technology for School Management in the Digital Transformation Era. *วารสารบริหารการศึกษา มศว. 19*(37), 242 – 249.

สุพัตรา ผลประสาท. (2566). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2561). *ลักษณะของครูดี*. Educ105. https://educ105.wordpress.com/บทความ-ลักษณะครูที่ดี/

สุรัตน์ แท่นประเสริฐกุล, ทวีศิลป์ กุลนภาดและ สมบูรณ์ บูรศิริรักษ์. (2565). ระบบนิเวศนวัตกรรมในโรงเรียนที่มุ่งพัฒนานักเรียนนวัตกร. *วารสารรัชต์ภาคย์, 16*(46), 147 – 161.

สุวัฒนา สุวรรณเขต. (2560). การพัฒนาหลักสูตรบนฐานข้อมูลวิจัย. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 10(2),* 1 – 20.

สุวิทย์ มูลคำ. (2561). การออกแบบหลักสูตรเพื่ออนาคต. *วารสารศึกษาศาสตร์, 18*(1), 50 – 70.

เสาวลักษณ์ พันธบุตร. (2560). การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในสังคมดิจิทัล. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 5*(2), 15 – 22.

เสาวลักษณ์ พันธบุตร. (2560). อยู่อย่างคนร่วมสมัยในยุคดิจิทัล. *วารสารนวัตกรรมสื่อสารสังคม, 5*(2), 163 – 176.

โสภนา สุดสมบูรณ์. (2566). การจัดการเรียนรู้กับความสมดุลของการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้และวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน. *วารสารสถาบันวิจัยพิมลธรรม, 10*(3), 312 – 313.

องค์อร ประจันเขตต์. (2557). องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา: ทางเลือกใหม่ของการบริหารการศึกษา. *วารสารพยาบาลทหารบก, 15*(1), 45 – 51.

อดุลย์ วรรณะปะกะ. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อโนชา กอนพ่วง, อัจฉรา ศรีพันธ์, นิสสรณ์ กัณฑษา, & ณัฏฐ์รัตนศิริณิชกุล. (2567). ระบบนิเวศและนวัตกรรมการเรียนรู้. *วารสารวิจัยเพื่อการศึกษา, 19*(2), 133 – 149.

อริศษรา อุมสิน. (2560). *การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณ.

อัจฉรา จุ้ยเจริญ. (2562). *Learning Ecosystem.* กรุงเทพมหานคร: บริษัท แอคคอม แอนด์ อิมเมจ อินเตอร์เนชั่นแนล.

อานนท์ ปานะจำนงค์, วรรณวิศา สืบนุสรณ์ คล้ายจำแลง, & พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2566). แนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการตามแนวคิดทักษะของนักเรียนในสังคม 5.0. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 38*(2), 11 – 12.

อาภรณ์ แก้วประเสริฐ. (2563). ความยืดหยุ่นของหลักสูตรกับการบูรณาการเทคโนโลยีการศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 5*(1), 40 – 55.

อารีย์ วรรณวงศ์. (2558). เครือข่ายการเรียนรู้กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์, 36*(1), 20 – 35.

อิศรา หาญรักษ์. (2563). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อุไรวรรณ แย้มแสงสังข์. (2555). *การจัดการองค์ความรู้เบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: ไอกรุ๊ป เพรส.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2565). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. (School Management in Digital Era) โครงการสานพลังประชารัฐ. https://www.trueplookpanya.com/education/content/52232.

เอื้อมพร วงษ์สมบูรณ์, และพิทยา แสงสว่าง. (2568). แนวทางการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ของครูผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่พิเศษ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 36*(3), 29 – 42.

Bank, A. (2017). *Leadership in the digital age.* http://farrukhiqbal.iba.edu.pk/pdfs/BankAlfalahLeadershipintheDigitalAge.pdf.

Benita, F., Virupaksha, D., Wilhelm, E. J., & Tunçer, B. (2021). A smart learning ecosystem design for delivering Data – driven Thinking in STEM education. *Smart Learning Environments, 8*(1), 1 – 20.

Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design.* Cambridge, MA: Harvard University Press.

Castells, M. (2010). *The rise of the network society* (2nd ed.). Oxford: Wiley – Blackwell.

CATLR. (2022). *What is active learning?* Center for Advancing Teaching and Learning Through Research, Northeastern University.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Dalto, J. (2019). *Conditions of learning ecosystem suitable for the Thai context* Bangkok: Bureau of Educational Standards and Learning Development, Education Council.

Eudy, R. (2018). *What is a learning ecosystem? And how does it support corporate strategy*. Routledge.

Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco, CA: Jossey – Bass. Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. New York, NY: Teachers College Press.

Ghanem, B. O., & Awwad, F. M. A. (2019). The degree of principals' practice of leadership skills from the perspective of UNRWA school teachers. *International Education Studies*, *12*(7), 106 – 118.

Goleman, D., Boyatzis, R., & McKee, A. (2013). *Primal Leadership: Unleashing the Power of Emotional Intelligence*. Harvard Business Press.

Griffin, R. W. (2013). *Management Principles and Practices*. Canada: Erin Joyner.

Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. Teachers College Press.

Hoyle, John R., English, Fenwick W., Steffy, Betty E. (2005). *Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers.* United States of America.

Jafarzadeh, S. (2014). Kinematics of magnetic bright features in the solar photosphere. *The Astrophysical Journal Supplement Series, 229*(1), 8.

Jackson, D. J. (2013). *What is an innovation ecosystem?* National Science Foundation.

Jackson, N. & Barnet, R. (Eds.). (2020). *Ecologies for Learning and Practice: Emerging Ideas, Sightings, and Possibilities*. Routledge.

Johnson, M., Adams Becker, S., Estrada, V., & Freeman, A. (2014). *The NMC Horizon Report: 2014 Higher Education Edition*. Austin, TX: The New Media Consortium.

Katz,R.L. (2005). Skills of an effective administrator. Harvard Business Review.

Kerdlarp, P., & Chaturongkakul, P. (2015). Communication strategies used by street vendors in conversing with foreign tourists on Panyi Islands, Phagnga. *Journal of International Graduate Conference Procedding by LITU, 4*(1), 219 – 232.

Kondratova, I., Molyneaux, H., & Fournier, H. (2017). *Design considerations for competency functionality within a learning ecosystem*. In P. Zaphiris & A. Ioannou (Eds.), *Learning and Collaboration Technologies: Novel Learning Ecosystems 4th International Conference LCT 2017, Vancouver, July 9 – 14, 2017 (Lecture Notes in Computer Science, Vol. 10295, pp. 124 – 136).* Cham, Switzerland: Springer.

Marafino, B. (2015). Efficient and sparse feature selection for biomedical text classification via the elastic net: Application to ICU risk stratification from nursing notes. *Journal of biomedical informatics,* 54, 114 – 120.

Mohammed, M. O. B., Mohammed, A. O., & Etoh, L. C. (2020). Principals' administrative skills: A predictor of students' academic performance in Lagos State, Nigeria. *Journal of Research in Educational and Business Studies, 5*(1), 186 – 203.

Nguyen, L. T., Kanjug, I., Lowatcharin, G., Manakul, T., Poonpon, K., Sarakorn, W., Somabut, A., Srisawasdi, N., Traiyarach, S., & Tuamsuk, K. (2023). Digital learning ecosystem for classroom teaching in Thailand high schools. *SAGE Open, 13*(1), Article 21582440231158303. https://doi.org/10.1177/21582440231158303.

Prosci. (2024). *Kotter's Change Management Theory: Explanation and applications*. https://www.prosci.com/blog/kotters-change-management-theory.

Rose Benedicts (2018). *Learning ecosystems: What are they, and what can they do for you?* Training Industry. Retrieved from https://trainingindustry.com/articles/strategy.

Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New York, NY: Doubleday.

Sheninger, E. (2014). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times*. California: United States of America.

Swansburg, Russell C. (1996). Management and Leadership for Nurse Managers. 2"ded. Boston: Jones and Bartlett Publishers.

Tanaka, K. (2025). Learning ecosystem theory and inquiry: Toward a new paradigm for 21st century educational transformation.

Tourish, Dennis, and Robson, Paul. (2003). Critical Upward Feedback in Organization. Processes, Problems and Implications for communication management. *Journal of Management*, *8*(1), 150.

Tracey Wilen, (2018). Digital Disruption: The Future of Work, Skills, Leadership, Education and Careers in a Digital World, New York: Peter Lang Inc.

UNESCO. (2016). *Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the implementation of Sustainable Development Goal 4*. Paris: UNESCO. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656.

Weigel, V. B. (2012). *Deep learning for a digital age: Technology's untapped potential to enrich higher education*. Jossey–Bass.

Weise, M. R. (2020). *Long Life Learning: Preparing for Jobs That Don't Even Exist Yet.* Hoboken, NJ: Wiley.

Weiss, S. D. & Legand, P. C. (2015). *Innovative intelligence*. Ontario: John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.สท้าน วารี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. นางมะราตรี พันธุ์สีเลา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเพื่อหาแนวทางการยกระดับ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเพื่อหาแนวทางการยกระดับ เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.สท้าน วารี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
6. ดร.ภานุพงษ์ คำภูษา	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. นางจินตนา หลานเศรษฐา	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

8. นางมะราตรี พันธุ์สีเลา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
9. นายพลภัทร มหาวงศ์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
10. นางปาริชาติ ชินโณ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพนวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพโหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สท้าน วารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ”** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา บัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางมะราตรี พันธุ์สีเลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.สท้าน วารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ภานุพงษ์ คำภูษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางจินตนา หลานเศรษฐา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางมะราตรี พันธุ์สีเลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายพลภัทร มหาวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางปาริชาติ ชินโณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๓๐๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ "** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๑๕๘ ๑๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใดทั้งสิ้น และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่าน

นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

1.2 ขนาดของโรงเรียน

☐ โรงเรียนขนาดเล็ก

☐ โรงเรียนขนาดกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือเพียงระดับเดียว ตามสภาพความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ **มากที่สุด**

4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ **มาก**

3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ **ปานกลาง**

2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ **น้อย**

1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ตัวอย่าง

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น				
1. ทักษะการสื่อสาร		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น				
1. ทักษะการสื่อสาร		5	4	3	2	1
1	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ					
2	ผู้บริหารสามารถใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูล และเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสาร					
3	ผู้บริหารสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม					
4	ผู้บริหารสามารถเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารสองทาง และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานภายในองค์กร					
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม		5	4	3	2	1
5	ผู้บริหารสามารถริเริ่มและพัฒนาแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารสามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับการบริหารและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม					
7	ผู้บริหารสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน					
8	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและพัฒนาสถานศึกษาให้ปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น				
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองการณ์ไกลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เทคโนโลยีและการศึกษา					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล					
11	ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ					
12	ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือ ลดแรงต้านและสร้างการยอมรับของบุคลากรในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายร่วมอย่างยั่งยืน					
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม		5	4	3	2	1
13	ผู้บริหารสามารถประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร					
14	ผู้บริหารสามารถสื่อสาร รับฟังความคิดเห็น และให้เกียรติความแตกต่างของบุคคลในการทำงานร่วมกัน					
15	ผู้บริหารสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม					
16	ผู้บริหารสามารถผสานศักยภาพของสมาชิกเพื่อเพิ่มคุณภาพการทำงาน และบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น				
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา		5	4	3	2	1
17	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผนการวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา					
18	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารประสานงานและกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ					
19	ผู้บริหารสามารถจัดการข้อมูลสารสนเทศและงานธุรการของสถานศึกษาด้วยระบบดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ					
20	ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างนวัตกรรมและยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารสถานศึกษา					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือเพียงระดับเดียว ตามสภาพความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ อยู่ในระดับ **มากที่สุด**

4 หมายถึง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ อยู่ในระดับ **มาก**

3 หมายถึง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ อยู่ในระดับ **ปานกลาง**

2 หมายถึง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ อยู่ในระดับ **น้อย**

1 หมายถึง การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ อยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ตัวอย่าง

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
1. การจัดการเรียนรู้		5	4	3	2	1
0	ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผลให้สอดคล้องกัน อยู่ในระดับ มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
1. การจัดการเรียนรู้		5	4	3	2	1
1	ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน					
2	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม					
3	ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม					
4	ครูมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้		5	4	3	2	1
5	โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างชัดเจน					
6	โรงเรียนมีการวางแผนและบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน					
7	โรงเรียนมีการบูรณาการการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบายของสถานศึกษา					
8	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
9	โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้		5	4	3	2	1
10	โรงเรียนมีการวางแผนและจัดระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา					
11	โรงเรียนมีการจัดการและใช้ทรัพยากรทางกายภาพ สังคมวัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
12	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เหมาะสมกับวัย ความต้องการ และความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การมีส่วนร่วม และการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
13	โรงเรียนนำนโยบายและหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน					
4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้		5	4	3	2	1
14	โรงเรียนมีการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
15	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน					
16	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่น					
17	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกันของผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต					
18	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงผู้เรียน ครู โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม					
5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่		5	4	3	2	1
19	โรงเรียนมีการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรโดยเชื่อมโยงเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ					
20	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร					
21	ครูผู้สอนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง					
22	ครูผู้สอนบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้					
23	โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้		5	4	3	2	1
24	โรงเรียนมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ					
25	โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง					
26	โรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกันอย่างเหมาะสม ทำให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการสนับสนุนทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม					
27	โรงเรียนนำความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ง

คุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 63 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	**สถานภาพการดำรงตำแหน่ง** ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	**ขนาดของโรงเรียน** ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก ☐ โรงเรียนขนาดกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 63 พบว่า การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ มีความสอดคล้องทั้งหมด 2 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 64 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 ทักษะการสื่อสาร									
นิยามศัพท์	ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและน่าเชื่อถือ โดยใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองและเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับบริบทและผู้รับสาร รวมทั้งสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความสามารถในการเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็นและสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร								
1	ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและน่าเชื่อถือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสามารถใช้ภาษา เหตุผล และวิจารณญาณในการคัดกรองข้อมูล และเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสามารถสื่อสารผ่านการพูด การเขียน การนำเสนอ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
4	ผู้บริหารสามารถเจรจา โน้มน้าว รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารสองทาง และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานภายในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม									
นิยามศัพท์	ความสามารถของผู้บริหารในการริเริ่ม พัฒนา และประยุกต์แนวคิดใหม่ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ มุ่งแก้ปัญหา ยกระดับคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม และพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล								
5	ผู้บริหารสามารถริเริ่มและพัฒนาแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับการบริหารและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
8	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและพัฒนาสถานศึกษาให้ปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 3 ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง									
นิยามศัพท์	ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองการณ์ไกล วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนดภาพอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจน พร้อมแปลงวิสัยทัศน์สู่ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่สอดรับกับบริบทสังคม เทคโนโลยี และการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้องค์กรปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน								
9	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองการณ์ไกลและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เทคโนโลยี และการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่แผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
12	ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือ ลดแรงต้าน และสร้างการยอมรับของบุคลากรในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายร่วมอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 4 ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม									
นิยามศัพท์	ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการประสานงานและร่วมมือกันปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และเป้าหมายขององค์กร โดยแสดงพฤติกรรมการให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น เข้าใจความแตกต่างของบุคคลมีความยืดหยุ่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อนำศักยภาพของสมาชิกมาผสานกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง เพิ่มคุณภาพการทำงาน และก่อให้เกิดความสามัคคี ความไว้วางใจ ความพึงพอใจในการทำงาน และบรรยากาศที่เอื้อต่อการประสานงาน การแก้ปัญหา และการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืนทั้งในบริบทปกติและยุคดิจิทัล								
13	ผู้บริหารสามารถประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสามารถสื่อสาร รับฟังความคิดเห็น และให้เกียรติความแตกต่างของบุคคลในการทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
16	ผู้บริหารสามารถผสานศักยภาพของสมาชิกเพื่อเพิ่มคุณภาพ การทำงาน และบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา									
นิยามศัพท์	ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผน การจัดการข้อมูล การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล รวมถึงการบริหารงานวิชาการและงานธุรการอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหาร สร้างนวัตกรรมการทำงาน และเสริมศักยภาพองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล								
17	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผน การวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร ประสานงาน และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสามารถจัดการข้อมูลสารสนเทศและงานธุรการของสถานศึกษาด้วยระบบดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
20	ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างนวัตกรรมและยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 64 ตอนที่ 2 พบว่า การหาค่า (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้อง แบบสอบถาม เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีความสอดคล้อง ทั้งหมด 20 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 65 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้									
นิยามศัพท์	ระบวนการออกแบบและดำเนินการสอนของผู้สอนอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน ผู้สอนเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน รวมทั้งจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนมีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง								
1	ครูมีการออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผลให้สอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ครูมีการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
5	ครูมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้									
นิยามศัพท์	กระบวนการกำหนดทิศทาง วางแผน และบริหารงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยบูรณาการการเรียนรู้จากงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบาย พร้อมจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีระบบติดตามประเมินผลบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง								
6	โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการวางแผนและบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการบูรณาการการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเข้ากับยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร และนโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
10	โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้									
นิยามศัพท์	กระบวนการวางแผนจัดระบบดำเนินงานและประเมินผลการจัดการทรัพยากรทางกายภาพ ทางสังคมวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งความต้องการและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยมุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมแรงจูงใจการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน								
11	โรงเรียนมีการวางแผนและจัดระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	โรงเรียนมีการจัดการและใช้ทรัพยากรทางกายภาพ สังคมวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยเหมาะสมกับวัย ความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
14	โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	โรงเรียนนำนโยบายและหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และยกระดับคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้									
นิยามศัพท์	การบูรณาการสื่อ ดิจิทัล เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เสริมปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและสอดคล้องกับยุคดิจิทัล พร้อมทั้งสนับสนุนพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเทคโนโลยีทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้เรียน ครูโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนให้เป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม								
16	โรงเรียนมีการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
17	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างยืดหยุ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การทำงานร่วมกันของผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชื่อมโยงผู้เรียน ครู โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนให้เกิดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเท่าเทียม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ด้านที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่

นิยามศัพท์	กระบวนการออกแบบ ปรับปรุง และจัดโครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการวิเคราะห์ความต้องการผู้เรียนและสังคม การกำหนดเป้าหมาย เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และวิธีประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและตอบสนองต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเรียนรู้เชิงปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสอดคล้องกับโลกยุคดิจิทัลและสังคมฐานความรู้

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
21	โรงเรียนมีการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรโดยเชื่อมโยงเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	ครูผู้สอนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	ครูผู้สอนบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 6 การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้									
นิยามศัพท์	กระบวนการเชื่อมโยงและทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน เพิ่มความต่อเนื่องในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาในทุกบริบทสามารถ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนและองค์ความรู้ ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และนำไปสู่ความยั่งยืนทางการศึกษา								
26	โรงเรียนมีการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	โรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกันภายในเครือข่ายอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	เครือข่ายมีการสนับสนุนโรงเรียนในทุกบริบทให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการสนับสนุนทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
30	โรงเรียนนำความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 65 ตอนที่ 3 พบว่า การหาค่า (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้อง แบบสอบถาม เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ มีความสอดคล้อง ทั้งหมด 30 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 แสดงว่าข้อคำถามใช้ได้ทุกข้อผู้วิจัยนำไปสู่การสร้างแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 66 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
1. ทักษะการสื่อสาร	1	0.802	ใช้ได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802	2	0.766	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.790	3	0.650	ใช้ได้
	4	0.246	ใช้ได้
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	5	0.429	ใช้ได้
	6	0.616	ใช้ได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.413 – 0.616	7	0.413	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.702	8	0.570	ใช้ได้
3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	9	0.404	ใช้ได้
	10	0.467	ใช้ได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.252 – 0.467	11	0.252	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.590	12	0.467	ใช้ได้
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม	13	0.747	ใช้ได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.412 – 0.767	14	0.676	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.809	15	0.767	ใช้ได้
	16	0.412	ใช้ได้
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา	17	0.282	ใช้ได้
	18	0.382	ใช้ได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.282 – 0.502	19	0.502	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.592	20	0.349	ใช้ได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เท่ากับ 0.922			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 66 พบว่าแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.922 เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.246 – 0.802 ค่าความเชื่อมั่นท่ากับ 0.790

2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.413 – 0.616 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.702

3. ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.252 – 0.467 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.590

4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.412 – 0.767 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.809

5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.282 – 0.502 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.592

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 67 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	**ข้อที่**	**ค่าอำนาจจำแนก**	**หมายเหตุ**
1. การจัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.216 – 0.846 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.794	1	0.846	ใช้ได้
	2	0.412	ใช้ได้
	3	0.707	ใช้ได้
	4	0.216	ตัดออก
	5	0.710	ใช้ได้
2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.277 – 0.609 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.707	6	0.582	ใช้ได้
	7	0.277	ใช้ได้
	8	0.609	ใช้ได้
	9	0.404	ใช้ได้
	10	0.533	ใช้ได้
3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.199 – 0.571 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.620	11	0.571	ใช้ได้
	12	0.474	ใช้ได้
	13	0.307	ใช้ได้
	14	0.199	ตัดออก
	15	0.415	ใช้ได้
4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.694 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.652	16	0.396	ใช้ได้
	17	0.694	ใช้ได้
	18	0.238	ใช้ได้
	19	0.653	ใช้ได้
	20	0.241	ใช้ได้
5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.419 – 0.707 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.754	21	0.419	ใช้ได้
	22	0.445	ใช้ได้
	23	0.707	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 67 (ต่อ)

การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
	24	0.656	ใช้ได้
	25	0.456	ใช้ได้
6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.174 – 0.652 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.619	26	0.652	ใช้ได้
	27	0.509	ใช้ได้
	28	0.174	ตัดออก
	29	0.313	ใช้ได้
	30	0.377	ใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.846 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ เท่ากับ 0.919

จากตาราง 67 พบว่าแบบสอบถามการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.846 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.919 เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.216 – 0.846 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.794

2. การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.277 – 0.609 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.707

3. การบริหารทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.199 – 0.571 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.620

4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238 – 0.694 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.652

5. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.419 – 0.707 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.754

6. การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.174 – 0.652 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.619

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
x1	315	4.5349	.43710
x2	315	4.3849	.48510
x3	315	4.5278	.44595
x4	315	4.6127	.44748
x5	315	4.5563	.48934
xt	315	4.5233	.38125
Valid N (listwise)	315		

ระดับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
y1	315	4.6151	.42142
y2	315	4.5860	.42026
y3	315	4.5754	.39963
y4	315	4.4813	.46096
y5	315	4.6038	.42798
y6	315	4.5484	.45393
yt	315	4.5671	.35037
Valid N (listwise)	315		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน **จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง**

T-Test

Group Statistics

	สถานภาพ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
x1	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6538	.42087	.05220
	ครูผู้สอน	250	4.5040	.43675	.02762
x2	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.4577	.47510	.05893
	ครูผู้สอน	250	4.3660	.48682	.03079
x3	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6269	.44442	.05512
	ครูผู้สอน	250	4.5020	.44360	.02806
x4	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.7615	.38128	.04729
	ครูผู้สอน	250	4.5740	.45591	.02883
x5	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6385	.45721	.05671
	ครูผู้สอน	250	4.5350	.49599	.03137
xt	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6277	.34142	.04235
	ครูผู้สอน	250	4.4962	.38698	.02447

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
x1	Equal variances assumed	.024	.876	2.482	313	.014	.14985	.06036	.03108	.26861
	Equal variances not assumed			2.537	102.784	.013	.14985	.05906	.03271	.26698
x2	Equal variances assumed	1.398	.238	1.359	313	.175	.09169	.06745	-.04102	.22440
	Equal variances not assumed			1.379	101.762	.171	.09169	.06649	-.04019	.22357
x3	Equal variances assumed	.159	.690	2.022	313	.044	.12492	.06179	.00336	.24649
	Equal variances not assumed			2.020	99.733	.046	.12492	.06185	.00221	.24764
x4	Equal variances assumed	5.658	.018	3.050	313	.002	.18754	.06149	.06654	.30853
	Equal variances not assumed			3.386	116.298	.001	.18754	.05539	.07784	.29724
x5	Equal variances assumed	2.036	.155	1.522	313	.129	.10346	.06799	-.03031	.23723
	Equal variances not assumed			1.596	106.592	.113	.10346	.06481	-.02502	.23194
xt	Equal variances assumed	3.551	.060	2.498	313	.013	.13149	.05264	.02791	.23507
	Equal variances not assumed			2.688	110.721	.008	.13149	.04891	.03457	.22842

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

จำแนกตามขนาดโรงเรียน

T-Test

Group Statistics

	ขนาดโรงเรียน	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
x1	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.5500	.40311	.10408
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5342	.43934	.02537
x2	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.2000	.43507	.11233
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.3942	.48627	.02808
x3	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.3667	.44186	.11409
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5358	.44535	.02571
x4	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.5833	.33630	.08683
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.6142	.45270	.02614
x5	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.4000	.47996	.12392
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5642	.48927	.02825
xt	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.4200	.31555	.08147
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5285	.38395	.02217

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
x1	Equal variances assumed	.123	.726	.137	313	.891	.01583	.11583	-.21206	.24373
	Equal variances not assumed			.148	15.710	.884	.01583	.10713	-.21161	.24328
x2	Equal variances assumed	.318	.573	-1.516	313	.131	-.19417	.12808	-.44617	.05784
	Equal variances not assumed			-1.677	15.801	.113	-.19417	.11579	-.43988	.05155
x3	Equal variances assumed	.037	.847	-1.436	313	.152	-.16917	.11779	-.40092	.06259
	Equal variances not assumed			-1.447	15.456	.168	-.16917	.11695	-.41780	.07946
x4	Equal variances assumed	2.878	.091	-.260	313	.795	-.03083	.11857	-.26412	.20246
	Equal variances not assumed			-.340	16.645	.738	-.03083	.09068	-.22246	.16080
x5	Equal variances assumed	.773	.380	-1.269	313	.205	-.16417	.12934	-.41865	.09032
	Equal variances not assumed			-1.292	15.491	.215	-.16417	.12710	-.43433	.10600
xt	Equal variances assumed	1.285	.258	-1.076	313	.283	-.10850	.10084	-.30692	.08992
	Equal variances not assumed			-1.285	16.145	.217	-.10850	.08444	-.28737	.07037

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

T – Test

Group Statistics

	สถานภาพ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
y1	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6500	.40697	.05048
	ครูผู้สอน	250	4.6060	.42543	.02691
y2	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6338	.40708	.05049
	ครูผู้สอน	250	4.5736	.42353	.02679
y3	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6500	.36390	.04514
	ครูผู้สอน	250	4.5560	.40685	.02573
y4	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.4892	.46372	.05752
	ครูผู้สอน	250	4.4792	.46115	.02917
y5	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6369	.41817	.05187
	ครูผู้สอน	250	4.5952	.43091	.02725
y6	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.5923	.42977	.05331
	ครูผู้สอน	250	4.5370	.46014	.02910
yt	ผู้บริหารสถานศึกษา	65	4.6063	.32265	.04002
	ครูผู้สอน	250	4.5569	.35712	.02259

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
y1	Equal variances assumed	.193	.661	.749	313	.454	.04400	.05872	-.07153	.15953
	Equal variances not assumed			.769	103.388	.444	.04400	.05720	-.06944	.15744
y2	Equal variances assumed	.239	.625	1.030	313	.304	.06025	.05851	-.05487	.17536
	Equal variances not assumed			1.054	102.998	.294	.06025	.05716	-.05311	.17360
y3	Equal variances assumed	1.967	.162	1.694	313	.091	.09400	.05547	-.01515	.20315
	Equal variances not assumed			1.809	109.390	.073	.09400	.05196	-.00897	.19697
y4	Equal variances assumed	.003	.956	.156	313	.876	.01003	.06428	-.11644	.13650
	Equal variances not assumed			.156	99.453	.877	.01003	.06449	-.11792	.13799
y5	Equal variances assumed	.132	.717	.700	313	.485	.04172	.05964	-.07562	.15906
	Equal variances not assumed			.712	102.214	.478	.04172	.05859	-.07449	.15794
y6	Equal variances assumed	.669	.414	.875	313	.382	.05531	.06322	-.06909	.17970
	Equal variances not assumed			.911	105.427	.365	.05531	.06073	-.06511	.17572
yt	Equal variances assumed	1.288	.257	1.012	313	.312	.04938	.04878	-.04660	.14535
	Equal variances not assumed			1.075	108.436	.285	.04938	.04595	-.04171	.14046

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การเปรียบเทียบการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

T-Test

Group Statistics

	ขนาดโรงเรียน	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
y1	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.5500	.47434	.12247
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.6183	.41923	.02420
y2	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.2000	.51824	.13381
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.6053	.40627	.02346
y3	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.3833	.45185	.11667
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5850	.39524	.02282
y4	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.3467	.55789	.14405
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.4880	.45565	.02631
y5	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.4267	.50067	.12927
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.6127	.42305	.02442
y6	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.2833	.55795	.14406
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5617	.44509	.02570
yt	โรงเรียนขนาดเล็ก	15	4.3605	.44189	.11410
	โรงเรียนขนาดกลาง	300	4.5774	.34282	.01979

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
y1	Equal variances assumed	1.112	.292	-.612	313	.541	-.06833	.11161	-.28793	.15127
	Equal variances not assumed			-.547	15.114	.592	-.06833	.12484	-.33426	.19759
y2	Equal variances assumed	.895	.345	-3.719	313	.000	-.40533	.10899	-.61977	-.19090
	Equal variances not assumed			-2.984	14.873	.009	-.40533	.13585	-.69510	-.11556
y3	Equal variances assumed	.306	.580	-1.915	313	.056	-.20167	.10529	-.40882	.00549
	Equal variances not assumed			-1.696	15.091	.110	-.20167	.11888	-.45492	.05158
y4	Equal variances assumed	1.195	.275	-1.160	313	.247	-.14133	.12189	-.38116	.09850
	Equal variances not assumed			-.965	14.949	.350	-.14133	.14643	-.45353	.17086
y5	Equal variances assumed	.913	.340	-1.647	313	.101	-.18600	.11293	-.40819	.03619
	Equal variances not assumed			-1.414	15.017	.178	-.18600	.13156	-.46638	.09438
y6	Equal variances assumed	2.311	.129	-2.334	313	.020	-.27833	.11926	-.51298	-.04369
	Equal variances not assumed			-1.902	14.904	.077	-.27833	.14634	-.59042	.03375
yt	Equal variances assumed	3.591	.059	-2.357	313	.019	-.21691	.09203	-.39799	-.03583
	Equal variances not assumed			-1.873	14.855	.081	-.21691	.11580	-.46395	.03012

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

Correlations

		x1	x2	x3	x4	x5	xt	y1	y2	y3	y4	y5	y6	yt
x1	Pearson Correlation	1	.539**	.546**	.532**	.559**	.763**	.323**	.396**	.393**	.355**	.350**	.260**	.428**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
x2	Pearson Correlation	.539**	1	.636**	.588**	.740**	.855**	.458**	.513**	.440**	.527**	.537**	.394**	.596**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
x3	Pearson Correlation	.546**	.636**	1	.695**	.596**	.837**	.440**	.452**	.409**	.448**	.439**	.336**	.521**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
x4	Pearson Correlation	.532**	.588**	.695**	1	.594**	.822**	.345**	.371**	.405**	.385**	.380**	.202**	.431**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
x5	Pearson Correlation	.559**	.740**	.596**	.594**	1	.852**	.464**	.529**	.374**	.517**	.533**	.450**	.596**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
xt	Pearson Correlation	.763**	.855**	.837**	.822**	.852**	1	.494**	.550**	.489**	.543**	.546**	.402**	.626**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
y1	Pearson Correlation	.323**	.458**	.440**	.345**	.464**	.494**	1	.612**	.496**	.590**	.714**	.441**	.788**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
y2	Pearson Correlation	.396**	.513**	.452**	.371**	.529**	.550**	.612**	1	.573**	.588**	.707**	.519**	.831**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
y3	Pearson Correlation	.393**	.440**	.409**	.405**	.374**	.489**	.496**	.573**	1	.537**	.594**	.503**	.746**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
y4	Pearson Correlation	.355**	.527**	.448**	.385**	.517**	.543**	.590**	.588**	.537**	1	.667**	.588**	.834**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
y5	Pearson Correlation	.350**	.537**	.439**	.380**	.533**	.546**	.714**	.707**	.594**	.667**	1	.611**	.890**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
y6	Pearson Correlation	.260**	.394**	.336**	.202**	.450**	.402**	.441**	.519**	.503**	.588**	.611**	1	.752**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315
yt	Pearson Correlation	.428**	.596**	.521**	.431**	.596**	.626**	.788**	.831**	.746**	.834**	.890**	.752**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	
	N	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีอำนาจพยากรณ์การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

Model Summary[d]

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.596[a]	.356	.354	.28171
2	.639[b]	.408	.404	.27039
3	.653[c]	.426	.420	.26677

a. Predictors: (Constant), x5

b. Predictors: (Constant), x5, x2

c. Predictors: (Constant), x5, x2, x3

d. Dependent Variable: yt

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	2.622	.149		17.610	.000		
	x5	.427	.032	.596	13.141	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	2.365	.151		15.665	.000		
	x5	.246	.046	.344	5.307	.000	.452	2.211
	x2	.246	.047	.341	5.268	.000	.452	2.211
3	(Constant)	2.137	.166		12.848	.000		
	x5	.211	.047	.295	4.477	.000	.426	2.348
	x2	.191	.049	.265	3.866	.000	.393	2.543
	x3	.139	.045	.177	3.087	.002	.561	1.782

a. Dependent Variable: yt

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ช

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการยกระดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อเสนอแนวทางการยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

.....

ชื่อผู้วิจัย นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ, ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....
สถานที่ทำงาน .....
วัน / เดือน / ปี ที่ให้สัมภาษณ์ .....
เริ่มการสัมภาษณ์เวลา ..... **จบการสัมภาษณ์เวลา** .....

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางยกระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 5 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และ 3) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. การสัมภาษณ์มีความสำคัญยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ขอขอบพระคุณอย่างสูงยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประเด็นคำถาม ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. ท่านมีแนวทางการยกระดับ **<u>ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา</u>** ซึ่งเป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างไร

(ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการวางแผน การจัดการข้อมูล การสื่อสาร การนิเทศ กำกับติดตาม และการประเมินผล รวมถึงการบริหารงานวิชาการและงานธุรการอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหาร สร้างนวัตกรรมการทำงานและเสริมศักยภาพองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ท่านมีแนวทางการยกระดับ **<u>ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม</u>** ซึ่งเป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างไร

(ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในการริเริ่ม พัฒนา และประยุกต์ความสามารถของผู้บริหารในการริเริ่ม พัฒนา และประยุกต์แนวคิดใหม่ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ มุ่งแก้ปัญหา ยกระดับคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม และพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ท่านมีแนวทางการยกระดับ **<u>ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง</u>** ซึ่งเป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างไร

(ทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองการณ์ไกล วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนดภาพอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจน พร้อมแปลงวิสัยทัศน์สู่ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่สอดรับกับบริบทสังคม เทคโนโลยี และการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้องค์กรปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ซ

ภาพประกอบการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 2 สัมภาษณ์ ดร.ภานุพงษ์ คำภูษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 26 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 3 สัมภาษณ์ ดร.สท้าน วารี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 26 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 4 สัมภาษณ์ นางปาริชาติ ชินโณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพนวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 26 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 5 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์ วันที่ 27 เมษายน 2569

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 6 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์ วันที่ 27 เมษายน 2569

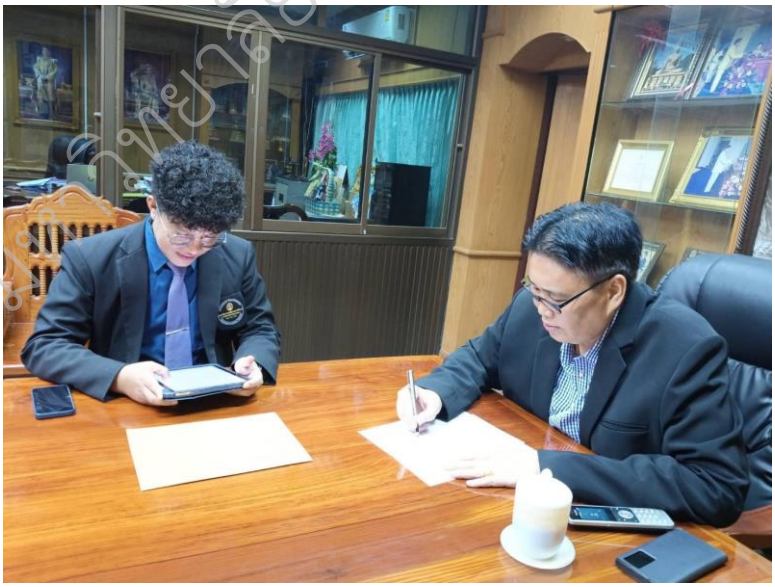

ภาพประกอบ 7 สัมภาษณ์ ดร.ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์ นางจินตนา หลานเศรษฐา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์ นายพลภัทร มหาวงศ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ นางมะราตรี พันธุ์สีเลา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2569

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ–สกุล	นายอภิสิทธิ์ เมืองรักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	16 มีนาคม 2539
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 154 หมู่ 3 ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร 47260
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร 47310 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลเต่างอย ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2557	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2562	ระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2569	ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2565	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
พ.ศ. 2567	ครู โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร